
This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

<https://books.google.com>

Det här är en digital kopia av en bok som har bevarats i generationer på bibliotekens hyllor innan Google omsorgsfullt skannade in den. Det är en del av ett projekt för att göra all världens böcker möjliga att upptäcka på nätet.

Den har överlevt så länge att upphovsrätten har utgått och boken har blivit allmän egendom. En bok i allmän egendom är en bok som aldrig har varit belagd med upphovsrätt eller vars skyddstid har löpt ut. Huruvida en bok har blivit allmän egendom eller inte varierar från land till land. Sådana böcker är portar till det förflutna och representerar ett överflöd av historia, kultur och kunskap som många gånger är svårt att upptäcka.

Markeringar, noteringar och andra marginalanteckningar i den ursprungliga boken finns med i filen. Det är en påminnelse om bokens långa färd från förlaget till ett bibliotek och slutligen till dig.

Riktlinjer för användning

Google är stolt över att digitalisera böcker som har blivit allmän egendom i samarbete med bibliotek och göra dem tillgängliga för alla. Dessa böcker tillhör mänskligheten, och vi förvaltar bara kulturarvet. Men det här arbetet kostar mycket pengar, så för att vi ska kunna fortsätta att tillhandahålla denna resurs, har vi vidtagit åtgärder för att förhindra kommersiella företags missbruk. Vi har bland annat infört tekniska inskränkningar för automatiserade frågor.

Vi ber dig även att:

- Endast använda filerna utan ekonomisk vinning i åtanke
Vi har tagit fram Google boksökning för att det ska användas av enskilda personer, och vi vill att du använder dessa filer för enskilt, ideellt bruk.
- Avstå från automatiska frågor
Skicka inte automatiska frågor av något slag till Googles system. Om du forskar i maskinöversättning, textigenkänning eller andra områden där det är intressant att få tillgång till stora mängder text, ta då kontakt med oss. Vi ser gärna att material som är allmän egendom används för dessa syften och kan kanske hjälpa till om du har ytterligare behov.
- Bibehålla upphovsmärket
Googles "vattenstämpel" som finns i varje fil är nödvändig för att informera allmänheten om det här projektet och att hjälpa dem att hitta ytterligare material på Google boksökning. Ta inte bort den.
- Håll dig på rätt sida om lagen
Oavsett vad du gör ska du komma ihåg att du bär ansvaret för att se till att det du gör är lagligt. Förutsatt inte att en bok har blivit allmän egendom i andra länder bara för att vi tror att den har blivit det för läsare i USA. Huruvida en bok skyddas av upphovsrätt skiljer sig åt från land till land, och vi kan inte ge dig några råd om det är tillåtet att använda en viss bok på ett särskilt sätt. Förutsatt inte att en bok går att använda på vilket sätt som helst var som helst i världen bara för att den dyker upp i Google boksökning. Skadeståndet för upphovsrättsbrott kan vara mycket högt.

Om Google boksökning

Googles mål är att ordna världens information och göra den användbar och tillgänglig överallt. Google boksökning hjälper läsare att upptäcka världens böcker och författare och förläggare att nå nya målgrupper. Du kan söka igenom all text i den här boken på webben på följande länk <http://books.google.com/>

The person charging this material is responsible for its return to the library from which it was withdrawn on or before the **Latest Date** stamped below.

Theft, mutilation, and underlining of books are reasons for disciplinary action and may result in dismissal from the University.

To renew call Telephone Center, 333-8400

UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY AT URBANA-CHAMPAIGN

OCT 10 1989

NOV 16 1989

FEB 13 1990

JAN 24 1990

MAR 22 2000

DEC 30 1999

MAY 23 2001

L161—O-1096

SAMLINGAR

UTGIVNA AV

SVENSKA FORNSKRIFT-SÄLLSKAPET

HERTIG FREDRIK AV NORMANDIE

HERTIG FREDRIK AV NORMANDIE

KRITISK UPPLAGA

PÅ GRUNDVAL AV

CODEX VERELIANUS

UTGIVEN AV

ERIK NOREEN

DOCENT VID STOCKHOLMS HÖGSKOLA

UPPSALA 1927

ALMQVIST & WIKSELLS BOKTRYCKERI-A.-B.

839.7
Sr 35
r. 53-54

INLEDNING.

De under namnet Eufemiavisorna bekanta tre omfångsrika fornsvenska dikterna utgavos på ett så tidigt stadium av Svenska fornskriftsällskapets tillvaro, att det icke innebär något nedsättande av de första utgivarnas förtjänster, om man fastslår att dessa upplagor icke fylla vår tids krav. Med hänsyn till de många viktiga frågor, som äro helt eller delvis förknippade med dikterna i fråga, måste det betecknas som ett trängande behov att få nya kritiska upplagor av dem. Sedan professor EMIL OLSON i sällskapets skrifter år 1921 ånyo utgivit den kortaste och enligt dikternas egna slutord yngsta dikten, Flores och Blanzaflo, framlägges här texten till den i de båda nämnda avseendena mellersta dikten. Det är min förhoppning att kunna få tid och krafter att även utge nummer ett, Herr Ivan.

Att här närmare ingå på frågan om Hertig Fredriks källa och ålder anser jag icke lämpligt, utan hänvisar blott till AUG. LÜTJENS, Herzog Friedrich von der Normandie (Münchener Arkiv für Philologie des Mittelalters und der Renaissance, herausg. von F. Wilhelm, h. 2), München 1912 (förkortas, även i de textkritiska noterna: *Lütjens*). Lütjens menar sig i detta arbete ha bevisat, att Hertig Fredrik är direkt översatt från ett — åtminstone litteraturhistoriskt sett — medelhögtyskt original, nu förlorat, från mitten av 1200-talet. Ehuru jag måste anse att LÜTJENS icke bevisat sin tes att Hertig Fredrik är direkt översatt

809569

från tyskan, anser jag riktigheten av hans åsikt i hög grad sannolik.

*Handskrif-
terna.*

Av Hertig Fredrik äro kända sex svenska handskrifter, samtliga på papper och samtliga mycket yngre än originalet, av KLEMMING i hans upplaga betecknade *A—F*.

A. Cod. Holm. D 4 (fol.; i Kungliga Biblioteket i Stockholm), vilken brukar dateras till ca. 1430—1450. I denna stora blandhandskrift upptar Hertig Fredrik s. b XXVII v.—c XXV r. och synes vara skriven av en och samma hand (handskriften härrör från minst två olika händer), troligen samma som skrivit Ivan och Flores. Genom förlust av bl. c XVIII saknas verserna 2301—2410 (min versräkning). Om handskriften se vidare KLEMMING, Hertig Fredrik, s. 226, OLSON, Flores, s. X f. och där anf. litt.

B. Denna handskrift är mest bekant under namnet »Codex Verelianus» (även kallad »Fru Märetas bok») men har på sistone fått signum (Cod. Holm.) D 4 a (fol.; i KB). Årtalet 1457 finns på ett ställe i handskriften. Hertig Fredrik börjar nedtill på s. 403 och räcker till s. 474. Särskilt s. 403 och 404 äro mycket smutsiga och läsningen därför stundom svår. Om denna handskrift se f. ö. KLEMMINGS uppl. s. 226, OLSON, Flores, s. XI med litt. samt nedan s. IX f.

C. Cod. Holm. D 3 (»Fru Elins bok»; fol., i KB), daterad till 1476. Se KLEMMINGS uppl. s. 226, OLSON, Flores, s. XI med litt.

D. Cod. Skokloster nr 115, 116 (4:o; nu i Riksarkivet, Stockholm), daterad till början av 1500-talet. Se vidare KLEMMINGS uppl. s. 227 med litt., LÜTJENS, s. 6, E. NOREEN, Studier rörande Eufemiavisorna 2, s. 4, NEUMAN, Utbredningen av vokalbalansen *a:å* i medelsvenskan, s. 61 ff.

E. Cod. Holm. K 45 (4:o; i KB), daterad till början av 1500-talet. Se f. ö. KLEMMINGS uppl. s. 127 med litt., NEUMAN, a. a., s. 74 f.

F. Cod. Holm D 2 (»Spegelbergsboken»; fol., i KB). Handskriften är från slutet av 1400-talet och början av 1500-talet, Hertig Fredrik är enligt direkt uppgift nedskriven 1523. Se vidare KLEMMINGS uppl. s. 227, dens., Svenska medeltidens rimkrönikor 3, s. 243 ff., LÜTJENS, s. 7.

Härtill kommer en från den svenska dikten härstammande dansk bearbetning, som blott föreligger i en handskrift, vilken jag kallar

G. Cod. Holm. K 47 (4:o; i KB), daterad till ca. 1500. Se vidare BRANDT, Romantisk Digtning fra Middelalderen 3, s. 296, LÜTJENS, s. 7.

I mitt arbete Studier rörande Eufemiavisorna 2 (K. Humanistiska Vetenskapssamfundets i Uppsala skrifter 22: 7, 1927; förkortas i det följande: *Stud.* 2) har jag tämligen utförligt redogjort för min uppfattning av handskrifternas förhållande till varandra, varför jag för motiveringen av det följande hänvisar dit.¹

Handskrifternas inbördes förhållande.

Hs. *C* är en tämligen starkt förkortande avskrift av *B* — det mesta av *C*'s innehåll återgår f. ö. på *B*. Från *C* härstammar — direkt eller indirekt — *DEF*. För textkritiken sakna följaktligen hss. *CDEF* all betydelse, och ingen hänsyn tages i förevarande upplaga till dem.

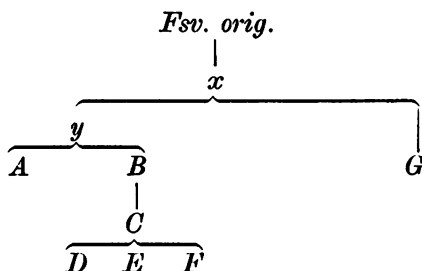
Härefter återstå såsom av värde för textkritiken blott de svenska hss. *A* och *B* och den danska *G*. Det är uppenbart att *A* och *B* stå varandra närmast. I en mängd viktiga fall stå de eniga mot *G*. Då *G* är

¹ Beträffande *D* och *E* se även NEUMAN, a. a., s. 75.

den yngsta av handskrifterna, dessutom en här och där förkortande översättning, är det givet att *G* ofta har en ursprunglig läsart där *AB* bevarat en bättre. Men å andra sidan lider det intet tvivel att ju *G* i en massa fall har bevarat den rätta läsarten gentemot *AB*. I många fall har *G* dessutom bevarat tydligen ursprungliga verser som gått förlorade i *AB*. Ytterst ofta överensstämma *AG*, resp. *BG* om en läsart gent emot den andra svenska handskriften. I intet enda fall kan det enligt min mening göras troligt att *A* och *G*, resp. *B* och *G* skulle ha en gemensam ursprunglighet, varav framgår *G*:s oerhört stora betydelse för textkritiken. På grundval av KLEMMINGS variantapparat har LÜTJENS (s. 13) kommit till den uppfattningen att *G* oftare stämmer med *B* än med *A*. Jag har fått samma intryck utan att jag ansett det vara mödan värt att underkasta frågan en statistisk undersökning på basis av hela variantmaterialet.

A + B och *G* gå uppenbart tillbaka på en handskrift, som redan innehållit ursprungligheter.

Förhållandet mellan samtliga handskrifter åskåd göres genom följande stamträd (med reservation för förlorade mellanled):

Äldre upplagor.

Den fsv. texten är förut utgiven av G. E. KLEMMING år 1853 (på titelbladet oriktigt: J. A. AHLSTRAND). Till grund för denna upplaga ligger hs. *A*, varvid

dock luckan i denna hs. kompletterats enligt *B*, varjämte utgivaren på en del ställen infört verser eller läsarter ur denna senare handskrift. Texten är på det hela taget tillfredsställande återgiven; ett antal läs- eller tryckfel har jag rättat Studier 2, s. 5 ff. Variantapparaten är genom sin stora ofullständighet tämligen oanvändbar.

Den danska texten (*G*) är utgiven två gånger, dels av KLEMMING som ett bihang till hans upplaga, dels — med av utg. verkställd interpunktion — av C. J. BRANDT i *Romantisk Digtning fra Middelalderen* 1, s. 207 ff. Ett antal felaktigheter och ofullständigheter i dessa upplagor har jag anmärkt Stud. 2, s. 7 ff.

Den föreliggande editionen av Hertig Fredrik *Föreliggande upplaga.* ansluter sig givetvis i fråga om anordning, utstyrsel etc. så nära som möjligt till OLSONS upplaga av Flores.

Till textcodex har jag i motsats till KLEMMING valt hs. *B*. Detta har — ehuru *B* är något yngre än *A* — skett av följande skäl. Texten i *A* föreligger redan i sin helhet i en användbar upplaga; texten i *B* är fullständig i motsats till *A*:s; texten i *B* är enligt min uppfattning snarare bättre än *A*:s (jfr ovan om *B*:s större överensstämmelse med den textkritiskt utslagsgivande hs. *G*).

Om återgivandet av texten må följande påpekas. Bruket av skiljetecken (som helt och hållet saknas i hs.) och av versaler är utgivarens. Likaså har naturligtvis numrering av verserna införts (i vänstra marginalen). Siffran i högra marginalen åsyftar sida i hs. Ej sällan, särskilt i början av ord, är det omöjligt att göra skillnad mellan *i* och *j*; valet av typ är därför ofta tämligen godtyckligt. Upplösta förkortningar ha som vanligt kursiverats. Därvid har förkortningstypen myk^t upplösts myk^{it} (så hos OLSON), ej myk^{it}

(så hos KLEMMING). Några gånger (t. ex. v. 3299) förekommer en typ av ungefär detta utseende: *ð*, som upplösts de. I enlighet med vanligt bruk upplöses *thz thet* men *mz medh*.

Ändring av texten i *B* har — utom i fråga om rena småsaker, som jag ansett kunna bero på tillfälligheter — skett då *A* överensstämmer med *G*. Då *AB* stå mot *G* ha naturligtvis de svenska handskrifternas text bibehållits, om icke särskilda påtagliga skäl förelegat att uppta *G*:s läsart eller att våga en rekonstruktion. De flesta viktigare fall av dylikt ha motiverats i mina Stud. 2, vartill på vederbörligt ställe hänvisas.

Läsarter ur den svenska hs. *A* äro utan stilskillnad införda i texten under det att sådana som hämtats ur den danska *G* eller som bero på konstruktion ha spärrats (detta i överensstämmelse med OLSONS Flores).

Variantapparaten avser att vara fullständig, och detta i strängare bemärkelse än hos OLSON. Visserligen ha avvikande ljud- och böjningsformer principiellt ej anförts, men så snart en olikhet i stavelseantal och därigenom i rytmiken förelegat, ha även till synes oväsentliga avvikelser förtecknats (ex. *fra* — *j fra*, *a* — *pa* — *opa*). Även »olikhet i ordställningen inom en grupp på två eller tre ord» har i motsats till förhållandet hos OLSON alltid förtecknats. Och vidare har den danska hs. *G* med hänsyn till dess stora betydelse för textkritiken behandlats på precis samma sätt som hs. *A*. Då *G* på många ställen förkortar och omarbetar, har jag ansett det vara nödvändigt att vid hänvisning till denna hs. alltid anföra versnummer. Verserna 1576—1651 i *G*, som sakna direkt motsvarighet i *AB*, ha meddelats i ett sammanhang som ett tillägg (s. 171 ff.).

Stockholm, februari 1927.

Erik Noreen.

ETh æuintyr thet byriæs hær;
wilin j høræ huru thet ær
tha moghin j hær forstanda

403

hwat the haffde ther til handa

5 the aff kunung Artus sighiæ kunno.

Wm hans dagha mæn thet funno

404

at man engin herra wiste

flere æuintyr att frjstæ.

Tha thet wars herra wili war

10 han skulde ey liffuæ flere aar

— konung Artus ær then iach menæ,

then ædlæ førstæ renæ —

tha forgik thet sihwalfua bordh

ther fœrra hafdhe marght stolt eet ordh;

15 thy fœrra vardh riddara ok fruor sænda;

Rubrik saknas i B, G; Aff hertig fredhrik aff normandi

A 1. Jeth ewentyr tha begynes heræ G 1 ETh] eTh
B 2. ær] æræ G 2 3. moghin j hær] ma i hæræ G 3
4. the] så A, G 4; thet B 6. Wm] j G 6 mæn] man G
7. at] thet A, G 7 man] saknas i A herra] A till. över ra-
den: then 8. Frfr flere till. A i margen: ther flere] meræ
G 8 att] uppriskat av en senare hand i B; at struket i A
frjstæ] så A; i B har urspr. stått fræstæ eller fristæ, av
senare hand uppriskat till fræsta(?) 9—10. tha willæ gudh
hanum hedhen kallæ / borth fra thenne werdhen allæ
G 9—10 9. Tha] så A; tho B 10. ey] till. över raden i A,
troligen samtidigt flere] ij flere A 11. ær then] ther G 11
12. then edelæ stalte then rene G 12 13—24 saknas i
G, som i stället blott har (G 13—14): tha leffde ther
effther hans tidh / ridder och swenne the waræ blidh
13. sihwalfua bordh] så A (föregånget av: fif); siæuælæ
borth B 14—15. Så A; ther fœrra manga stoltæ or orth /
wærdho riddaræ och frvr sændæ B

1—26375.

- tha togh thet en endhæ.
 Thet tro hans riddare och andra mæn
 at konung Artus liffuer æn.
 Aff thet sihwalfua bordh thet kompanj,
 20 ther allæ timæ ware frij,
 do ey alt medh konungin enæ:
 ther liffdo effter riddare och swenæ,
 ther allæ daghæ foro at finnæ
 riddarskap och stoltæ qwinne,
 25 j Englandh och j Britaniæ,
 j Franka riik och Spaniæ
 och j annor landh ther widhæ.
 Och j Normandi then samma thidæ
 war een hertugh, heth Frederik;
 30 han war dandis och øffrit riik;
 ther til haffde han froma
 at han skulde til dygder komma;
 han war tro och toktelik.
 Hwo han skal loffua rættelik
 35 han ma wæl sighiæ medh æræ

17. andra] hans A 18. at] thet a fr at A 19—21.
Jfr Stud. 2:19f. 19. Aff — bordh] och thet siæuælæ borth
 B, thet sihwalfua bordh ok A 20. allæ] allan A ware]
 var swa A 21. do] så A; thok B konungin] så A;
 konungh B 22. effter] A till.: badhe 24. och] fore A
 25. Englandh] engelandh G 15 26. j] saknas i A Franka
 riik] frankarike A, G 16 Spaniæ] i jspania G 27 sak-
 nas i G ther] for thet A 28. Och] thet a fr at A;
 saknas i G 17 thidæ] tidh G 17 29. een] så A, G 18;
 eth B heth] ther heet A, hiedhe G Frederik] Fræderik
 A här och genomgående 30—32 saknas i G 30. dandis]
 donde A 31. ther] ok ther A han] A till.: storan 32.
 til dygdh tha monde han (till. över raden: sidhan) koma
 A 33. han] större delen av h bortrivet i B tro] så A,
 G 19; dygdigh B 34—40 saknas i G 34. Hwo] hw bort-
 rivet i B; hwa A 35. han] bortrivet i B; han A sighiæ]
 A till. över raden: thet

han finder tolkæ færre.

Han war from medh rättæ tro,
mildh och stadugh, gladh och fro;
thet angrade engin herra.

40 Ower all sin slækt bar han ære.

For hans tro war han hær riik
och æræt nw j himmerik.
Tha then ædlæ herra riik
haffde her liffuad swa wiislik

45

— — — — —
waro j then samma tidhæ
riddarskap och ære nidhatt swa,
at man næplikæ matthe faa
then thet wilde oppehalda;

405

50 thy matthe tha ræth lykkyæ walda
ræth riddarskap man plægade thære,
gömde medh fromhet och ære.
The æru nw faa, thet rætteligh plæghæ;
thet gør mangho hiærtæ træghæ.

55 Hertugh Fredrik plægade hunda
och foor medh them j allæ stunda.

36. han] bortrivet i B; han A finder] A till.: nu væl
37. Han] bortrivet i B; han A from] oc (över raden) A
38. mildh] m bortrivet i B; mild A stadugh] stadhelik A
39. engin] mang een A 40. bar han] var han een A
41—42. for hans troskab bleff han righ / och ther for eres
han i hemerigh G 20—21 42. æræt] läsningen något osäker;
ær han A (jfr G) 43—44. then tidh then edelæ hertwgh
frederik / leffde i werdhen sa ønckeligh G 22—23 43.
herre] A till.: ok 44. liffuad swa wiislik] swa liffuath visse-
lik A 45—58 saknas i G 45. thet hans liffuande widhæ B;
versen saknas i A men plats lämnad i hs. 46. waro] tha
var A 47. nidhatt] nidhrat A 48. at] thet a fr at A
50. tha] thet A 52. gömde] ok gömde thet A fromhet]
hedher A 53. rætteligh] rættlika A 54. thet gaar margo
hiærtæ til treghe A 55. Fredrik] Fræderik A 56. j] ræt A

- Han haffde them och mæstirlika godhæ,
 the siælden wartho modhæ.
 Nw hende thet swa pa en stundh,
 60 han reedh at iæghæ j en lundh.
 Thæn tiidh the ridhu ij thera skara
 tha vardh hertugh Fræderik vara
 och andra riddaræ ther wara
 hwar the hiortæ fara
 65 medh myken fiælden manga saman;
 ther aff haffde the høffuisklik gaman.
 The slogho thera hunda och lotho them løpæ;
 the iægare fasteligh a them øpæ.
 The lupø ey ower eens akers bredh
 70 før æn the wendho then samma ledh
 tiidh the the riddaræ halda saa.
 Hertughen mælte och sagde swa:
 »Os ær her nu æwintyre
 komin a hand ok full hyræ!

57. them] *saknas i A* mæstirlika] *så A*; mæster *B*
 godhæ] *gødhe A* 58. the] *ther A* modhæ] *mødhe A*
 59. Nw] *tha G 24* hende] *kom A*, skiedhæ *G* thet
saknas i G pa] *a A* 60. han reedh at] *så A, G 25*;
 at han redh *B* 61—64 *saknas i G* 61—62. *Så A*; then
 tiidh hiorta och rara / tha warth then riddare wara *B*
 63. ther] *A till.:* medh 64. the] *som margha A* 65—68.
 them tømte thet weræ jeth høweligt gamen / the slowe
 thieris hwndhæ the løbæ samen *G 26—27* 65. myken —
 manga] *mykith gny ok margha A* 66. høffuisklik] *herra*
A (jfr G 26) 67. slogho] *så A* och *jfr G 27*; løsto *B*
 68. fasteligh] *fastlika A* 69. ey] *jckj G 28* ower] *vdhen*
G; *saknas i A* eens akers] *eens aker B*, een aker *A*,
 jen agers *G (jfr v. 2882)* 70. før æn] *saknas i A, G 29*
 wendho] *A till.:* thaghar a, *G 29*: them affther 71—74
saknas i G 71. the the] *så A*; the *B* 72. Hertighen]
 hertugh fræderik *A* 73. *Så A*; os ær sketh æwintyræ *B*
 74. *Jfr Stud. 2: 20 f.* komin — ok] *så A*; tidhæ her *B*
 hyræ] *ohyre A*

- 75 Wi wilom ey iæghæ at thetta sinnæ;
 farom hem tith wi mak finna! »
 Hans hws thet heth Kalidas,
 som man j bøker skriffuat las.
 Then skogh wtan huset laa
- 80 heth Asiant, ia thet war swa.
 Then apton the til husit ridhæ,
 giordho sik gladhæ och waro blidhæ.
 Arllæ om morghon dager war lius
 han ridher sik enæ aff thet hws,
- 85 then ædlæ hertug Frederik,
 han haffde tha fœrra wapnat sik.
 En kraga haffde han fœrst aa,
 then rikast man medh øghon saa,
 ther til twa hosur, the waro hwith,
- 90 the varo giordha medh mykyn fiith.
 Hans hielm war hwiit aff stall och hardh;

406

75. Wi — iæghæ] wi jeÿer jckj mere G 30 at] så A; athz G, j B 76. farom] A till.: nu, G 31: wi tith] saknas i G mak] maa thet wel G finna] så A, G; winnæ B 77. thet — Kalidas] kalledh han kallidas (av annan hand ändrat till kallidæs) G 32 78. som man i bogen skreff och læss G 33 skriffuat] skifuith A 79. wtan] vtan for A, ther for G 34 80. heth — ia] then hiedhe asÿa G 35 81. ridhæ] redh G 36 82. giordho sik] the giordhæ them G 37 gladhæ] gaman A blidhæ] blidh G 83. dager] dagen G 38 84. ridher] redh G 39 aff] så A, G; wt aff B 86. tha fœrra] tho fœrra A, tha B, tha for G 41 wapnat] væpnath A, G 87. En kraga] een vapnrok A, jeth halsbondh G 42 (jfr Lütjens s. 38) fœrst] op A 88. then rikast] thæn rikasta ther A, thet rigeste G 43 medh øghon] æ A 89. waro hwith] war hwidhe G 44 90. the — giordha] så A; ther giordæ waro B, the war giordh G 45 mykyn] mykith A, mygel G fiith] flydhæ G 91. hwiit — hardh] så G 46 (hwidh aff stol och hordh); aff stall och hardh B, badhe hwiit ok hardh A

til hans liiff war han ospardh.
 Som iach fra saghat hordhe
 a sin skioldh han ferdhe
 95 enæ bwlæ aff gull sik sprede,
 ower allan skiolden sik tede.
 The riikhet a hans smide laa
 ther ær seent at sighiæ j fra.
 Tha togh then hertug aff Normandin
 100 j siin hand en glavin,
 stegh a sith ørs ok thæden redh
 j Asiant then genistæ leedh.
 Han redh en lithin wægh war sma
 — han war færrer wan at gæræ swa —
 105 medh eth watn a moth the hedh
 ther han færrer (optæ) (enæ) at bersan redh.
 Hans ørs war røth som en blodh,
 en kastalen ræth øffrit godh.

92. then herræ haffdhæ sith liiff vspardh *G* 47 hans] sit *A* 93. fra — hordhe] fra saght hordhe *A*, for sannen hawer hordh *G* 48 94. a — han] then herræ i sin skioldh *G* 49 95—96. *Jfr Stud. 2: 21 f.*; een bogha aff gull ok han sik spredhe / ok sik ower allan skiollin tedhe *A*, jen trindh bøghe aff guldh sa bredh / ower andræ skioldhæ war han tiedh *G* 50—51 97. hans smide] hanwm *G* 52 98. ther ær] ær mik *A*, thet ær mægh *G* 53 j] saknas i *A*, *G* 99. then hertug] hertogen *G* 54 Normandin] se *Lütjens s. 42*; normandi *B*, *A*, *G* 100. siin] sina *A* en glavin] se *Lütjens s. 42*; en glauio frij *B*, ena glæfuio *A*, jeth glawindhi *G* 101. stegh — ørs] han steý aa sin hæst *G* 56 ok] så *A*, *G*; han *B* 102. j] til *A*, *G* 57 Asiant] asianth åven *G* 103. en — wægh] i weýe the *G* 58 war] ok *A* 104. han — færrer] som han war *G* 59 105. a] och *G* 60 the] then *A*, jen *G* hedh] hiedhe *G* 106. ther] som *G* 61 færrer — bersan] *jfr Lütjens s. 36 och v. 876*; færrer optæ enæ *B*, opta færra *A*, færræ i berssen *G* 107. ørs] hest *G* 62 som] ræt som *A* en] eet *A*, *G* 108. ok een sadhel a ræt høgheleka godh *A*, hans hielm aff gwldh øwerth godh *G* 63

- Then wægh *han* war ridhin aa
 110 hwærffuer *honum* bradelika fra,
 swa at *han* sielffuer kendis ther
han weth ey hwar *han* komin ær.
 Tha then wægh hwarff *honum* fra
 eth bærgh j skogen *han* fore sik saa.
 115 Thit war *hans* akt at ridhæ.
Han sagde ey wtan quidhæ:
 »Nw gøme mik gud, *han* ær miin liit;
 a æuintyr tha kom iach hiit.»
Han ridher thet mæste *han* forma
 120 til thet bærgh *han* fore sik saa,
 genom thorn och tiukka quistæ;
han kom ther genom medh foga lista.
 Thet war ræth om middagx tidha,
 at *han* til bærghit monde ridhæ.
 125 Tha *han* til bærghit foor,
 tha wart *han* war eth lithit fotspor
 alt effter manna likæ
 — »wiliæ mik nw æuintyr swikæ!» —
 och en lithin wættæ hæst,

109. ridhin] ridhindh G 64 110. hwærffuer] hwn
 wendhis G 65 bradelika] bradeligh G, skøt ij A 111
 —112. saa ath *han* war vkiendh there / och wiste eý
 hworth *han* komen waræ G 66—67 111. kendis] kæn-
 nis A 112. hwar] hwart A (jfr G) 113. hwarff] wendis
 G 68 114. *han*] så A; saknas i B, G 69 fore] for A, G
 116. sagde] melthæ tha G 71 ey] A till. över raden: fore
 117. gøme] radhe G 72 *han*] til *hans* A 119. ridher]
 redh G 74 120. fore] for A, G 75 121. thorn] torne
 G 76 122. kom] till. över raden i A 123—124 saknas
 i G 123. ræth] tha A (till. över raden) tidha] så A;
 timæ B 124. at] tha A 125. Tha] ther G 78 til] A
 till. över raden: thet; ap ath G 78 126. tha wart] tha
 vardh A, tha worthæ G 79, wart B 127. alt] så A; och
 G 80, saknas i B 128. wiliæ — nw] vil mik nu A, nw
 wil mægh jeth G 81 129. och] ther stodh G 82

- 130 widher en buskæ war han fæst.
 Han mælte widh sik enæ:
 »Hwat skal iach her medh menæ?»
 Han wart j sit hiærtæ froo.
 Han saa en dwærgh och thet war swo.
- 135 »Wæl ær mik, thet æuintyr ær mik skedh, 407
 at iach j dagh j Asiant redh»,
 mælte then riddare aff Normandin;
 »her hawer ridhit en dwærgelin».
 Ther hertugh Fredrik han hiolt en
- 140 en dwærgh kom honum ridandhe igen.
 Han haffde en glauio j sinæ hendhæ;
 han hertugh Fredrik gørlæ kendæ.
 Hans ørs thet war til føggho storth:
 en mon minne æn een da hiorth
- 145 och større æn en rabuk ær.
 Then wapen rok han a sik bær
 aff dyrth pæll han ædlæ ær

130. widher en buskæ] wedh jen bwsk tha G 83
 131. mælte] taladhe (ā fr mæltā) tha (till. över raden)
 A, sawdhe G 84 widh] vidher A 132. iach] A till.: nu
 133. wart] var A, worthe tha G 86 134. jen dwerigh i
 skowen han for segh saa G 87 och — swo] thet var ok
 swa A 135. ær (1)] saknas i G 88 ær mik (2)] mægh
 ær G 136. at] thet ā fr at A, thet G 89 j Asiant] a
 asiant A, i skowen G 137—138 saknas i G 137. mælte]
 sagdhe ā fr mælte A riddare] hertugh A 139. Ther]
 Tha A hertugh Fredrik (frederik A)] herttogen G 90
 han] saknas i G hiolt] så A, holte G; redh B en] ther
 jene G 140. en dwærgh] dwerighen G 91 141. en glauio]
 ena glæfuio A, jeth glawindhe G 92 sinæ] sinne A, sin G
 142. hertwgh frederigh hanum jckj kiendhe G 93 Fredrik]
 fræderik A 143. thet] så A, G 94; saknas i B til] sak-
 nas i G 144. een] saknas i B; thet var æn minna æn
 een hiort A, ændh mynde æn jen do hiorth G 95 145
 saknas i G 146. Then] hans G 96 rok] A till.: var rødh
 147. dyræ stienæ ther i ær G 97 ær] var A

— — — — —;
ther vnder haffde han et halsbiærgh

150

— — — — —
aff kleno werk swa vnderlik giørt
som nokor man hauer aff sakt hørt;
the remæ waro rikæ bordhæ
medh berillis vnderlik giordhæ,

155 hans husor hwitæ som phils ben;
a hans hoffwdh en hielm sken;
han war riker medh ædlæ stenæ;
the listor waro aff gullit renæ,
ther the stenæ æræ feste aa

160 badhæ storæ och swa sma;
framman j hans hielme sken
en stolter lius karbunkull sten,
a hans nacka en jakant
ther prisat war fore stora pant,

148. han skeen som sool æ hwar han far *A*; *saknas* i *B*, *G* 149. ther] så *A*, *G* 98; her *B* vnder] ower *G* et halsbiærgh] så *G* (jeth halsbierk); malia kraga *B*, *A*; se *Lütjens* s. 38 150. han monde sik til hertugh fæderik(!) dragha *A*; *saknas* i *B*, *G* 151. thet halsbondh war saa mesterligh giord *G* 99 swa vnderlik] tha var han *A* giørt] giorth *B*, giordh *A* 152. man] *saknas* i *G* 100 aff] *saknas* i *G* hørt] hørdh *G* 153—154 *saknas* i *G* 153. bordhæ] bordho *A* 154. berillis vnderlik] dyrom thingom vnderlika *A* 155. husor] *G* 101 till.: war som] *A* till.: eet 156. a] pa *G* 102 a — hielm] een hælme a hans hofuudh *A* 157. han] hwn *G* 103 riker] righ *G*, dyr *A* 158. the listor waro] listen war *G* 104 gullit] gull hint *A*, *G* 159. ther] *saknas* i *G* 105 æræ] war ther *G* feste] så *A*, fæst *G*; satta *B* 161. framman j] framerste pa *G* 107 hielme] hielm *G* 162. stolter] *saknas* i *G* 108 karbunkull] -kil *A*, -kel *G* 163. a] j *G* 109 164. ther — war] han var prisadher *A* fore] for *G* 110 stora] digher *A*, rige *G*

- 165 amatiste och robine,
 ther skæræ waræ och øffrit fine,
 saphira badhæ storæ och sma,
 torqueis *man* ther och saa,
 smaragdæ och *granata*
- 170 stodho ther væl til mata
 och manga dyræ stenæ
 medh ædlæ ardh the renæ
 waro ther sath medh empnæ,
 the iach *kan* ey nempnæ,
- 175 færdhe ther then litzlæ dwærgh,
 ther høghæ peninga ware wærdh.
 Hans skioldh och hans ørsse redhe
 thet ær prisat myklo mere;
 hwar *man* funne tolkit fall
- 180 fæm thusande mark the guldo val.
 The glæfuia han hæfdhe ij siinne hand

408

165—168. amentist och rwbín / twrkus och saphir
G 111—112 166. ther skæræ] the klare *A* 168. torqueis]
 torques *A* och] øfrith *A* 169. smaragdæ] smaragdws
G 113 granata] så *A*, *G*; gramata *B* 170. stodho] the
 stodh *G 114* væl] så *A*, *G*; saknas i *B* mata] så *A*;
 mattha *B* 171. manga] marghe *A* 172. the ther klaræ
 ær och rene *G 116* ardh] så *A*; acth *B* 173. waro] the
 war *G 117* sath] satte *G* medh] *A* till. över raden: godh
 174. the — ey] the iak kan her ække *A*, fleræ æn jech
 kan *G 118* 175. færdhe] så *A*; færdho *B*, thet færdhe
G 119 ther] aa segh *G* litzlæ] rike *A* 176. ther] *G 120*
 till.: mange peninga ware] pænningh war *G* 178. ær]
 war *G 122* myklo] mykith *A*, æn for *G* 179—180.
Jfr Stud. 2: 22 179. funne — fall] finner tølgt fall
G 123, tholik finna skal *A* 180. fæm] saknas i *A* thu-
 sande] thusand *A*, twsindh *G 124* the — val] thet gieldhe
 skal *G* val] wæl *B*, *A* 181. Så *A*; han hæfde eth
 glaffuen j sin handh *B*, hans glawindhe han færdhe i sin
 hand *G 125*

hon war triggiã alna langh.

Tha hertigh Frederik han nær sik saa,
tha mælte han och sagde swa:

185 »Gudh helse idher ther bæst kan!»

Tha swarade honum then litzlæ man:

»Gudh thakke idher, herra aff Normandin;
iach ægher for sanno waræ idher win.»

»For hwi? Hwat hauer iach idher giordh?

190 Mik ær okunnokt iach hørir thet ordh.»

»Idher skulde waræ min skadæ leedh,
ther mik ær for sniman skeedh.»

»A mothe hwarior?» mælte then herræ.

»Gen them iach agher daglik akæræ.»

195 »Swa skee mik wæl iach han ey wete
ther idher giorde mot och j at lethe.»

»Tha skal iach medh idher ombæræ
och mina nødh for idher (at) kæræ,
mæden iach hauer idher her nw seeth.

200 Mik ær myken ømkæ skeeth.

Jach war en konung øffrit riik,

182. hon] thet *G 126* war] *A* till.: væl, *G 126*: nar
triggiã] tre *G* 183. ther hertwgh frederik dwerigen saa
G 127 184. tha — han] han melthæ tha *G 128* 185.
idher] thik herræ *G 129* 187. Normandin] normandȳ
G 131 188. jech redes i ær vwen myn *G 132* ægher]
agher *A* 189. giordh] så *G 133*, giorth *B, A*. 190. thet
ær mægh vkwnigh jech hauer thet ey hør[dh] *G 134*
ær] *A* till.: thet 191—198 motsvaras av *G 135—136*:
tha togh dwerigen til ath sware / jech wil mægh for
edher obenbaræ 193. mothe hwarior] moot hwem tha *A*
mælte] sagde (*a* fr mælte) *A* 194. them] thæn *A*
agher — akæræ] daghlika agher at kæræ *A* 195. skee]
vardhe *A* han] thæn *A* wete] veet *A* 196. mot] a
moot *A* lethe] letæ *A* 197. iach] *A* till.: thet 198. at]
saknas i *A* 199. her nw] her *A*, heræ *G 137* 200. myken
ømkæ] mykith omak *A*, mygel ønk *G 138*

- swa at mik tiænte dagliik
 thre konunga andra slike
 och siæx hertuge rika;
 205 xx greffuæ hieldo theræ landh
 nadelik aff minne handh.
 Nw ær iach fordrifuin aff land och æræ;
 thy ma iach mik saræ kæræ.
 Jach hauer ey mere behaldit æn
 210 aff alt mith folk vtan xl mæn,
 och l riddaræ haffua haldit sik
 ther liiff och godz vilia wagha medh mik,
 och theræ fræmsto tio swena,
 the æru thæs wardnæ ower enæ;
 215 j Karllawint op a min borgh
 the haffua ther ey warit wtan sorgh;
 ther til ij lekare och sæx quinnæ,
 thet ær alt mith ingesinne.
 The herra mine frænder ok magha æræ

202. dagliik] daghelik *A* 203. thre] xij *G* 141
 andra] saknas i *A* slike] sligh *G* 204. och] ther til *G* 142
 205. xx] thrætighi *A*, xij *G* 143 206. nadelik] nadhe-
 lika *A* aff minne] til mina *A*, aff myn jeneste *G* 144
 207. Nw — iach] jech er *G* 145 fordrifuin] så *A*, *G*;
 fordærffuin *B* 208. saræ] sarlika *A*, saræ for edher *G* 146
 209—212 motsvaras av *G* 181—184 209. ey] jckj *G* 181
 mere] meer *A* 210. vtan] så *A*, æn *G* 182; saknas i *B*
 211. ok l] fyritywe *G* 183 haffua haldit] hauer standhet *G*
 212. ther] saknas i *G* 184 vilia] så *A*, wil *G*; saknas i *B* 213
 —216 saknas i *G* 213. fræmsto — swena] så *A*; fræn-
 der x swennæ *B* 215. Karllawint (*här och i allmänhet*)]
 karlamit *A* (karlefinth *G*) op a] så *A*, pa *B* 216. ey
 warit] varith ey *A* 217—218 motsvaras av *G* 185—186
 217. ij] saknas i *A* lekare] legger *G* 185 218. the ær
 ther nath och dagh june *G* 186 thet] ther *A* ingesinne]
 så *A*, eyghit sinnæ *B* 219—220 saknas i *G* 219. Så *A*;
 the herra och frænder minæ magha æræ *B*

- 220 otrolik haffua mik hannat hæræ:
 en annan konung hafuer ower mik wald,
 mith rike och landh ær fra mik sald.
 The komma her j thre dagha fræst
 til Karllawint och warda min gæst
 225 och wilia aff mik thaka landh och æræ.
 Jach kærir for idher, hertigh, hæræ,
 och bedhis iach thet swa nadhelik, 409
 at i wilden følgia mik;
 hiælper for gudz skuld mith hws at weria,
 230 konu och barn, for them mik heriæ.»
 Then hertigh swarade dygdelik:
 »Iach wil gernæ følgia tik
 och hielpæ tik hwat iach forma,
 swa framt iach ma them en besta;
 235 mith liiff wil iach wagha hæræ

220. otrolik] otrolika A mik] the mik A 221—
 222 motsvaras av G 179—180 221. en — konung] the
 andræ koninger G 179 hafuer] så A, G; ær B mik] nw
 myt G 222. mith — landh] mit land ok rike A, landh
 och rigi G 180 ær] borth G 223—226 motsvaras av
 G 187—190; G 191—192 (hertogen swaredh medh wedh
 och skiel / jech skal edher hielpe och ænd fuld wel) sakna
 motsvarighet i A, B 223. mÿnne vwenner komer om too
 dags fræst G 187 224. Karllawint] se v. 215 225. the
 willæ mægh tage fra liiff och æræ G 189 226. thÿ maa
 jech mægh sare for eder kieræ G 190 (jfr v. 208) kærir]
 A till.: thet 227—260 motsvaras av G 147—178 227.
 jech bedher edher for gudh i hemerigh G 147 228. at i]
 ati B, ath j G 148, thet (a fr at) ij A wilden] vilin A,
 willæ G 229. hiælper] så A, och hielpæ G 149; saknas i B
 for — skuld] mægh G hws] landh G 230. the komme och
 brenne och wil mægh heriæ G 150 231. Then — swa-
 rade] tha swaredhe hertogen G 151 233. tik] edher G 153
 forma] ma A, for (över raden) maa G 234. swa framt]
 swa framt som A, om G 154 ma] kan G them] then A
 en] jene G 235—238 versparens ordning omkastad i G

- for idher nyttæ och idher æræ
 gernæ fore wilian thin.»
 Thæs thakkade honum then dwærgelin.
 Tha the haffdo swa taladz widh
 240 the ridho at eth bærgh lidh.
 The funno en porth genom eth bergh.
 For hertigh Fredrik redh then dwærgh
 honum væghin at kænna.
 Honum thykte berghit alt brænna
 245 aff the stenæ dwærghen færdhe
 j skiold ok hiælm, tha han sik rorde.
 Then port genom berghit war swa bredh,
 then hertigh Frederik genom redh
 wtan allæ mædhæ.
 250 Tha wart han war en faagran grødæ.
 Eth hws war faghert a then tiidhæ.
 Then tiidh the ower berghit ridhæ

236. for] fore *A* nyttæ] nødh *G* 158 idher (2)] for
 mÿn *G* 237. gernæ fore] jech gierne wil fyllighe *G* 155
 fore] så *A*; for *B* wilian] vilia *A*, *G* 238. Thæs] tha *G* 156
 239. Tha] ther *G* 159 taladz] taleth *G* 240—241 sak-
 nas i *G* 240. ridho at] ridha op mot *A* bærgh] bergha *A*
 241. funno] fingo *A* (jfr *G* 165) genom] ij genom *A*
 242. For] fore *A* hertigh Fredrik] thæn hertugha *A*,
 hertogen *G* 160 then] *G* till.: lidhen 243. Så *A* (som
 dock till.: ok frfr honum), *G* 161; och honum wæghen alt
 kende na *B* 244. Honum] them *G* 162 berghit alt]
 alth som bierighet mon *G* brænna] så *A*, *G*; brinnæ *B*
 245. stenæ] *G* 163 till.: som 246. skiold — hiælm] så
A, *G* 164; hielm och skiold *B* tha] ther *G* 247. Then]
 the fwnne jen *G* 165 war] saknas i *G* 248—249 mot-
 svaras av *G* 166: ath hertogen madeligh i giømen red
 248. then] ther *A* 249. mædhæ] nødha *A* (jfr madeligh *G*)
 250. Tha — war] the sowe vdhen bierighet *G* 167 251
 —252. husins torna badhe faghre (eller: fagher) ok rika /
 ther the ower berghit vika *A*, och jet hws skiendhe som
 jeld hin røde / them tætte tha were fowerth ath ridhæ
G 168—169

- och ware kompne j dwærgxsens rikæ
 tha mælte hertigh Frederikæ:
- 255 »Hwo ægher thetta hws her star?»
 Thæn dwærgh han var swa brat til swar:
 »Thet ær Karllawint, mit fæstæ,
 ther skulen j, herra, j apton gæstæ.
 Enkte hws j thetta rikæ
- 260 ma sik widh Karllawint likæ.»
 Thet fæstæ la thet bærg full næræ,
 ther the skuldo then apton wæræ.
 Daghen fast at qwældit leedh;
 dwærghen togh orloff och bort han redh.
- 265 »Jak wil til husit fore ridhæ.
 J skulen mik, herra, her wte bidhæ.
 Iach wil mina riddaræ at waræ,
 at the for idher hafua ængin fara, 410
 thy at faa the owarandis sea idher
 270 — ther wil iach idher wara widher —

253. och ware] for the war *G* 170 254. mælte]
 sagdhe *A* fr mælte *A* Frederikæ] frederik *G* 171, där-
 efter i *G* (172): herræ wil i seye mægh; jfr *Stud.* 2: 22 f.
 255. Hwo ægher] hwem aa *G* 173 her] heræ *G* 256.
 Så *A*; then lidlæ dwerigh war bradh til swar *G* 174, then
 dwærghæ konungh gaff honum swar *B* 257. Karllawint]
 se v. 215 mit] myn *G* 175 258. skulen j herra] skal
 wi *G* 176 259. enkte] jnghen *G* 177 260. Karllawint]
 se v. 215 261 ff. motsvaras i *G* av 193 ff. 261. full]
 fult *A* næræ] næræ *G* 193 262. skuldo] så *A*, skwllæ
G 194, skulo *B* apton] *A* till.: ij wæræ] wær *G* 265—
 280. Jfr *Stud.* 2: 24 ff. 265. Jak] så *G* 197 (jech); och
B, *A* til — fore] for til hwsedh *G* 267. mina riddaræ]
 myn ridder och swene *G* 199; *A* till.: ther 268. Så *A*
 (at ändrat till thet); ath the hawe for edher jngen faræ
G 200; Tha haffua the ey for idher faara *B* 269. fonger
 the edher vwardh ath see *G* 201 at] saknas i *A* owa-
 randis] owart *A* sea] se a *A* 270. tha wordher them
 allæ i hierthet wee *G* 202

- thy the æræ litzlæ som iach ær
 the flyddo allæ wtan wær,
 tho the waræ thusande heræ:
 i thykkins som en reese fore them wæræ.»
- 275 Then dwærghæ konung til husit redh,
 hertigh Frederik han ther wte bedh.
 Han mondhe ey lenghe wæræ;
 han wart vnfangin medh æræ
 aff the riddaræ och swenæ
- 280 ther han medh troskap menæ.
 Han loth sith folk alt saman kallæ
 och bødth them sidhen allæ
 sin ørs at redhæ och ekki bidhæ
 och wt mot hertigh Frederik ridhæ.
- 285 The varo thæs allæ saman gladh

271—274. tho the waræ thusande heræ / the flyddo allæ wtan weriæ / Aff the riddaræ och swenæ / ther han medh troskap menæ / han wart vnfangin medh æræ / them thøktis som en reese fore them wæræ / thy the æræ litzlæ som iach ær / sagde then dwærghæ konungh ther B; tho the varo tio hundrath hære / the flydde alle wtan værie / thy the æru litle som iak ær / thy mono the fara for idher bæra A 271 (B, A se ovan) thy — litzlæ] the æræ smaa allæ G 203 272 (B, A se ovan) the hawe modh edher lidhen vern G 204 273—274 (B, A se ovan) j siønes jen rese blanth them ath weræ / æn do ath the war twsindh her G 205—206 275. Then — konung] dwerige konningh han G 207 276. han] så G 208; saknas i B, A bedh] så G; bleff B, A 277. ey] ther jckj G 209 278. Enl. B ovan. B här: han wart vnfangin ther medh æræ wart] var ther A, wortæ G 210 medh] G till.: mygel 279—280 saknas i A, i B på annan plats (se ovan); bodhæ aff ridder och saa aff swenne / som konningh malmerikt medh troskab tient G 211—212 281. alt] saknas i A saman] så A, G 213; saknas i B 282. bødth] badh A 283. sin] thiære G 215 284. och] saknas i A Frederik] G 216 till.: at 285. The — thæs] så A, G 217; tha ware the B gladh] gladhe G

och foro mot honum tha j stadh.
 Aff thet hws for nidhan thet bergh
 wnfingo then herra mang stolt en dwærg
 och lekare medh sœthæ thona.

- 290 En greffue het Belona
 nidher medh konungin redh
 och andra herra samuledh;
 wæl xl och ey færre
 følgdo then herra medh æræ
- 295 jn for thera adhell port.
 Thet windøghæ war ther ey swa stort
 han matthe ther genom ridhæ,
 thy skulde hans ørs ther wte bidhæ.
 Han kallade en dwærgh het Klariant:
- 300 »Mith ørs antwarder iach tik j hand;
 mæden thet ma ey genom porten gaa
 tha lathom thet her wte staa.»
 »Thet skal ful wæl wardhæ gœmpt,
 tho thet star vte, thet vardher ey glœmpt.»

286. foro — honum] fuldhe koningen G 218 tha]
 thaghar A 288. wnfingo] vntfik A then herra] hanum
 G 220 mang] margh A, mange G stolt en] staltæ G
 289. lekare] legger G 221 290. En] ok een A het]
 hiedhe G 222 Belona] belone G 292. samuledh] sam-
 ledh G 224 293. xl] G 225 till.: ridher 294. følgdho
 medh æra thæn stolta herra A følgdo] the fœrdhæ G 226
 medh] G till.: mygel 295. jn] ap G 227 296. windøghæ]
 windwgh G 228 ther] saknas i G 297. han] thet (a fr at)
 han A matthe] kwndhæ G 229 298. skulde] matte G 230
 ther] så A, G; saknas i B bidhæ] blifua A 299. Han kal-
 lade] konningen kalledh G 231 het] hiedhe G 300.
 Mith] hans G 232 301. mæden] men G 233 ma] så
 A, G; kan B ey] jckj G genom] in at A 302. lathom]
 lætin A, ladhæ wi G 234 303. skal] A till.: her ful]
 så A, G 235; saknas i B 304. tho — ey] så A, dogh thet
 ær vdhe thet bliwer ey G 236; och enga lundhom warda B

- 805 Iii] dwærghæ man kalla badh,
 the ther fore skulde gøræ radh
 ath plægæ thet ørs medh nadhæ 411
 til watn och fodher badhæ.
 Før æn the redhit aff ørssit faa
 310 en stoll twe dwærgha baro tha,
 ther medh længde sik then litzlæ man
 swa at han redhit aff ørssit wan.
 Then konungh togh hertig Frederik —
 »j skulen nw, herræ, følghix mik!» —
 315 och ferdhe honum genom then portelin,
 ther the ridho badhæ wth och in;
 them sielffuom dwærghom alla riidh
 han war them øffrit høgh och widh;
 tho the mattho badhæ ridhæ och ganga
 320 hans ørs och skiold matto wte standa.
 Han gik medh konungen j herberge in;
 tha saa han medh mykell win

305. man kalla] han kalleth och G 237 306. the]
 saknas i A ther fore] firæ G 238, A till.: ørsith gøræ]
 G till.: jeth 307. ath] ok A ørs] væl A medh nadhæ]
 medh alla nadhæ A, til madhe G 239 308. til] medh
 G 240 fodher] foor G 309. føræ the sadelen aff ørseth
 kwnne faa G 241 redhit] matto redho A 310. twe] twa
 A baro] bæra A, hintte G 242 311. længde] så A; for
 længde G 243, lengdo B 312. swa at] føræ G 244
 redhit] redho A, sadelen G 313. Then konungh] konnin-
 gen G 245 314. skulen] skullæ G 246 nw herræ] herra
 nu A 315. och] han G 247 ferdhe] følgde A, fuldhe G
 316. ridho] ridha A 317. them — dwærghom] the siælfue
 dwærgha A, the selligæ dwerige G 249 riidh] tide G
 318. han] så A; then porth G 250, och B høgh och]
 saknas i G 319. tho — mattho] sa ath the kwnde jndh
 G 251 320. matto] matte A, G 252 321—326. Jfr
 Stud. 2: 28 ff. 321. herberge] berghith A, hvsseth G 253
 322. han] G 254 till.: ther mykell win] mykith skin A

- aldra handa riikheet
 ther husith var medh innan breet,
 325 tribaldh, bliald och examit,
 silke ok pæl ok (swa) dimit
 fra then galbænk och til the dor.
 The wænæ drötningh Geindor
 swa het the stolta frua clara,
 330 ther sinæ tokth kunne wæl bewaræ.
 Konungen herra Clariant badh:
 »J skulen kunnogha nw j stadh
 — drötningen hauer thet ey fornomet —
 at hertigh Frederik hauer her kommet.»
 335 En gik borth at wara hona widher;
 hon gik thaghar gensten nidher
 medh the frvor hon haffde thæræ;
 the mondhe thok ey manghæ wæræ:
 the waræ fæm och ther til een;
 340 the gingho hertigh Frederik igen.

323—324. Så A, G 255—256; aldra handa rikhet
 finnæ / ther husit war medh draghit innæ B 325—326.
 rige pel och saa dumth / tribalth och sameth G 257—258
 325. examit] så A; sameedh B 326. Versen saknas i B
 ok — dimit] tha var ther fliit A 327. fra] for G 259
 galbænk] porth G dor] se Stud. 2: 30; dør B, A, G
 328. Geindor] geindor, genidor el. gemdor B, geindør A,
 gunidor G 260 329. het] hiedhe G 261 stolta frua] så
 A, G; frua stolta B 332. J — kunnogha] thw skalt
 gonge G 264 333. Så G 265 (dronningen hauer thet ey
 for nometh), nw hauer drötningen thet fornummet B;
 drötningine thet (a fr at) hon thet forstær A 334. thet
 (a fr at) hertugh fræderik komin ær A hauer] ær G 266
 335. En] klarianth G 267 at] så A; och B, G wara]
 warde G 336. hon] så A, G 268; æn hon B thaghar]
 så A; tha B, G gensten] genast A 337. thæræ] ther
 G 269 338. thok] tho A, doo G 270 ey] jckj G 340.
 the] tha the G 272 hertigh Frederik] hertogen G

- Tha drötningen wt aff thet palatz tradh
 hertigh Frederik sik hielpæ badh
 aff sith harnisk, thet war och giordh
 för æn drötningen mælte widh *honum* eth ordh.
- 345 Tha han haffde aff wæpnadh sik
 tha gik han swa skiutelik
 opp tiidh ther drötningen stær;
 hon badh *honum* gudhi wæl kommen wæræ.
 Han thakkade henne høffuisklik, 412
- 350 then ædhle hertigh Frederik.
 Skal iach sighiæ wndher flere?
 The litzlæ drötningh war ey mere
 æn halffua tridhiæ spanna langh;
 gull a henne mantoll klangh
- 355 och ædhlæ rikæ stenæ
 the ther waro ekki enæ;
 en krona aff gull ower henne haar,
 rike stenæ ther j war;
 eth belte haffde hon om sik
- 360 ther prisat war for mykell rikt.

341. Tha, wt] *saknas i G 273* thet] *så G; saknas i B, A* palatz] *palazith A* 342. Frederik] *G 274 till.: han* 343—344. aff sith harnske tha worte han færdh / færræ han wid dronningen taledh jeth ordh *G 275—276* 343. sith] *siin A* thet — och] *som thet var A* giordh] *giorth B, giort A* 344. mælte] *taladhe a fr mælte A* *honum] han A* 345. aff wæpnadh] *afuæpnath A, vndwebnedh G 277* 347. opp — ther] *thiit som A, ap ther som G 279* drötningen] *A till.: ok fruor stær] stæræ B, staar G, æra A* 348. gudhi] *gudh G 280, saknas i B, A* 349. Han] *tha G 281* høffuisklik] *swa høwizlika A, høwskæligh G* 350. ædhle] *så A, G 282; wældigh B* hertigh] *stolte A* Frederik] *A till.: rika* 352. litzlæ] *saknas i G 284* ey] *jckj G* 353. halffua] *halff A, G 285* 355. rikæ] *marghe dyre A* 356. the ther bodhæ ær skieræ och renæ *G 288* 358. ther marghe rike stena ij var *A* 360. thet war myghet kosteligt *G 292* rikt] *så A; rik B*

Hwo androm gafue tolikæ fundh,
 thet vare vært væl thusandh pundh.
 Konungin ok drötningin then hertigh wnd-
 fingo

och medh honum j thet palatz ginghæ.

- 365 Thet war giorth aff malmarsten;
 fyræ handa færg hæ liws ther sken:
 eth liws som en snio,
 annat grønt, thet magen j tro,
 thet tridhiæ brun færgæ godh,
 370 thet fiærdæ war røth som en blodh.
 The windøgæ ware aff cristall allæ,
 the benkæ aff cipræs ok swa the pallæ.
 The hempta for the herra in
 drikkæ, badhæ miødh och win,
 375 clareth och moraath

361. androm] hin annen *G* 293 gafue] så *A*; gaffuo *B*,
 gaff *G* tolikæ] tholka *A*, tølligt *G* 362. thet — væl] så *A*;
 thet war wel werdth *G* 294, han ware wærdh *B* 363
 motsvaras i *B* av två verser: then konungh och drötnin-
 genæ / then hertigh ther ther wndfingo; konningen och
 drottningen then herræ vndfinge *G* 295, the hertugh fræ-
 derik væl vntfingo *A* 364. och] saknas i *A* thet] så *A*;
 thieris *G* 296, saknas i *B* 365. giorth] bygdh *G* 297
 366. firæ hwndreth lyws ther jnnen skien *G* 298 367—
 368 motsvaras i *G* av 4 verser (299—302): ther war
 gledhe och mygel roo / myne talæ skullæ i ey wontroo /
 jeth hundredh lyws war hwidhæ som sne / thet aneth
 grøne thet matte man see 367. eth liws] eet var liwst
 ræt *A* 369. thet] the *A* brun] war bronæ *G* 303 370.
 thet] the *A* war røth] røt ræt *A* en] eet *A*, *G* 304
 371. windøgæ] vindogh *A*, *G* 305 ware] war *G* cristall]
 cristallæ *G*, saknas i *A* 372. the (1)] så *A*, *G* 306; sak-
 nas i *B* ok] så *A*, *G*; saknas i *B* swa] saknas i *G* 373.
 hempta] hænto *A*, hintte *G* 307 for] fore *A* 374. drikkæ]
 drykkia *A*, dryk *G* 308 375. och] *G* 309 till.: ther til
 moraath] marat *A*

war ther engom manne faat.
 Theræ ætænde reddis wæl til mata,
 the gingo til bordh och giordo sik katæ;
 man skipadhe thøm alla nadhæ
 380 aff wildiwr och tamma badhæ.
 Haffuin j hørt ther sakt j fra
 aff thæn rikdom præstin Iohan a?
 Han konung j India lande ær.
 Man sigher at j hans huse stær
 385 bordzstolæ, the æru aff fiilsben;
 wnder hwariom diske star en sten
 then ther heter amatiste;
 the æru ther sættæ medh fægæ liste;
 thessæ natura hauer then sten,
 390 som os sigher stenæ boken een:
 han dugher wæl fore drukkenhet
 — the haffua han werdigh hwa thet weth —;

376. for the herer war jnthe fath *G* 310, var ther hwariom manne ospart *A* 377. ætænde reddis] mat redis *A*, kost redes *G* 311 mata] så *A*; matthæ *B* 378. sik] them *A* (över raden), *G* 312 katæ] glade *G* 379. man — thøm] så *A*, *G* 313; them skipadis *B* thøm] *A* till.: ræt, *G* till.: ther 380. wildiwr] ville diwr *A*, willæ tingh *G* 314 381. ther] så *G* 315, saknas i *B*, *A* j (2)] saknas i *G* fra] så *A*, *G*; fræ *B* 382. Se *Stud.* 2: 30 f.; aff then rigdom ther joen præst aa *G* 316; aff rikom preste iohanne *B*, aff thæn rika prest iohanna *A* 383. Han — j] ther konge ower *G* 317 lande] landh *G* 384. man seyer aff then rightet ther han hawer ther *G* 318 at] thet a fr at *A* 385. bordzstolæ — æru] borde stolæ ær *G* 319, bordh staka *A* 386. hwariom] hwer *G* 320 387—388. Jfr *Stud.* 2: 31 f. 387. amatiste] amatist *A*, amantist *G* 321 388. æru] ær *G* 322 sættæ] satte *A*, *G* liste] list *A* 389. natura] så *A*, natwæ *G* 323; natur *B* 390. som — stenæ] thet seyer os stien *G* 324 391—392 i motsatt ordning i *A* 391. han] hwn *G* 325 dugher] *G* till.: och fore] for *A*, *G* 392. han werdigh] hinnæ kier *G* 326 hwa thet weth] så *G* (how thet wedh); hwa han veet *A*, ther man weth *B*

- bordhit sielfft aff smaragdo giordh, 413
 ther wnder twæ stolpa aff amatist fordh;
 395 hwar ther aff æter for tolik saka
 aff dryk faar han ey omaka.
 Tho thesse tingh waro rikæ
 the mattho thesse bordh ey likæ
 ther fore hertigh Frederik stær:
 400 thet thusandhe luthum rikare ær.
 The litzlæ drötningh Geindor
 swo optelikæ hon ther om swor
 han skulde sik ther gøræ gladh;
 thet var then bøn hon honum badh.
 405 Man skop honum ther ræth allæ nadhæ
 til dryk ok æta badhe.
 Tha thet ætændhi en endhæ fik
 hertigh Frederik soffua gik

393—394. *Jfr Stud. 2: 35.* 393. sielfft] alth *G* 327 smaragdo] smaragd *A*, smaragdws *G* giordh] så *G*; giorth *B*, giort *A* 394. fordh] ifordh *B*, ført *A*, fōrdh *G* 328 395. hwar] hwa *A*, how *G* 329 for] medh *A* tolik] tholka *A*, tōlligh *G* 396. faar — ey] ma han ey fonge *G* 330 397. Tho] do ath *G* 331 398. thesse — ey] ey vidh thesse bordh *A*, thet bordh jnthe *G* 332 likæ] liges *G* 399. ther fore] thet bordh for *G* 333 stær] staar *G* 400. thet — luthum] thet twsindh foldh *G* 334, hundradha thusand *A* rikare] riger *G* 401. Geindor] geindor *el. möjl.* genidor *B*, geindor *A*, gwnidor *G* 335 402. optelikæ] hōwskeligh *G* 336 403—406. *Jfr Stud. 2: 36 f.* 403. Så *G* 337 (han skulde seg ther gøræ gladh); han skulde sik gøræ gladha *B*, thet (*ā fr* at) han skulde sik gōra gladha *A* 404. Så *G* 338 (thet war then bøn hwn hanum badh); *versen saknas i B, A* 405. skop honum] skibedhæ them *G* 339 ther] så *A, G*; *saknas i B* ræth] *saknas i G* 406. Så *G* 340 (til dryk och edindhæ bodhæ); *versen saknas i B, A* 407. thet ætændhi] thieris edinde *G* 341, the glædh *A* 408—409 *i omvånd ordning i B* 408. Frederik] *A* till.: at, *G* 342: han ath

- j en sengh øffrith riik.
- 410 Ther i sof hertugh Frederik
all enæ j thet senghæ hws
til morphons annar dagh war liws
och time war ath han opp stodhe;
tha klædde sik then hertigh godhæ.
- 415 En lithen dwærgh heth Arribant
twa gulmulloghiæ han haffde j hand,
han war en kemmenære
och andra dwærghæ flere;
handklædhæ och watn til redho war tha
- 420 then hertigh skulde sik tørkiæ a.
Man thedde honum clenodia mangalunda
honum til skemptan allæ stunda.
Skaktaffuell the ware ther vnderlika
och wardtaffuill øffrit rike;
- 425 eet vnderlikit skaktaffuil han ther saa
som han sagde siden optæ j fra,

409. sengh] *A* till.: ræt, *G* 343: war 410. Så *G* 344
(ther i sow hertugh frederik); thet sigher iak idher san-
nelik *A*; versen saknas i *B* 411. all] saknas i *G* 345
senghæ] faghra *A*, storæ *G* 412. til — dagh] til mor-
ghonin annar dagher *A*, alth til morigen dagen *G* 346
413. ther dagen kam han ap stodh *G* 347 414. godhæ]
goodh *G* 348 415. heth] hiedhe *G* 349 Arribant] ari-
bant *A*, artibanth *G* 416. han hafdhe twa gulmullogha
a sin hand *A*, to mollinger aff guldh haffdhe han i sin
handh *G* 350 417. kemmenære] kammermeræ *G* 351
418. dwærghæ] dwerigh *G* 352 420. then hertigh] ther
hertogen *G* 354 tørkiæ] thørra *A*, *G* a] appa *G* 421.
clenodia mangalunda] klenet alla stunde *A* 422. skemp-
tan] glædhe & fr skæmptan *A*; *G* 356 till.: i allæ stunda]
manga lunde *A* 423. the ware] sa han *A*, war *G* 357
vnderlika] så *A*; vnderliga *B*, vnderligh *G* 424. wardtaffuill]
hwart tafuil ræt *A*; *G* 358 till.: war ther rike] righ *G*
425. eet] så *A*, *G* 359; en *B* vnderlikit] vnderlikt *A*, vnder-
ligh *G* 426. sagde — fra] sidhen ofte sawdhe fra *G* 360

then stolte hertigh Frederik,
 at thet war aff stena swa rik,
 medh alt thet han j Normandij aa
 430 thet taffuel han ey forgældæ ma;
 eth wardtaffuill war och thæræ
 ther prisat war for høgæ æræ,
 listen sat medh smaragdæ grønæ,
 thet wil iach ey for idher lönæ,
 435 tafflith halfft aff robiin
 swa røth som soll om morgon skiin;
 then annor leek aff iaspis war,
 graffuen medh mangh siælsyn par, 414
 mæstirlik ok wndherlik;
 440 thet bordh war innan och wtan rik.
 Som æuintyreth sigher j fra
 a eth sihwalfft bergh huset laa;
 man haffuer ey wænare hws æn seeth
 wtan Mons Gebell, the widhæ haffua leth.
 445 En hagha haffde allæ wegnæ om kringh

427. then] thet sawdhe then G 361 428. at] så A,
 G 362; och B stena] så A, G; sten B 429—430. I
 denna ordning i A, G; verserna omkastade i B 429. han
 j N.] ij normandi han A 433. listen] listan A sat —
 smaragdæ] var medh smaragd A, aff smaragdws G 367
 434. ey — idher] for idher ey A 435. tafflith] tafuillith
 A 436. røth] rødh G 370 soll] solin A, G skiin]
 skien G 437. leek] diel G 371 438. mangh] mange
 G 372 siælsyn] så A; siellsyns B, sielsøne G 439.
 mæstirlik ok] så A, G 373; mæsterlikin B 440. innan
 och wtan] vdhen och jndhen G 374 441. æuintyreth]
 ewentyr G 375 j] saknas i G 442. sihwalfft] grønth
 G 376 bergh] så A, G; saknas i B; G till.: ther 443.
 ey — æn] ey wænare hws A, jeth wener hws ey G 377
 444. sa seyer the thris widhe hawer leeth G 378 Gebell]
 gebal A 445—446. jen mwr om thet hws som jen ringh /
 thet war och alth begraweth om kring G 379—380 445.
 hagha — allæ] hagh i var aldra A

- thet bærgþ begripit medh en ringh;
 eth watn vte for hagan fløth
 at man aff huset ther ower skøth;
 æn æuintyreth sigher os thet til rættæ,
 450 ther vte fore lagh en slættæ.
 Medh alskons glæde han ther fik
 tidhin honum skyth forgik.
 Then tridhiæ morghon wartho the waræ
 huru the fiænde stapandhe fara.
 455 Han gik for skemþtan a then wær;
 tha warth han war widh thera hæþ,
 hwar the drogho ower eth bærgþ;
 ther foor swa mang en liithen dwærgþ;
 bærgþ och dala skulfuþ ther widher
 460 ther the drogho for husit nidher;
 the drogho sik til watnit tha
 a then hedh for husit laa,

446. bærgþ] *A* till.: var 447. vte for] så *A*, vdh
 for *G* 381; wtan *B* hagan] hwseth *G* 448. at — ower]
 saa thet man aff mwren *G* 382 449. æn æuintyreth]
 och ewentyr *G* 383 thet] saknas i *A* til] så *A*, for *G*;
 saknas i *B* rættæ] ræta *A* 450. ther — en] thet laa
 for vden jen fower *G* 384 slættæ] slæta *A* 451. glæde]
G 385 till.: som 452. tidhin] så *A*; tiidhende ther *B*,
 sidhen *G* 386 skyth] thet skiødeligh *G* 453. morghon]
 dagh *G* 387 waræ] war *G* 454. hwræ finnen kam drawin
 medh thieris her *G* 388 (*jfr* 456) huru] så *A*, *G*; hwar
B stapandhe fara] så *A*; stappa thæræ *B* 455. wær]
 værn *A*, *G* 389 456. warth — thera] sa han mange
 dwerige *G* 390 457. hwar] hwræ *G* 391 drogho] *G* till.:
 alt 458. ther — swa] j then skaræ war *G* 392 mang
 en] marghin *A* liithen] saknas i *G* 459—462. *Versparen*
i motsatt ordning i G 459. skulfuþ] *jfr Stud.* 2: 37 f.; skalff
G 395; toko *B*, togho *A* ther widher] widh *G* 460.
 saa mange dwerige kam for hwset ned *G* 396 ther] tha *A*
 461. sik til] alt vdh medh *G* 393 462. och lawdis aa
 then engh ther vde laa *G* 394

slogho ther manigh tiæld rikæ;
the herra ther waro wildo ey wikæ.

465 Swa herbærghado thessæ herra thære
— thet sagho the gërla, a husit mondo
væra —

och for thet folk ther kommit ær
sloghos tiældh badhæ fiærre och nær;
konungin la siælf husit nær
470 then ther war herræ for then her
Thet rikaste tiældh iach hauer aff hørth
haffde konungin tiidh medh sik førth;
græsduken sielff aff peld all ær,
snøren all aff silke skær,

475 knappen war aff gullit rødh,
ther a en ørn som konungen bødth
ræth som han flyghæ wilde,
then man gërla skilde.

463. slogho] ok slogho A, the slowe G 397 manigh]
marghin A, mange G tiæld] pawlon och G 464. ther]
så A; saknas i B, G 398 waro] war stalte och G 465
—470. Jfr Stud. 2: 38 f.; swa herbærghado thessæ herra
ther / och for thet folk ther kommit ær / for thet hws
margh och sæær / sloghos tiældh badhæ fiærre och nær B,
swa herbærghadho thæsse herra hær / ok for thet folk
ther komith ær / sloghos tiæl badhe fiærra ok nær /
som æwintyrith sigher idher hær A, saa lawdis then
dwerige her theræ / thet sowe the giørlich pa hwseth
mon weræ / mange gylte tiældh ther stoor / konningen
laa sielff hwseth næær / then ther war herræ for then
her / och fërde thet folk medh mygel æræ G 399—404
471. Thet] the A 472. haffde] hafdh A konungin] ko-
nunga A; then konning G 406 sik] thøm A 473. sielff]
all A, G 407 peld all] gulpæl A, bollæ kindh G 475.
knappen] knapin A, G 409 war] ær G gullit] guldh sa G
476. ther — ørn] jen arn ther aa G 410 477. ræth] lige
G 411 478. for konningens pawlon man thet skildhe G 412
then] thet A gërla] så A; giorlæ B skilde] skyldæ A

- Tha sik haffde lægræt then hær,
 480 tha saa *man* badhæ hiit och ther
 manghan eldh braskelik lætæ;
 the reddo thera math och gingo ætæ.
 Konungh Malmrit mælte tha,
 badh hertigh Frederik ætæ gaa.
 485 Tha han war mæth loth han kallæ
 the borghare a husit allæ,
 bødth them wapnas tha j stadh;
 the giordho thaghar som han badh;
 tho at the haffdo warit flere,
 490 the ware thaghar allæ til redhe.
 Hertigh Frederik dragher sin wapn pa
 aldra raskast ther han forma,
 gaar swa thiit han sith ørs fan,
 sadlar sielff thet bæsta han kan
 495 och giordhar thet fastelikæ,

415

479. lægræt] lawdis *G* 413 480. hiit] hissedh *G* 414
 ther] her *G* 481. manghan] marghin *A* eldh] *A* till.: ok
 482. reddo] redha *A* thera] them *G* 416 gingo] ginge ath
G, ga at *A* 483. Malmrit (*här och framdeles*)] malnrit *A*,
 malmerikt(h) *G* tha] så *G* 417; tha han thet sa *A*, swa *B*
 484. badh — Frederik] herræ wi willæ ath *G* 418 485.
 han (1)] the *G* 419 mæth] mæt tha *A*, mette *G* 486. the —
 husit] sinne tiener ap och badh them *G* 420 487. bødth
 — tha] bødth thom alla væpnas *A*, tha ath webnes strax
G 421 488. thaghar som] så *A*; strax hwat *B*, allæ som
G 422 han] *G* till.: them 489—490 saknas i *G* 489.
 tho at] så *A*; they *B* 490. thaghar] så *A*, tha *B* 491.
 dragher] drog *G* 423 pa] op a *A*, aa *G* 492. aldra —
 ther] alth thet snaresta *G* 424 forma] ma *A* 493. och
 gik til sith ørs som han thet fandh *G* 425 swa thiit]
 nu thiit ther *A* 494. sadlar] sadeleth thet *G* 426 sielff]
 siælfuer *A* thet — han] så *A*, *G*; som han bæst *B*
 495. giordhar] så *A*; giordadhe *B*, giordhe *G* 427 thet]
 ørsith *A* fastelikæ] sa fasteligh *G*

- swa at sadlen skulde ey wikæ.
 Nw war til redhæ then konung riik,
 han redh til hærtigh Frederik;
 swa hiærtelik han honum badh:
 500 »Nw ær thet komit j then stadh
 thet j mik væl hielpæ maa;
 iach sigher idher, iach huxar ther aa,
 hielper j dagh mik idher handh
 at iach behalder borgh och landh,
 505 dyræ stenæ och gull iach giffuer ider til
 swa mykit j mæst haffua wil,
 æn os j dagh ma lykkæ skee.»
 Han swarade honum och sagde: »Nee,
 thit gull och stenæ wil iach ey faa,
 510 thok wil iach tik hiælpæ hwat iak ma
 før æn thenne dagh en endhæ faar.»
 »Gudh thakke ider, herra, æ huru thet gaar.»
 Tha mælte en swen på the wær:

496. swa — ey] swa at thet thørfte ække A, ath
 han wildhe for jnghen G 428 497. war — redhæ] worte
 til radhe G 429 498. han] så A, G 430; och B 499.
 hiærtelik] hiærtelika A, jnerligh G 431 han] jech G
 honum] så A, G; om B 501. væl] så A, G 433; saknas
 i B 502. idher] A till.: thet, G 434 till.: herræ huxar]
 tenker G ther] så A, G; saknas i B 503. hielper —
 idher] hielper mik ij dagh thiin A, hielpe i mægh medh
 edher G 435 504. at] saa ath G 436 505. dyræ —
 gull] gul och sylff G 437 iach giffuer] gifuer iak A, G
 til] ther til A 506. j mæst] som i sielff G 438 507.
 hertogen sawdhe maa os i dag løcken skiee G 439 æn]
 Om A 508. for guldh och sylff tha seyer jech ney
 G 440 509. edher guld och sylff skwillæ i mægh ey faa
 G 441 510. thok] tho A tik] saknas i G 442 ma] for
 (till. över raden) maa G 511. før æn] førre G 443 faar]
 fær A 512. thakke] så A, G 444; løne B æ huru] så
 A, G; huru B gaar] gær A 513. mælte] sawdhe G 445
 på] op a A wær] værn A, G

- »Nw æter folkit j konungxsins hær.»
 515 Tha konungen hørde han tala swa,
 til hertigh Frederik han mælte tha:
 »Nw dughær ey lenghær bidhæ,
 wi wardhom genast ridhæ;
 iach wil fore at ridhæ,
 520 j skulen mik her bidhæ
 och gøræ thet iach siger idher;
 thet hauer warit allæ stund min sidher,
 iach hauer them opta kommit j wanda,
 aff tio herra thor mik ey en bestanda
 525 ther starkast ær aff all then hær,
 och withæ the førre hwo iach ær;
 j skulen thet see iach wærffuæ kan,
 the prisæ mik fore en froman man;
 iach wil ridhæ at thetta sinne
 530 for konungxsins tiæld, tha maghen j finnæ
 riddara och swenæ mik effter iagha
 the liiff om æræ thora wagha.»

416

514. æter] så A, G 446; ær B konungxsins] kongens G 515. Tha konungen] ther kongen G 447 han tala] så A, hanum talæ G; talatz B 516. mælte] sawdhe G 448 517—518 saknas i G 519—520 saknas i A 519. iach wil] herræ jech willæ G 449 at] saknas i G 520. skulen] skullæ G 450 her] heræ G 521. gøræ] gørin alt A siger idher] edher seyer G 451 522. warit — stund] offte wereth G 452 allæ] all A 523. opta] tikt G 453 524. thet x tørff mægh jckj jene bestande G 454 525. ther] then G 455 starkast] starkre (el. stærker) A, sterkeste G all] allæ G 526. førre] alth fyrst G 456 527. wærffuæ] mægh weriæ G 457 528. fore] for G 458 froman] from G 529. wil] G 459 till.: nw thetta] så A, G; thessæ B 530. for] fore A tiæld] pawlon G 460 tha maghen] så A, maa G; thet skulen B 531. riddara] ridder G 461 mik effter] the effther mægh G 532. the] thieris G 462 om] så A, for G; och B thora] tørff the wel G

- Tha mælte om hertigh Frederik:
 »Thet wil iach, herra, radhæ tik,
 535 j gømen idher wæl mæden j æren enæ,
 ellers gaar thet ower riddara och swenæ.»
 Tha swarade konung Malmrit:
 »Iach wil, herra, trøstæ mik,
 jach hauer hær j mina hand
 540 thet bætztæ ørs aff manigh land,
 ther iach skal op a ridhæ,
 thy torff iach ekki quidhæ;
 ther ligger eth kopertygh op a,
 thet ær aff orma hudher twa,
 545 swa hart och starkt j allæ stunda,
 man kan ther engin genom vnda.
 J skulen j thenne haghæ bidhæ
 til j seen mik til idher ridhæ;
 tha skulen j mik til hielpæ komma
 550 medh idher makt och idher fromma;

533. mælte om] så A; mælte och B, sawdhe G 463
 (jfr Olson, *Fr. fil. för.* 4: 97) 534. Thet — herra] herræ
 thet wil jech G 464 535. mæden j æren] men i ær G 465
 536. ellers] æller A, hellers G 466 ower] G till.: edher
 riddara] ridder G 537. swarade] swerede hanum G 467
 Malmrit] se v. 483 438. Iach — herra] herræ jech wil
 nw G 468 439. hær] nw heræ G 469; saknas i B, A
 j mina] vdh i myn G hand] så A, G; handa B 540.
 manigh] marghin A, manige G 470 land] så A, G;
 landa B 541. ther — skal] jech skal ther G 471 op a]
 så A, G; pa B 542. ekki] jnthe G 472 543. koper-
 tygh op a] så A; kobertyw owen appa G 473, kopar thyge
 pa B 544. thet ær] giordh G 474 545. starkt] sterk
 G 575 546. thet ængin ma ther genom vnda A, man
 maa ther ey i giømen stinge G 476 547. j — haghæ]
 så G 477 (i thenne hawe); j thenne dagh B, thænna dagh
 hær A 548. mik — idher] them effther mægh G 478
 549. hielpæ] hielper G 479 550. medh — och] ridderligh
 medh G 480

- thæs skal iach idher thakka och lønæ.»
 Thæn hertugh gømde sik vnder en rønæ.
 Tha konungen haffde taladh thesse leedh,
 han thaghar genast thæden redh
 555 och thrykte effter sins hiærtæ lyst
 sinæ glaffuio fore sith bryst
 och rendhe som iach sagath hørde
 at engin riddara thet bætter giørde
 bland riddarskap for frvr æræ
 560 æn thenne dwærgh giørde thæræ;
 Percefall och Gaffuian
 aldre mere priis wan
 och alt konung Artus companj
 æn then litzle dwærgh, swa war han fri.
 565 Nw kom han ridhande a then heedh
 for konungxsens tielldh then genast leedh,
 ther the fyrsto satho ower bordh,
 the kalzadho markt eet gamans ordh.
 Tha the konung Malmrit sagho fara,
 570 hans skiold togho the ful gørlæ wara

551. thæs] thet A, G 481 552. Thæn — sik] så A, G 482; hertigen hiolt B 553. Tha] ther G 483 554. thaghar] så A; tha B, G 484 genast] giensten G 555. sinæ glaffuio (glæ- A)] sith glawindhe hordeligh G 486 fore] så A, for G; with B 557. sagath] sakt A, sa och G 487 558. at] ther A, sa ath G 488 engin riddara] aldrih ridder G thet] saknas i G giørde] giørde B, A, G 559—560 saknas i A 559. frvr] frwer G 489 561. och] och sa G 491 562. aldre] the aldrih G 492 priis] A till.: han 563. alt] så A, G 493; alla B 564. dwærgh] så A, G 494; konung B swa] thy A 565. ther han kam renindhe pa then hiede G 495 566. genast] genasta A, same G 496 567. fyrsto satho] fyrst sadh G 497 568. kalzadho] taleth G 498 markt eet] så A, saa manth jeth G; mang B 569. Tha — sagho] ther the saa konningh m. G 499 Malmrit] se v. 483 570. togho] togh G 500 ful gørlæ] giørligh til G

och wæmptis badhe arme och rikæ
som hwar matte skiutelikæ.

Boken sigher æn mere:

xij riddara waro redhæ

575 the konung Malmrit gørlæ kendho
ok thaghar wth moth honum rendho.

Then førstæ riddaræ ther han møtte
han hardeligæ medh sinæ glaffuio støtte
och stak han thaghar genast swa

580 at ørs och man a iordhine laa
och rykte siden sith godha swærdh
ther optæ bøtte for hans færddh
och hugger fast a badhæ hender,
han sparde hwarken wener eller frænder.

417

585 Nw kom swa mangel dwærgh hæræ;
han trøste sik ey en for them at weriæ
och wiker vndhan medh føggho liste
thit han hertigen halda wiste;
effter honum war eth mykit træng,

571. och wæmptis] the webnedis G 501 badhe] så
A, G; tha B 572. som hwar] hwær som G 502 573.
æn] så A, os æn G 503; saknas i B 574. the tolff rid-
der war strax til redhe G 504 waro] A till.: tha 575.
konung Malmrit] så A (maln-), G 505; konungen B 576.
ok thaghar] så A; tha B, och strax the G 506 577. rid-
daræ] ridder G 507 578. hardeligæ] hordeligh G 508,
thaghar A sinæ glaffuio (glæ- A)] sith glawindh G
579. han] hanum G 509 thaghar genast] så A; genast
tha B, tha giensten G 580. a iordhine] så A, pa jor-
dhen G 510; widh jorden B 582. for] fore A 583. och]
han G 513 584. han] och G 514 hwarken] hwarte A
585. mangel dwærgh] margher dwærgher A, manige dwe-
rige G 515 hæræ] theræ G 586. en for] jene modh
G 516 at] så A, G; saknas i B weriæ] weræ G 588.
hertigen halda] hertwgh frederik G 518 589. war —
mykit] worte sa mygel G 519

3—26357.

- 590 aff bruten skapt swa mykit bang,
ther brutos a hans liiff j stykke.
Gudh halp honum thæden medh lykke
thiit han hertig Frederik fore sik fan;
han halp honum thæden som en man,
595 thet førstæ han honum see fik
han wende sik om swa skytelik:
»Nw hielpin mik, ædhlæ herra rike,
iach torffte her ey for skammelik wike.»
Then hertig redh j then dwærgæ skara,
600 omakligh monde han medh them fara:
han togh them saman twa och twa
och kastadhe hwan en annan fra;
tho the haffdo hafft tio sliik hær
the haffdo mot honum engæ wær;
605 han kastedhæ en hiit och annan thær
swa at hwar laa om annan twær;
the wartho sik allæ fagnæ giffuæ
swa framt som the wildæ liiffuæ

590. bruten] brytin A skapt] skaffte G 520 mykit]
mygel G 591. ther — a] ther a A, appa G 521 liiff]
lifue brast A 592. thæden] A till.: tha 593. thiit] så
A, G 523; tha B fore sik] for segh G; saknas i A 594.
thæden] tha A 595. see] ath see G 525 597. Nw] j
G 527 mik] saknas i A 598. ath jech skulle ey skame-
ligh wige G 528 torffte] trøster A for skammelik] for-
skamlika A 599. Then hertig] hertwgh frederik G 529
dwærgæ] dwerigh G 600. omakligh] omaklika A, vma-
geligh G 530 601. saman] A till.: æ 602. kastadhe]
kastar A, kaste G 532 hwan en] hwar hin A, G 603.
tho] så A; thøy B, dogh at G 533 hafft] A till.: ther
hafft — sliik] wereth twsindh G 604. haffdo] så B, A,
G; B till.: hafft wær] værn A, G 605. han — hiit]
jen kaste han her G 535 kastedhæ] kastar A 606. saa
ath jngen hendhe hin annen næær G 536 607. tha matte
the them allæ giwe G 537 wartho] vardha A 608. som]
så A, G 538; om B wildæ] vilia A

- — — — — — — — — — thær
 610 — — — — — — — — — — fær.
 Tha the aff husit thetta see
 swa skiutelik tha kommo thee
 och fingo ther mangan stoltan dwærgh
 ther prisath war for høgæ wærdh;
 615 ther wartho fagnæ at thet sinne
 fiorton hundrad ok ey en minne;
 han haffde wæl fangit flere,
 æn konungen sielff wilde ey mere —
 »thy at iach halder nw wæl æro och land,
 620 mædhen iach hauer thessæ j mina hand,
 the rikaste allæ hæræ
 ther hær j landhit æræ,
 the mik hulpo fordriffua,
 æn gud wil the skulo ey liffua.»
 625 Hertigen badh han sendæ j stadh
 en swen; han giorde som han badh.
 En lithen dwærgh han badh ey fly

609—610. och fongen tha widh halsen ther / wdhen
 the nadhe aff hanum faar *G* 539—540; saknas i *B*, *A*
 611. husit] *A* till.: fingo 612. skiutelik] skiwtelika *A*
 tha] så *A*, *G* 542; saknas i *B* 613. fingo] fongedhe *G* 543
 ther] saknas i *A* mangan] marghin *A* 614. prisath —
 for] prisadher fore *A* 615. at] så *A*, *G* 545; j *B* thet]
A till.: sama 616. fiorton] fæmtan *A*, sextan *G* 546
 ok] så *A*, *G*; saknas i *B* ey en] jckj *G* 617. han] the
G 547 wæl] och wel *G* 618. æn] men *G* 548 sielff]
 siælfuer *A*, saknas i *G* ey] jckj *G* 619. at] så *A*, *G* 549;
 saknas i *B* 620. mædhen] men *G* 550 j mina] vndher
 myn *G* 621—622. the rikasto ther ij landith æræ /
 the æro alle saman hæræ *A*, the rigeste och edelestæ
 heræ / ther i alth myth landh mwn weræ *G* 551—552
 623. the] ther *G* 553 hulpo] wildhe færræ *G* 624. æn]
 om *A*, *G* 554 625. Hertigen] hertwgh frederik *G* 555
 han] hanum *G*

allan hæræn, for hans wrede sky;
 then hæræn tordhe ey ridhæ
 630 siden dwærgen badh them bidha;
 thet war aff angist och ey aff dygdh,
 swa sigher boken wtan lygdh.
 Nw ær thenne striidh forgangen;
 hwilkæ herra ther æræ fangen,
 635 thet idher alt okunnokt ær
 før æn æuentyreth nempner them her.
 Thera øuerste konungh het Otrik;
 then annar war en hertigh rik,
 han war konung Malmritz systerson,
 640 och æn en war kalladh Yrpon;
 then tridhie han het Malizir,
 som os sigher thet æuintyr.
 For wtan fals thessa hertigæ tre
 raskeligh aff wæmpte wartho the;

418

628. allan hæræn] allan hærrin A, heller G 556
 hans] sin G 629. then hæræn] Thæn hær han A, dweri-
 gen G 559 ey] jckj G 630. dwærgen] konningen G 560
 them] hanum G 632. sigher] G 562 till.: os wtan lygdh]
 for sannen leedh G 633. thenne] thæsse A, then G 563
 634. hwilkæ] hwilkin A, mange G 564 ther æræ] ther
 ær A, worte ther G 636. før — æuentyreth] førre æn
 ewentyr G 566 nempner them] them næmpner A 637.
 jen konningh hiedhe otthrik G 567 638. then annar]
 thet annath A. — Rimordet i or. har troligen varit: Yrrik,
 se v. 688 ff. och Lütjens s. 16. 639—640. Verserna i om-
 vänd ordning i G 639. Malmritz] se v. 483 640. jen
 herræ worte fongen hiedhe vrpion G 569 641. tridhie]
 thridhi A, G 571 han] saknas i A, G het] hiedhe G
 Malizir] maluzir el. malnzir A, malszer G 642. sa seyer
 os ewentyr her G 572 642—643. Mellan dessa verser till.
 G (573—574): ther til jen grewe righ / thet seyer jech
 edher sanneligh 643. For] fore A thessa — tre] the her-
 rær fem G 575 644. rasklika varo affuæpnte the A,
 skiødelidh tha webnede the them G 576; wæmpte] wæpte B

645 konungen sielff och miste
 siin wapen wtan friste.
 Ther ware och fangne mere
 hertugha och greffue flere,
 the iach kan ey nempna,
 650 thy iach matthe them ey kennæ,
 the aff rikom førstom ware kompna
 och war them ræth til lithen frommæ.
 Konungh Malmrit thenkte medh sik
 och mælte til hertig Frederik:
 655 »Nw spørin thæsse godhæ herra,
 mina mæn j seen hæræ,
 hwat sak the haffdo mik at giffua,
 hwi the wildo mik fordriffua.
 Kunno the wisa thet medh skæll
 660 at iach hauer them hannat wtan wæl,
 tha biwder iach mik her til swara

645—646 saknas i G (*jfr* v. 651—652); konungin
 siælfuer ok alle the meste / affuæpnto sik for vtan freste
 A 646. friste] freste B 647. ware] war G 577 648.
 hertugha] så A; konningen hertwger G 578, herra B 649.
 the] mange ther G 579 ey] A *till.*: nu her 650. thy]
 for thÿ G 580 matthe] kan A, saknas i G ey] ække A
 651—652 saknas i G, som i stället har (581—586): manghe
 mwndhe ther och liwet miste / for thieris swigh och
 falske listæ / (*jfr* v. 645 f. och 703 f.) hertwgh frederik
 sawdhe til konningen tha / skwllæ wi fleræ i hiel slaa /
 ney jech ladher them liwet beholde / men jech maa ower
 them woldhe 651. rikom førstom] rikin første A 652.
 och] thet A 653. Konungh Malmrit] [Th]en lidelæ kon-
 ning han G 587 Malmrit] malnrit tha A 655. spørin]
 spøræ i G 589 656. mæn] A *till.*: the j — hæræ] som
 heræ mon weræ G 590 657. haffdo] hafua A 658.
 mik] G 592 *till.*: sa 659. wisa] bewisæ G 593 660.
 at] saknas i G 594 them — wtan] hannath thom vtan
 A, them handled anneth æn G 661. her] heræ G 595

- for thetta folk alt oppenbara,
 och bidher iach idher, herra Frederik,
 at i rætten først ower mik.
- 665 Kunno the thet ey for idher tee,
 tha laten mik, godhæ herra, see
 at idher ær min skadhi leedh
 och rætten ower them sammeledh,
 at andre magho see ther widh
- 670 at plæghæ tolkan falskan sidh;
 tho the wildo mik fordarfua
 iach ær thera herra ok arfue.
 Hertigh Frederik sættis nider:
 »J herra, gørin som iach bidher;
 675 idher vrsaka hwar som ma,
 eller skulen j gensten døden faa.»
 Swarade en greffue j samw stund,
 han war kalladh Fridlemundh:
 »Jach wenter, herra, idher kunnokt ær, 419
 680 iach haffde idher gernæ standit nær,

662. for] fore A for — alt] bodhe lønlig och G 596
 663. och — iach] jech bedher G 597 herra] hertugh A,
 G 664. at i] ati B ower] B till.: sielffuan (saknas i
 A, G) 665. ey] jckj G 599 ey — idher] for idher ey A
 666. see] thet see G 600 667. at] thet A, G 601 669
 — 670 motsvaras av G 603: ath the giøræ ey telig falsk-
 het 671. tho] så A, do ath G 604; thet B fordarfua]
 så A; fordærffua B, G 672. jech er io thieræ ræte herræ
 G 605 ær] var tho A ok arfue] så A; at ærffua B
 673. sættis] G 606 till.: tha 674. herra gørin] giøræ
 herræ G 607 iach] B till.: ider (saknas i A, G) 675—
 676. the segh kan ey orsagh faa / ladher them jngen
 vdhen døden gaa G 608—609 675. som] så A; iach B
 676. gensten] genast A 677. Swarade] tha swaredh G 610
 samw] then G 678. kalladh] kalladher A Fridlemundh]
 fridelmund A, fredelwndh G 611 679. herra] G 612 till.:
 kønningh kunnokt] konunk A

- tha the mik thwingadho wtan weriæ
 iach skulde Otrike troskap sweriæ.»
 Konungen mælte och sagde: »Iaa,
 samnerlik, thet ær ræth swa;
 685 iach hauer idher engæ skuld at giffua;
 hertigh Frederik, j laten han liffua!»
 Konungen badh swa hiertelik:
 »J gørin mik ræth ower Yrrik!
 Han haffuer waldit alt thetta omak
 690 och atte mik ey giældæ tolik sak;
 han weth thet wæl medh rættæ skæll,
 iach vnthe honum aff hiærtath wæl;
 iach loth honum landh och giorde han rik
 och æradhæ han medh sielffuom mik.
 695 Min systerson, for thine saka
 tha ær mik skedh all thenne omaka.»
 Mælte then fagnæ konungh tha:
 »Gudh weth, herra, thet ær swa,

681. tha — mik] ottrig *G* 614 thwingadho] så *A*,
 twingde mægh *G*; tyngdo *B* weriæ] wern *G* 682. ath
 jech skwldhe hanum hyldeskab sweræ *G* 615 684. san-
 nerlik] sannelika *A* ræth] saknas i *G* 617 685. hauer]
 kan *G* 618 idher] thik *A* at] saknas i *G* 686. j] sak-
 nas i *A*, *G* 619 han] then herræ *G* 687. hiertelik]
 hiærtelika *A*, jnerligh *G* 920 688. gørin mik] så *A*;
 gørin *B*, flyer mægh *G* 621 Yrrik] iyrikæ *A*, erik *G*
 689. haffuer] *G* 622 till.: mægh alt thetta] all thænne *A*,
 thenne *G* 690. och — ey] jech skal hanum *G* 623 tolik]
 for then *G* 691. wæl] saknas i *A* rættæ] rættan *A*
 692. aff hiærtath] hiærtelika *A* 693. loth] lædhe *G* 626
 han] hanum *G* 694. han — sielffuom] hanum lige wedh
 sielffwe *G* 627 695. thine] så *G* 628; thenne *B*, *A* 696.
 tha ær] så *G* 629; at *B*, *A* skedh] så *G* (skiedh); skedde
B, *A* 697. Tha mælte fangne konung(in) tha *A*, then
 fongne konningh han melte tha *G* 630 then] the *B*
 698. thet] ath thet *G* 631 ær] var *A*

- at landzens folk till herra togh mik
 700 thet walt engen wtan Yrrik.»
 Thæs wartho tha ower enæ
 badhæ riddara och swa swenæ
 han skulde sith liff ther mistæ
 for sinæ falska listæ.
 705 En lithen dwærgh war øffrit stark
 hiogh hans hoffwdh aff wt a thæn mark;
 swa giordhe han och wid the hertuga twa
 ther boken sagde førre j fra;
 atta greffue øfrit wærdh
 710 foro tolika samma færdh,
 ther til andra herra rikæ
 sa man ther til døden wikæ;
 ther hempde han sin oræt
 a them moth honum haffde træth.
 715 Tha mælte om hertigh Frederik:
 »Hwi rættē j ey ower Otrik,
 ther tik togh thit land j fra?»
 »Ney, thet later iach mik forsmā,

699. at] thet A, G 632 herra] konningh G togh]
 togho A 700. walt] volte A, G 633 Yrrik] errik G
 701. Thæs] tha G 634 tha] the tha A, the G 702. rid-
 dara] ridder G 635 swa] saknas i G 703. sith] sin G 636
 ther] så A, G; at B 704. for] fore A sinæ] sin G 637
 705. stark] stærk G 638 706. hiogh] han hio G 639 wt]
 op A, saknas i G thæn] så A, G; saknas i B 707.
 giordhe han] så A, G 640; giordis B wid the] så G (wedh
 the); wid B, vidher A hertuga] hertwg G 708. j] sak-
 nas i A, G 641 709. øfrit] så G 642 (øwert); ower eth
 B, A 710. foro] the foræ G 643 tolika] tholka A, ther
 then G 711. ther] ok ther A 713. sin] G 646 till.:
 mygel 714. a them] ther A 715. om] så A (jfr v. 553);
 och B, saknas i G 648 716. rættē j] rætte wi G 649
 Otrik] ottrik G 717. tik] idher A thit] idhart A j]
 saknas i G 650 718. thet — mik] jech ladher mægh thet
 G 651

- thet hauer nw guldit Yrrik
 720 ther han til herra thog ower mik
 och thera kompana flere,
 thy ær thera skadha mere;
 om hans liiff ær mik engin makt,
 iach hauer a honum engæ akt;
 725 iach wil honum ater latha hæræ,
 æn han wil mik troskap sweræ,
 thet hertuga dæmæ han førre atte.»
 Otrik thet ødhmiwklika iatte
 ok thakkade honum hiærtelik
 730 at han honum giorde swa nadelik.
 Nw sættis nidh konungh Malmrit,
 loth sinæ mæn allæ kalla thiit
 the wt driffne haffdo wærit.
 »Iach hauer idher alt offlitith æræt
 735 her til thetta sinne;
 nw skulen j thet finnæ,
 then troskap iak hafuer aff idher rønt,
 thet skal idher fulvæl vardha lønt:

719. Yrrik] irrik G 652 720. han] så A, G 653;
 thenne B 721. kompana] stolbrødher G 654 723. om]
 aa G 656 725. ater — hæræ] ladhe lewe her G 658
 726. æn] om A, G 659 sweræ] swer G 727. hertuga
 dæmæ] hertwg dom G 660 728. Så A (dock: iate); otrik
 thet ydmygelig vdh ath jette G 661, otrike han thet iætte
 B 729. ok] så A, G 662; han B thakkade] tackæ G
 hiærtelik] nadeligh G 730. honum giorde] giordhe honum
 A, giordhe G 663 nadelik] dydeligh G 731. nidh] nidher
 A, G 664 Malmrit] se v. 483 732. loth] badh A, ladher
 G 665 sinæ] mæn G kalla] koma A thiit] hidh G
 733. wt — haffdo] medh mægh hauer G 666 734. alt
 offlitith] så A, G 667; æn enkte B 736. thet] G 669 till.:
 bedræ 737—738. Så G 670—671 (then troskab jech hauer
 aff eder rønt / thet skal edher fuldh wel worde lønt); atj
 haffuiz warit trolik nær mik / nw skal medh ærom lønæ

- landh och godz wil iach idher giffuæ
 740 och æræ idher mæden iach ma liffuæ.
 Gan nw fram, mina trone mæn,
 och taghen badhæ land och læn,
 swa at j ærin rike allæ dagha,
 och hielpen idhræ frender och magha!»
 745 Konungen mælte til herra Frederik:
 »The æræ j haffuin giorth widh mik,
 thet løne idher then bæst forma!
 Latin idher thet ey forsma,
 ower landh och gotz tha skulen j radha,
 750 thet stander alt til idhræ nadha.
 Ee mæden iach j werldinne liffuer
 tha ær iach skyldug tiænæ idher,
 och wil iak thet gernæ gøræ,
 thet skulen j badhe spøria och høræ.»
 755 Tha swarade hertigh Frederik:
 »Sannerligæ wil iach sighiæ tik,
 thet ær mik liufft a mina tro,

hwar sik *B*, iak skal medh æro løna thik / thet ij medh troskap hafuin varith medh mik *A*; jfr *Stud.* 2: 40 f. 739. landh] læn *A* 740. mæden] men *G* 673 741. Gan] gaar *A*, gange *G* 674 trone] tro *G* 742. och taghen] vndfonge *G* 675 743. at j] atj *B* ærin] så *A*, *G* 676; bliffuen *B* allæ] *G* till.: eder 744. idhræ] badhe *A* 745. Konungen] konningh *G* 678 herra] hertwgh *G* 746. giorth widh] begangith *A*, bedrewedh medh *G* 679 747. thet] så *A*, *G* 680; saknas i *B* 748. Så *G* 681 (ladher edher thet ey for smaa); thæn litle konung han mælte swa *A*, versen saknas i *B* 749. tha] så *A*, *G* 682; saknas i *B* 750. alt — idhræ] edher alt til *G* 683 751. werldinne] werdhen *G* 684 752. tiænæ] at thiæna *A*, *G* 685 753. iak] så *A*, *G* 686; saknas i *B* 754. skulen] skwl *G* 687 badhe spøria] så *A*, *G*; befinnæ *B* 755. swarade] swaredh hanum *G* 688 756. Sannerligæ] sanne-
 ligh *G* 689 757. thet] ther *G* 690

- haffuer iach idher hulpt och ær thet swo,
 mik skulde the æræ komma til handa
 760 iach matte idher frælssæ aff wanda.»
 Tha mælte konungh Malmrit:
 »Talen widh mik hemmelik!
 Iak bidher idher swa innerlik
 — i gørin thet för gudh i himerik —
 765 j sighin her oppenbaræ
 for allan thenne dwærgæ skara,
 at j hörden kære
 j himmerike tha ij varin thære
 hwat oræt mina mæn mik giørde;
 770 then tidh gudh thet hørde,
 tha badh han idher hiit komma
 och frælssæ mik medh idher fromma.
 Æn nokor mælir mik igen,
 antighe riddar eller swen,

758. och — swo] thiss er jech froo *G* 691 759.
 mik] ath mægh *G* 692 760. iach — aff] at frælsa idher
 aff idhan *A* 761—762. Konungin swaradhe swa heme-
 lik *A* 761. Malmrit] malmerikt *G* 694 762. widh] medh
G 695 763. Iak — idher] så *G* 696 (jech bedher edher);
 thet badh han honum *B*, ok badh han sidhan *A* swa]
 så *A*, *G*; saknas i *B* innerlik] nadhelik *A* 764. Så
G 697 (j giøræth for gudh i hemerik); saknas i *B*, *A*
 765. j] at ij *A*, och *G* 698 her] thet *G* 766. for allan]
 fore *A* dwærgæ] dwerigh *G* 699 767. at] thet *A* hør-
 den] *A* till.: at, *G* 700: thet i hemerig 768 saknas i *G*
 ij varin] så *A*; thu wast *B* 769. hwat] at *A*, then *G* 701
 mik giørde] giørde mægh heræ *G* giørde] giørde *B*, *A*
 770. then tidh] så *G* 702; iach thakker *B*, *A* gudh] *A*
 till.: som (*a* fr thet iak), *G*: han 770—771. Mellan dessa
 verser till. *G* (703): eder han mæg til hielper giørde
 771. tha — han] han badh *G* 704 hiit] *A* till.: at 773.
 Æn] om *A*, *G* 706 mælir] taler *G* 774. antighe] anthen
G 707 riddar] riddara (troligen *a* fr riddare) *A* eller]
A till.: ok swen] swene *G*

- 775 mæden the magho liffuæ,
 tha skal han them ey forgiffuæ
 wtan sendæ thaghar hæræ
 xx tolika som j æræ
 och latha them badhæ stekæ och siwda,
 780 om the ey gøræ hwat wi biudhæ.
 The vardha swa redde aff tolik hoot,
 the thora mik aldre gøræ j moth.»
 Han iætte honum gøræ swo;
 then litle konung var gladh ok fro.
 785 Nw ridhæ the til then dwærgæ hær
 och finnæ han wtan allæ wær;
 han loth them tha saman kallæ;
 the ræddis hertigh Frederik allæ.
 Han mælte tha medh with och skæll:
 790 »Hørin mik och forstandin wæl
 och gømin gørlæ hwat iach sigher (idher),
 Iach ær sender aff himmerik nider;

775. magho] ma G 708 776. tha — them] han
 skal them thet G 709 777. wtan — thaghar] seyer wor
 herræ skal sende G 710 thaghar] så A; tha B hæræ]
 hær A 778. xx tolika] tiwghu tholka A, tølligh tywe
 G 711 æræ] ær A 780. hwat] alt hwath A wi] vi
 a fr ij A, jech them G 713 781. The vardha] så A,
 G 714; tha wardæ the B tolik] tholikt A hoot] hadh
 G 782. thora] tørf G 715 aldre] jckj G j] a A 783.
 gøræ] ath gøræ G 716, thet ok giordhe A swo] så A;
 swa B, saa G 784. var — fro] så A, G 717; warth
 glader tha B 785. ridhæ the] redhe G 718 dwærgæ]
 dwerigh G hær] skara A 786. och fwnne them allæ
 vdhen wern G 719, ok finna thøm alla saman thære A
 787. tha saman] alla saman A, strax for segh G 720
 789. mælte] sawdhe G 722 790. mik] allæ G 723 for-
 standin] for stor mægh G 791. gørlæ] wel G 724 (idher)]
 så G (eder); saknas i B, A 792. sender] sendh G 725
 himmerik] himerike A

- thet ømkadhe gudh j himmerik
 then otroskap ther her begik,
 795 tha j idher rættæ herra forsmadhæ
 och driffuin han for spoth och hadha,
 wndhrykten honum landh och æræ
 idher ærffuæ herra matte wæræ.
 Gørin j nokon tiidh optare swa,
 800 tha skulen j waræ ther visse op a
 han sender xx tolikæ hær
 myklæ større æn iach ær
 och later idher allæ dræpæ och fanga
 och aldrik skal een vndan ganga.»
 805 The swarade honum allæ j sen:
 »J gørin medh os nadher æn!
 Latin os nw liffruit behalda;
 ther ower magin j walda.
 Wi wilom thet loffua, iættæ och skriffuæ
 810 honum tiænæ ee medh wi maghum liffuæ

793. thet ømkadhe] så G 726 (thet ynkede); then
 ømekelik B, thæn enkannelik A 794. then] sa thæn A
 ther] i G 727, saknas i A her] B till.: s(?); heræ G
 795. tha] ther G 728 forsmadhæ] så A, G; forsmadda B
 796. driffuin] dreff G 729 han] honum B, G for] fore A
 797. wndhrykten] j togh fra G 730 honum] A till.:
 badhe 798. idher rætte herra atte at væra A, han war
 joo eders rætte herræ G 731 799. optare] efter G 732
 800. ther — a] så A, G 733; wis pa B 801. xx tolikæ]
 tholka tiwghu A, tølligh tywe G 734 802. myklæ] my-
 ghet G 735, dighert A 803. idher] så A, G 736; saknas
 i B 804. och] sa ath G 737 skal een] så A, G; en
 skal B vndan] vnd G 805. j sen] ther G 738 806.
 gører nadhe medh os her G 739 nadher] nadhelika A
 807. Latin] och ladher G 740 nw] saknas i A behalda]
 halda A 808. medhen j maa ower os wolde G 741 j]
 A till.: herra 809. loffua, iættæ] iætta halda A, bode
 lowe G 742 810. honum] A, G 743 till.: at ee medh]
 mædhen A, men G maghum] så A, maa G; saknas i B

- badhæ medh gotz och empne
 och allan hans last at hempne.»
 The sworo edhe och giordo swo
 at the skulde honum waræ tro.
- 815 Tha mælte hertigh Frederik:
 »Nw wil iach fara hem til mik.»
 Konung Malmrit badh honum bidhæ,
 then dagh hwargin ridhæ.
 »Ney, thet ma ey wæræ;
- 820 mith folk ær alt j kæræ,
 thy thet them ey kunnokt ær
 huru om min tingh nw stær.»
 Thaghar konungen thet forstær
 at han wil ekki dweliæs thær
- 825 han gaff honum orloff hem at ridhæ
 æn han wilde ther ey lenger bidhæ.
 Thet war æn arlla och dager liws
 tha the ridho til thet hws;
 hertuga och greffuæ monde ey skorta
- 830 ther the ridho til the porta.

422

811. medh liff och gosz och saa medh effne G 744
 812. och] saknas i G 745 allan] all A last] laster A
 at] medh hanum ath G 813. The] så A, G 746; och B
 sworo] G till.: hanum edhe] eedh A swo] så A; swa(?) B,
 saa G 815. Tha] the G 748 816. Nw] herræ nw G 749
 til mik] fra thik G 817. Malmrit] se v. 483 honum] G 750
 till.: ther 818. j thennæ dagh skullæ i ey ridhe G 751
 hwargin] A till.: thædhan 819. ey] ække A, ey sa G 752
 820. ær] thet ær A 821. thy] saknas i G 754 thet] så A, G;
 saknas i B ey kunnokt] ække kunnokt A, alt vkwinnigt G
 822. om — nw] myne ærindhe mægh G 755 823. ther
 konningen worte thet war G 756 Thaghar] så A; Tha B
 thet] thetta A 824. wil ekki] wildhe ey G 757 826.
 æn] om A, G 759 ther] så A, G; saknas i B 827. æn
 arlla] orligh G 760 dager] dagen war G 828. tha] ther
 G 761 829. ey] ther ey A 830. ther] tha A

- Hertigh Frederik j thet palatz gik;
 frv Geindor honum medh æro vnfik;
 han wilde ække sithiæ nidh,
 thy thet leedh fast at daxens tiidh.
- 835 Hon badh medh føgho sinnæ,
 the litzlæ drötninginnæ,
 dweliæs the nat och gøræ swa.
 »Ney, frv, thet ey waræ maa,
 thy mina mæn the mik haffua kær
- 840 withæ ey hwart iach komin ær.»
 »Jach kan idher ey thakka som iach wil,
 wtan iach bidher gudh aff himmerik til
 han giffui idher lykko och æræ,
 at j waren kompnæ hæræ.»
- 845 Tha badh konungen hemptæ thær
 thet taffuel som førre skriffuat ær.
 Tha hertigh Frederik tafflit saa
 tha mælte han och sagde swa:
 »Hwat skal thet tydhæ?»
- 850 »Herra, wi idher biudhæ

831. Hertigh] herra A 832. Geindor] så B, A (möjl. geni-, gem-); gundhor G 765 æro] ær G 833. ække] så A, ther jckj G 766; ey B 834. thy] thý ath G 767 leedh] liddæ G daxens] natzins A 835—836. hanum badh then lidelæ drønningjnnæ / medh høwske ladhe och fogre sinnæ G 768—769 835. badh] A till.: tha 837. dweliæs the] j dweler i G 770 838. frv] frwe G 771 839. the] saknas i A, G 772 haffua kær] hawer fwld kieræ G 840. withæ] the wedhe G 773 ær] æræ G 841. wi kwne ey take edher som wi wil G 774 842. iach bidher] bidher iak A, wi bedhe G 775 aff himmerik] ij himerike A, ther G 843. han] ath han wil G 776 844. for thet i hawe bedrewet heræ G 777 at j] atj B waren] ærin A 846. som førre] ther førre aff G 779 847—907 saknas i G genom lucka (jfr Klemming s. 178) 847. tafflit] tafuil A 848. tha] så A; saknas i B 849. thet] thetta A

- at j tiggiã thet och fœra thet hem.»
 Han sagde ney och swarade swa them:
 »Iach ær hemme wæl swa riik
 at iach torff engæ gaffuo aff tik
 855 j gull och ædlæ stenæ
 badhæ storæ och klenæ.»
 Man skenkte them aff dyræ kar,
 wiin och miød man fore them bar,
 klareth och morath
 860 war ther engom manne fat.
 Han togh orloff och borth han redh.
 Konungen følgde honum a hans leedh
 och ther til riddaræ och swenæ;
 han redh ey thæden enæ
 865 genom thet bergh han tingat redh;
 sidhen fan han en wægh swa bredh
 och kende hwar han komin ware.
 Han badh konungen hem at fare.
 »Ney, iak fra idher ey ridher
 870 fœr wæghen warder bætter kunnogh idher.»
 Konungen badh sith folk alt bidhæ: 423*
 »Iach wil enæ medh honum ridhæ,

* I hs. felaktigt betecknad som s. 422.

851. at j] atj B, at A fœra] så A; foræ B thet (2)]
 saknas i A 852. Mæn veet ney mælte han til thœm A
 854. gaffuo] gafuor A 855. och ædlæ] æller dyra A
 856. och] swa ok A 857. aff] medh A 858. wiin —
 miød] miød ok viin A fore] for A 859. morath]
 marat A 860. engom] hwarior A fat] jfr v. 376;
 sparth B, ospart A 861. Han] så A; och B 865. thet]
 så A; eth B tingat] thighat A 867. kende hwar] kæn-
 dis huart A ware] var A 868. konungen] konung maln-
 rit A at] saknas i A 869. Så A; ney iach skils ey
 swa widh idher B 870. kunnogh] kunnugher A 871.
 Konungen] Konung malnrit A

- iach wil honum følgia, thet skal skee,
 genom then skogh wi fore os see.»
- 875 Til eth watn the kommo øffrit breedh,
 ther han opta at bersan enæ redh.
 Tha hertigh Frederik watnit fan
 han mælte til then litle man:
 »Iach wil her ey lenger bidhæ.»
- 880 »Herra, j mogin wæl hem ridhæ,
 eller bliffuin nær mik j thenne nath.»
 »Iach wil hem som iach haffuer iath.
 Skogen ær mørk, hardh och trang;
 margha nat hafuer iak lighat swa langh
- 885 a wedhispeell och æuintyr
 the mik optæ æro wardin dyr.»
 »Iach hauer idher wedhispeell manga sinnæ
 spilt, at j mik skuldin finnæ;
 nw haffuin j, herra, hulpt mik,
- 890 thet lönæ idher gudh j himmerik.
 Iach giffuer idher eth fingergull
 ther prisat ær for dygder full,
 thet ær høgæ skatta wærdh;
 idher ma skadhæ aldrick swærdh
- 895 the stund the stenæ æræ nær tik,
 thæs skulin j, herra, troæ mik;
 thessens annars stens natura ær swo
 — for wisso maghin ij thet tro,

873. wil — følgia] honum følger A 875. the
 kommo] var A breedh] så A; breeth B 876. enæ]
 saknas i A 878. han mælte] tha mælte han A 880.
 wæl] nu wæl A 881. nær] hos A j] saknas i A 884.
 hafuer iak] så A; saknas i B swa] her swa A 886. the
 mik] ther A æro] ær A 887. idher] idhart A 892.
 for] aff A 895. nær] hos A 896. thæs] tha(?) A troæ]
 tro thet A 897. thessens annars] thæn annar A swo]
 swa B, A 898. maghin — thet] så A; within thet medh B

- thet sigher iach idher openbar —
 900 tho een man laghe ij tiwghu aar
 nidhre a hafsins grunda
 och haffde han j thera stunda
 then sten a sik at beræ,
 han torffte aldrík kæræ;
 905 thot han haffde hwarke klædæ eller fød hæ,
 watnit matte han ey mædhæ;
 then thridhi sten haffuer the makt
 — latin thet for sanna idher wara sakt —
 thot thet største hws j werldinne ær
 910 aff thræ och brunne och j warin ther,
 eldhen matte idher ænkte skadhæ
 eller komma til nokon wadhæ,
 at badhæ brunne hws och landh
 om j haffden stenen j idhræ hand
 915 thet skaddæ idher enkte wættæ,
 swa stort haffuer han sættæ;
 then fiærde sten ær bætter æn hinæ iij,
 mærken gørlæ huru thet ma skee;

424*

* I hs. felaktigt betecknad som s. 423.

900—901. Så A; thot man liggæ xx aar / nidher (a fr
 nider) a graffsens guda B 902. thera] the A 903. then]
 thænna A a sik] saknas i A 904. torffte] A till.: sik
 905. thot] tho A hwarke] hwarte A 906. ey] ænkte A
 907. thridhi] så A; litte B the] swa mykla A 908.
 latin idher thet for sanno vara sakt A, thet ladher jech
 edher weræ for sannen sawdh G 841 909. thot] tho A,
 dogh G 842 werldinne ær] werdhen staar G 910. brænne
 i lowe och jeld saa saar G 843 och (1)] saknas i A
 j warin] vare ij A 911. eldhen] then jeldh G 844 ænkte]
 så A, jnthet G; ey B 912. heller nogher tingh kome til
 wodhe G 845 til] idher til A 913—916 saknas i G
 914. om j haffden] ok hafdhin ij A j (2)] a A 916.
 sættæ] at sæta A 917. then fiærde] thænne A sten]
 saknas i G 846 hinæ] the G 918. mærken gørlæ] min-
 nes thet A thet ma skee] jech thet seyer G 847

then sten ær aff Indiæ landh;
 920 hwar han bær a sinæ handh,
 tho at han for m mæn stænder
 ok hafuer han stenen i sinne hænde,
 hwath hæller thøm ær wæl eller wee,
 engin man faar honum at see;
 925 tha thu wil driffua tolik tingh
 wenth stenen j thinæ hand omkringh
 och lyk han j thinæ hænde swa!
 Tha thet war mælt han hwarff honum fra
 swa at han ekki til hans fan
 930 før æn han rækte handena fore han:
 tha saa hwar annar ater thæra
 och vndradhe huru thet matte være.
 Tha hertigh Frederik saa then makt,
 hwilkæ dygdh och hwilka krapth,
 935 han togh ther halla gladelik widher.
 »Gudh thakke fore tholka gaffuo idher!»

919. then] *A* till. över raden: fiærdhe ær] ær færdh
G 848 920. how hanum lwcker i sin handh *G* 849 hwar]
 hwa som *A* 921—924. *Jfr Stud.* 2: 42 f. 921—922 sak-
 nas i *B*, *A*; do ath han for *M* mendh standher / och
 hawer han stienen i sin handh *G* 850—851 923. hwath
 — ær] så *A*, *G* 852; hwat tik ær helder *B* 924. the
 fonge hanum reth jnthet ath see *G* 853 honum] idher *B*,
 thik *A* 925—926 saknas i *G* 927—928. ther konningen
 haffdhæ taledh saa / j sin hand lwcte han stienen tha
G 854—855 927. thinæ] thin *A* hænde] så *A*; hender *B*
 928. thet war] han hafde thet *A* 929. hertwgh frederik
 jnthet til konningen fandh *G* 856 ekki] ænkte *A* 930.
 færræ han affther ratte hanum fram *G* 857 rækte handena]
 så *A*; lykte henderne *B* fore] for *A* 931—932 saknas i *G*
 932. vndradhe] vndradho *A* matte være] så *A*; ma
 waræ *B* 933. Tha] ther *G* 858 934. hwilka] så *A*,
G 859; hwat *B* 935. ther — gladelik] tha gladhlika ther *A*
 halla] fuld *G* 860 widher] wedh *G* 936. tacke edher gudh
 i hemerigh *G* 861 thakke — tholka] så *A*; lønæ tolikæ *B*

- Han wendæ thet opta til och fra;
 swa gørlæ han aa the stenæ saa;
 the ware fagre och ther til rikæ,
 940 man finder ey falæ theræ likæ;
 hwar theræ sik ensammen laa
 at ther war fagerth see pa;
 j thet bætzta gull man matte finnæ
 waro the lagde medh føgha sinne.
 945 »Om theræ dygd tha skulin j tighiæ
 och enghom manne ther aff sighiæ»,
 mælte konung Malmrit;
 »gømin thet wæl medh mykyn fiit!»
 »Men weth thet skall waræ,
 950 iach wil thet wæl bewaræ.»
 Hertigh Frederik helsar han tha
 ok genast reedh hwar annan fra,
 konungen ater j sith eghit rike;
 tha torffte han fore engom wikæ;

937. thet] them G 862 938. the stenæ] stienen
 G 863 939. ther til] øwerth G 864 940. man finnær
 jckj mange i werdhen slighe G 865 941—942. hwer om
 them jen samlingh laa / j thet skierestæ guld ther weræ
 maa G 866—867 942. see pa] at se op a A 943—
 944 saknas i G 944. the] så A; the j B føgha] så A;
 sløgo B 945. theræ] stienens G 868 tha skulin] så A,
 G; maghen B 946. j skullæ ther jnghen lewindis aff
 seÿæ G 869 engom manne] ængin man A 947. mælte]
 mælte thet A, tha badh och G 870 Malmrit] se v. 483
 948. gømin] ok gømin A, j giøme G 871 thet] them G
 fiit] fiikt A 949. skall] G 872 till.: ræth waræ] weræ
 G 950. thet] them hiederligh och G 873 951. helsar]
 så A; och B, kiøssedhe G 874 han] konningen G 952.
 ok] så A, G 875; saknas i B genast] sidhen G reedh]
 så A, G; ridho B hwar] hwer hin G 953. konungen]
 konung malnrit A ater] ær nw G 876, saknas i A eghit]
 så A, G; saknas i B 954. tha — han] han tørff nw G 877
 han] han till. över raden i A fore engom] for ængin A, G

- 955 allæ the dwærgæ han ower ær
 haffde honum siden j hiærtæ kær
 och tiænto honum j lost och j nødth
 och giordo siden alt hwat han bødth.
 Hertig Frederik thæden redh
 960 thet mæstæ han ma, then genast leedh.
 Wæghen togh at wikæ;
 tha hørde then hertig rikæ
 enæ qwinno røst aff iæmmerlik skre
 och sagde sik allæ stunda wee;
 965 hon øpte medh swa iæmmerlik grath,
 rædhelik ware henne laath:
 »Avi, avi, for thenna mødha!
 Hwi munde gudh hafua latit mik fødha!»
 Ther han hørde thessæ røst
 970 han gaff sith hiærtæ godhæ trøst: 425*
 »Iach skal withæ hwat thet ær,
 hwat thet mik til ledhe eller liuffuo gær.»

* I hs. felaktigt betecknad som s. 424.

955. han — ær] i rigeth æræ *G* 878 956. haffde]
 the hawe *G* 879 honum] han *A* siden] allæ *G* j hiærtæ]
 aff hiærtath *A*, i hierthet *G* kær] kieræ *G* 957. och
 tiænto] the tienæ *G* 880 j (2)] saknas i *A*, *G* 958. allæ
 samen til thieræ dødth *G* 881 hwat] thet *A* 960. hwadh
 han kwnne then giensten ledh *G* 883 ma] matte *A*
 genast] genasta *A* 961. Wæghen] dagen *G* 884 togh]
A till. över raden: tha, *G*; tha fast 962. then] ther then
G 885 963. ena] jen *G* 886 røst] saknas i *A* aff] swa
A, medh *G* iæmmerlik] iæmerlika *A* skre] skregh *G*
 964. hwn gaff sægh alt sa saarligh wedh *G* 887 965—
 966 saknas i *G* 966. rædhelik ware] swa ømkelik var *A*
 967—968. Så *G* 888—889 (awi awi for thenne mødhe /
 hwi mwndhe gudh hawe lath mægh fødhe); verserna sak-
 nas i *B*, *A* 969. Ther] tha *A*, *G* 890 han] hertwgh fre-
 dærik *G* thessæ] then *G* 970. godhæ] jen fuldh godh
G 891 972. hwadh heller thet mægh til frome heller
 skade gar *G* 893 ledhe — liuffuo] liofuo æller ledho *A*

- Medh spora han ørssit rørde*
thit han the røstenæ hørde
 975 *thet aldra raskast ther han ma.*
En resee om sidher han fore sik saa;
han haffde fangit en riddar rik
och for medh han swa ømkelik.
Han haffde bundhit hans foter badhæ
 980 *vnder ørssens buk, thet war hans skadhæ,*
ok swa hans hender sammeledh;
a hans liff ey klæder bedh
wtan en skiortæ all j tædher,
han togh honum fra wapn och klæder;
 985 *han haffde a sinne axl en stangh,*
ther badhæ war stor och langh,
j andra hand eth birkeriis;
han slo then riddare wtan priis
at blodhit ran alt ower hans liff;
 990 *thy greth saræ thet ædlæ wiiff*
och kærde medh kinner rødhæ

973. spora] så A, G 894; sinæ spora B ørssit] sith
 ørs G 974. han — røstenæ] han røstena A, som han
 røsten G 895 975. raskast] raskasta A, skiøderstæ G 896
 ther — ma] han for maa G 976. om] han om A han
 — sik] saknas i A fore] for G 978. och] han G 899 for
 medh] så G (foor medh); førde B, A han] honum A, G
 980. vnder] om A ørssens buk] hesten G 901 hans] hanum
 til G 981. ok] så A, G 902; saknas i B 983. all j
 tædher] war all i trefflæ G 904 984. sa haffdhe then
 resæ hanum sleth och reffne G 905 fra] A till.: badhe
 985. sinne axl] så A, sin axel G 906; sin hand B en]
 ena A 986. ther — war] hwn war bodhe G 907 badhæ
 — stor] hadhe (möjl. ä fr badhe) digher var A 987.
 andra] annen G 908 eth] jen G 988. riddare] ridder
 G 909 989. at] thet ä fr at A, saa ath G 910 alt ower]
 om A, ower alt G 990. greth] græt hon A, sørighet G
 911 ædlæ] stalte G 991—992 saknas i G 991. medh
 — rødhæ] ouer hans nødhæ A kinner] kimer B

- at gudh loth henne fødhæ;
 thet var hænnæ hiærte kære
 ther bundhen færdis thære;
 995 hon wil sik aldrîk widh han skiliæ,
 sigher iach tik, medh henne wiliæ.
 Tha hertigh Frederik thetta saa
 til then rese han mælte tha:
 »Thin ondæ man, thu sigh thet mik,
 1000 hwat haffuer thenne riddare giort tik,
 ther thu gør tolik wanda?
 Lath mik thet forstanda!»
 Resen monde thet mykit forsma
 at hertigh Frederik mælte swa.
 1005 »Dare, thu kom hiit til mik!
 Her ma thu forsøkiæ siælfuan tik
 æn thu honum hielpæ ma;
 thu akta siden huru thet kan gaa;
 iach weth olykkæ ær tik nær;

992. at] thet *ā* fr at *A* henne] honum *A* 993. Sā
A, *G* 912 (hinæs hiertens); at henne herræ kære *B* 994.
 ther] så *A*, *G* 913; swa *B* 995. wil] wildhe *G* 914 widh
 han] fra hanum *G* 996. sigher — medh] om thet matte
 gaa effther *G* 915 998. han — tha] sagdhe (*ā* fr mælte)
 han swa *A* 999. Thin] thw *G* 918 man] resæ *G* thu]
 sđ *A*, *G*; saknas i *B* 1000. riddare giort] ridder brøt i
 mod *G* 919 1001. gør] giørær *G* 920 1002. Lath] och
 lath *B* thet] nw (*tillagt över raden*) thet *A*, thet nw
G 921 1003. Resen] then resæ *G* 922 mykit] dighert *A*
 1004. at] thet *A* (*ā* fr at), *G* 923 mælte] taladhe *A* (*ā* fr
 mælte), *G* 1005. Dare thu] bortrivet i *A* thu kom]
 kom thw *G* 924 1006. Her] bortrivet i *A*, tha *G* 925
 ma] mattæ *G* thu] saknas i *A* siælfuan] så *A*, medh
 sielwer *G*; saknas i *B* 1007. æn] bortrivet i *A*, om *G* 926
 1008. thu akta] ... aktan *A*, och see *G* 927 kan]
 mwndhe tik *G* 1009. iach] ... k *A* olykkæ] een ond
 dædh *A*

- 1010 mædhen thu æst komin til mik hær
 ma iach tik och gripa;
 iach skal swa medh tik skipa;
 j warden thæs badhæ waræ
 huru iach skal medh tik faræ;
 1015 mik thykker tik olykkæ waræ nære
 at thu skalt allæ dagha kæræ.»
 Tha swarade hertigh Frederik:
 »Iach later til gudh j himmerik,
 mith liiff wil iach her wagha,
 1020 iach rædhis ey thinæ agha.»
 The fru gladdis och fik enæ trøst
 at henne anger warder æn løst.
 Han rykker sit swærdh och hyrter her;
 then rese ther fore honum stær
 1025 grepp moth honum swa skiutelik
 och wende ørsset om kringh fra sik
 och sloo at honum medh sin stangh

426*

* I hs. felaktigt betecknad som s. 425.

1010. mædhen] ... dhan A æst — hær] hidh til
 mægh kommen ær G 929 til mik] så A (jfr G); saknas
 i B 1011. ma] bortrivet i A och] så G 930; at B, hær
 A 1012. iach] ... k A skipa] slibæ G 931 1013. i
 skullæ thet bodhæ worde varæ G 932 thæs] thet A
 1014. tik] idher A 1015—1016 saknas i G 1015. thyk-
 ker] thykte A olykkæ waræ] vara ond skæpna A 1016.
 at] thet A skalt] skal thik A 1018. iach later] thet
 setter jech G 935 1019. her] nw heræ G 936 1020. for
 thenne ridder och then frwe G 937 1021. fru] frwæ
 G 938 enæ] jen G, tha A 1022. at] thet a fr at A
 warder æn] skullæ wordhe G 939 1023. rykker] rytte
 G 940 sit swærdh] så G (sith swerdh); swærdh B, swær-
 dhit A och — her] snarligh ther G hyrter] høter A
 1024. then — ther] ther som resen G 941 fore] for A, G
 stær] staar G 1025. grepp moth] han greb ath G 942
 1026. om kringh] bort A 1027. och — honum] han slo
 effther G 944 sin] sinne A

- ther badhæ war stor och langh
 och vræker a hans skiold swa fast
 1030 at han j twinnæ stykke brast;
 haffde thet rætteligh taghit han
 tha ware deth badhæ ørs och man.
 Tha saa herra Frederik aff Normandin
 swa opta a sith fingerlin,
 1035 han wende stenen j sin hand,
 och gladdis then frua aff frømade land.
 Tha resen enkte til hans saa
 han redh honum nær och giorde swa.
 Tha frvn miste hertigh Frederik
 1040 swa at hon ey honum se fik,
 tha øpte hon swa iæmerlik:
 »Awi, hwat skal nw warda aff mik
 men thenne riddare thorde ey bidhæ
 och widher thenna resa stridhæ,
 1045 mæden han then rese ey thorde besta
 tha warder thet ower min herra gaa.»

1028. hon giordhe honum stora thrang A 1029.
 vræker] så A, recte G 946; hiogger B 1030. at] thet
 a fr at A han — twinnæ] hwn all i G 947 1031. ræt-
 teligh taghit] rætelika taghin A han] hanum G 948
 1032. ware] haffdhe weredh G 949 deth] dædh A, G
 1033. herra Frederik] hertugh fræderik A, hertogen G 950
 Normandin] normandi G 1034. a sith] pa hans G 951
 1035. hand] handa A 1036. och] tha G 953 frua] så G
 (frwe); herra B, A aff] a A land] landa A 1037. then
 resæ sa jnthet til hanum tha G 954 1038. han] så G 955;
 och B, tha A honum] han A 1039. Tha frvn] ther frwen
 G 956 hertigh] herra A 1040—1041. Så A; saknas i B
 1040. ey honum] hanum ey ath G 957 1042. Awi] sak-
 nas i G 959 skal nw] mwnde nw skal G 1043. men]
 mædhan A, G 960 riddare] ridder G 1044. widher] i
 modh G 961 thenna resa] så A, G; resen B stridhæ]
 ath stride G 1046. gaa] ath gaa G 963

- Hertigh Frederik kom swa skiutelik;
 tha fik then rese j thy wik
 eth slaggh swa storth at badhæ twa,
 1050 hans handh och stangh, a iorden laa;
 eth annat slaggh then rese fik
 at axlen fra hans liffue gik.
 Tha øpte han medh en rædhelik kære:
 »Awi thet iach ær komin hææ!»
 1055 och til then fagna riddare sa;
 han haffde honum gernæ fallit aa
 at the matte badhæ dødhæ bliffuæ
 tha han kende at han matte ey liffuæ.
 Bergh och dala skulffuo widher
 1060 tha resen fioll a iordenæ nider.
 Tha han fallin for honum laa
 hoffwdhit slo han buken fra
 medh thet swærdh han haffde j hendæ.
 »Nw lig ther, thin fulæ skænde!»

1047. swa] tha swa A, tha G 964 skiutelik] skyn-
 delik A 1048. och hioo then resæ sa saarligh G 965
 thy wik] thet awik A 1049. jeth hogh saa storth fæk
 han tha G 966 at] thet a fr at A 1050. hans — stangh]
 thet handhen och stongen G 967, han ok hans stang A
 iorden] iordhine A 1051. slaggh] hogh G 968 rese] resen
 A 1052. at] thet a fr at A, sa ath G 969 axlen] axe-
 len G liffue] liiff G 1053. Tha — han] han øptæ tha
 G 970 en] saknas i G rædhelik] så A, G; ømkeligh B
 1054. Awi] awi awi G 971 thet] thet a fr at A ær
 komin] kam G 1055. riddare] ridder G 972 sa] så A,
 G; swa B 1057. at] thet a fr at A, sa ath G 974
 dødhæ] død G 1058. tha] mædhan A, ther G 975 kende
 at] kændis vidh A, saa G matte] kwnne G 1059.
 Bergh] bierige G 976 dala] G till.: the 1060. tha] ther
 G 977 a iordenæ] paa jordhen G 1061. Tha] ther G 978
 1062. hans howeth hio han hanum fra G 979 1063.
 hendæ] handh G 980 1064. Jfr Stud. 2: 43 f.; nw lig-
 ger her then fulæ fiendæ B, nu lig ther hin onde man
 thik skænde A, lige nw ther thin fulæ skandh G 981

- 1065 Nw haffuer resen mist liiff och æræ 427*
 och løst ær all the fruo kæræ;
 tha han omwendæ sith fingerlin
 och stenin gaff fra sik skin,
 tha sagho the hertigh Frederik,
 1070 the thakka honum swa nadelik;
 the frva fioll a knæ for han,
 tha halp henne opp then ædlæ man,
 och gingo badhen saman kaath
 thiit then bundne riddare sath,
 1075 skaro hans bandh j stykke
 och løste all hans olykkiæ.
 The sættis ther a græsit nider,
 thet sigher boken for sanno idher;
 han hauer forglømpet all sin nødh
 1080 ther han førre haffde och bar for dødh.

* I hs. felaktigt betecknad som s. 426.

1065. Nw — resen] resen hafuer nu A, then resæ hawer G 982 1066. løst] frelsedh G 983 all] saknas i G fruo] så A; frva B, frwes G 1067. tha wendhe han om then fingerlin G 984 omwendæ] vände om A fingerlin] fingerin A 1068. fra sik] som førre A, sin fogræ G 985 1069. Frederik] G 986 till.: bode 1070. the] ok A thakka] thakkadho A, G 987 swa nadelik] for mygel nadhe G 1071. then frwe bœwdis nedher for hanum G 988 1072. tha] han A, G 989 halp] reste G then] som een A 1073—1074. the ginge samen bodhe istadh / ther som then ridder bwndhen sadh G 990—991 1075. skaro] the skaræ G 992 bandh] bondhe G; A till. över raden: all 1076. all] så A, allæ G 993; saknas i B olykkiæ] othykke A 1077. The] tha G 994 græsit] iordhina A 1078. sanno] sannind A, sannen G 995 1079—1080. thÿ hawer glømdh allæ thieres nød / ther the førre baræ for thieris dødh G 996—997 1079. all] nu all A nødh] så A, G; nødhæ B 1080. ther] tillagt i margen i A for] fore A dødh] så A, G; mødhæ B

- Ther han war wis op a sith liiff,
 then riddare och hans stolta wiff
 thakkade honum badhæ
 for mænga handa nadhæ:
 1085 »Mith liiff skal til idhra thiænist sta
 mæden iach j werldinne liffuæ ma.»
 Ther the herra satho saman
 the kalzadho mankt ok giordho them gaman.
 Tha mælte hertigh Frederik:
 1090 »Herra, wilin j sighthæ mik
 idhert nampn och hwat j hetæ
 — thet ær the bøn iach effter lethæ —
 och aff hwat slækte j kompne ære,
 mæden wi swa hemelika sithiæ hære.»
 1095 »Iach wil thet storlika gernæ gøre
 æn idher lyster ther a høre.
 Min fader heter Leffuenin

1081. Ther] så A, G 998; thet B han] the G wis]
 wisse G op a] så A; pa B, G sith] thieris G 1082.
 riddare] herræ G 999 hans] then G 1083—1084. the
 tackede hanum for allæ nadhe / for han haffdhe them
 frælsedh bodhe G 1000—1001 1084. for] fore A 1085.
 skal — thiænist] så A; til idher tiænist skal B, skal
 edher til tieneste G 1002 1086. mæden] men G 1003
 werldinne] werdhen G 1087. Ther] then tidh G 1004
 1088. the taledhe myghet gledhæ och gamen G 1005
 mankt — them] så A; ther hæffuisklik B 1089. mælte]
 sagdhe A (å fr mælte), G 1006 1090. wilin] wil G 1007
 j] A (över raden), G till.: nw 1091. edrs naffn willæ
 jech gierne wede G 1008 1092. bøn] lön G 1009 1093.
 och] saknas i A aff] saknas i G 1010 slækte] slækt A, G
 j] i aff G 1094. mæden] men G 1011 hemelika] så A,
 hiemmeligh G; saknas i B 1095. storlika] så A, storligh
 G 1012; saknas i B 1096. æn] om A, G 1013 høre]
 ath høræ G 1097—1100. Jfr Stud. 2: 44 1097. heter]
 så G 1014 (hiedher); heth B, A Leffuenin] leuenemin A,
 leweonj G

- æn iach sielff Gaymorin;
 han ær en konung over Skotta land,
 1100 the thiæna alle under hans hand;
 hwat wi formagha badhæ
 ther skulen j ower radhæ,
 ower folk och ower landh,
 thet skal alt thiæna vnder idhra handh,
 1105 ee men wi moghom liffuæ;
 iach ær idher skyldogher at giffuæ
 loff och priis j alla stadha,
 thy j hulpen mik aff wadha 428*
 och fra then grymeligæ dødth,
 1110 ther mik war tedh, ok annor nødth,
 aff then iach her nu liggis seer».
- »Tha spør iach æn, herra, idher meer,
 sighin mik thet for gaman,

* I hs. felaktigt betecknad som s. 427.

1098. iak siælfuer heter gamorin A, och sielff hie-
 dher jech gamiori G 1015 1099—1100. Så G 1016—
 1017 (han ær jen konning ower skotte landh / the tiene
 allæ vndher hans hand) 1099. iach konung ower skotta
 ær B, iak ær konung ouer skota hær A 1100. the
 haftua mik allæ saman kær B, A 1101. formagha] for
 ma G 1018 1102. j] A till. över raden: herra 1103.
 bodhe ower folk och saa ower landh G 1020 1104. thet]
 the G 1021 thiæna] så A, G; staa B vnder idhra] så A;
 idher til B, til eder G 1105. men] mædhan A, G 1022
 moghom] maa G 1106. idher — at] så A, G 1023 (skyl-
 dug); skyldugh idher B 1107. loff — priis] pris och
 æræ G 1024 1108. for i os halp fra skadhe G 1025
 1109—1110. i hawe os frelsedh fra nødth / som os war
 tiedh then grimmæ dødth G 1026—1027 1109. grymeligæ]
 grummelika A 1110. tedh — annor] så A; theet aff B
 1111. iach her] som jech G 1028 nu] så A, G; saknas
 i B liggis] legindis G 1112. edelæ herræ jech spør
 eder meer G 1029 æn — idher] idher æn herra A 1113.
 sighin mik] seyer os G 1030

- huru komen j badhæ saman?»
- 1115 »Iach war ridhin j skogh for snima
a æuintyr som j mogen for nima.
Iach haffde en vægh war yffrit breedh,
ower bergh och dalæ then genast leedh;
jach redh then vægh a mina san
- 1120 at iach enkte liffuandis for mik fan.
Daghen fast at qwælden leedh;
thenne frwa alt medh mik redh;
en lithen engh warthom wi wara;
os warth til radha thiit at fara
- 1125 och then nat ther at bliffua
medh toliko wi haffdom wider liffuæ;
wi haffdom medh os brødh och wiin,
aff ra ok da ok ville swiin
och allæ handa nadhæ
- 1130 til dryk och ætæ badhæ.
Tha wi sathom badhæ
ower math och giordom os gladha,
tha kom then rese — — — — —
— — — — —

1114. komen j badhæ] kam thenne frwe och i *G 1031*
 1115. ridhin] ridindhe *G 1032* j skogh] nu *A*, i goor *G*
 snima] så *A*, *G*; sniman *B* 1116. mogen] maa nw *G 1033*
 for] saknas i *A* nima] så *A*; nimma *B*, *G* 1117. breedh]
 så *A*, *G 1034*; breff *B* (*jfr v. 2349*) 1118. genast] ge-
 nasta *A*, giensten *G 1035* 1119. vægh] så *A*, *G 1036*;
 dagh *B* 1120. at] thet *A*, sa ath *G 1037* 1121. qwæl-
 den] qwældith *A* 1123. engh] *A till.*: tha 1124. os
 warth] vi vordhom *A*, os worte *G 1041* 1125. then —
 ther] så *A*; thenne nat ther *B*, ther then nath *G 1042*
 1126. medh toliko] medh tølgt *G 1043*; slikt *A* wider]
 ther widh ath *G* 1128. Så *A*, *G 1045*; som iach idher
 sigher min kære win *B* 1129. och] saknas i *A* 1130.
 ætæ] edendhæ *G 1046* 1131—1132. wi sadh ther och
 giordhe os gladh *G 1048* 1133—1134. tha kom then
 rese sökende hæræ / at iach wart ey widh han waræ

- 1135 før æn genast han grepp mik
 och bant siden swa skæmelik
 widh eth træ medh sinæ makt;
 ther stodh iach allæ thenne nat;
 han bant thesse frv j her see
- 1140 — thet giorde mik j hiærtæt we —
 at hwart war thet annat gørla saa
 och hwarte annat hielpæ ma. .
 Køth och brødh och ther til wiin
 thet togh then rese alt til siin,
- 1145 han aat och drak fore wtan hoff
 och lagdis sidhen nidher och soff.
 Ware hæstæ gingo som iach them bant
 om qwældin medh min eyghen handh.
 Han mælte aldrik ordh til mik

B, tha kom then rese sukkande thære / thet (*å fr at*) iak
 vardh honum ey vare *A*, tha kam then rese ther i stadh /
 sa ath wi worte hanum jckj war *G* 1049—1050 1135.
 færræ han giensten greb os ther / snarligh tha greb han
 mægh *G* 1051—1052 genast — grepp] han genast gri-
 per *A* 1136. bant] binder *A* siden] sidhan mik *A*, han
 mægh *G* 1053 skæmelik] så *A*, skemeligh *B*; hordeligh
G 1137. widh] vidher *A* sinæ] sin *G* 1054 1138. allæ
 thenne] all then lange *G* 1055 thenne] the *A* 1139.
 thesse] och thenne *G* 1056 frv] fruo *A*, *G* her] saknas
 i *G* 1140. wedh jeth anneth træ thet giorde mægh wee
G 1057 hiærtæt] mit hiærta *A* 1141. at] thet *å fr at*
A, sa ath *G* 1058 hwart — annat] hwart vara annath
A, wi hwer andræ *G* gørla] giørligh *G*, saknas i *A*
 1142. hwarte] så *A*, hwerken *G* 1059; enkte *B* annat]
 vara annath *A*, hin annen *G* Efter denna vers till.
B: thet gik os ower tha 1143. Køth] madh *G* 1060
 1144. thet] så *A*, *G* 1061; saknas i *B* 1145. han]
 saknas i *A* fore] så *A*, for *G* 1062; saknas i *B* 1146.
 sidhen lawdhe han sægh nedher at soff *G* 1063 1148.
 qwældin] affthen *G* 1065 1149. mælte] taladhe *å fr*
 mælte *A*, taledh *G* 1066 aldrik] ok aldre *A*, ey jeth *G*

- 1150 før æn nw j dagh sooll opp gik,
 togh mith ørs och leddhe thet her,
 løste mina hendher ther
 och swa mina fether
 mik til litlæ bøther.
- 1155 Min wapen togh han mik all fra 429*
 at iach haffde enkte lithæ pa;
 han giorde mik engæ nadhæ;
 thet thorde iach allom radhæ
 tolik tiænist ombæræ
- 1160 som han giorde widh mik thæræ.
 Medh sorgh stodh iach ther then langa nat.
 Mith ørs ledde han thæden brath;
 iach matte tha stigha a hans bak;
 han bant mik wtan allæ sak
- 1165 mina feter vndher hæstens quidh
 — slikt ær vndha manna sidh —
 och swa mina hender;
 thet giorde han alt j sender.

* I hs. felaktigt betecknad som s. 428.

1150. før — nw] förræ *G* 1067 sooll] ther sollen *G*
 1151—1154. sa togh han myt ørs thæræ / och leddæ
 thet hidh til mægh hæræ / han løste mægh bodhæ handh
 och foodh / dog war thet mægh til lidhen boodh *G* 1068
 —1071 1151. togh] ok togh *A* 1152. løste] ok løste *A*
 1153. swa] badha *A* 1155. Min] myne *G* 1072 all]
 allæ *G* 1156. swa at iak ænkte hafdhe op a *A*, saa
 ath jech haffde aldiels jnthe aa *G* 1073 1157—1160.
 vdhen jen skiorte war all reffne / saa haffde han taghet
 fra mægh myn kleder *G* 1074—1075 1158. thorde] thør
A 1161. stodh] soff *G* 1076 ther] alla *A* langa] saknas
 i *G* 1162. ørs] *G* 1077 till.: tha thæden] til mægh *G*
 1163. matte tha] vardher ther *A* stigha] siddæ *G* 1078
 a hans] op a *A*, pa ørsens *G* 1164. wtan allæ] for wden
 all *G* 1079 1166. slikt] så *A*, *G* 1081; tolikit *B* 1167
 —1168 saknas i *G* 1167. mina] *A* till.: badha 1168.
 j] i *A* (till. över raden)

- Tha han haffde giort mik thenne quidhæ
 1170 han løste the frv och badh hona ridhæ:
 'Thu ma ridhæ hwart liker tik;
 thenne riddar skal følgia mik.'
 The ædlæ frv ey wilde sik
 for henne tokt skilia widh mik
 1175 før æn hon matte wisso fanga
 huru mith mall monde ganga.
 Han førde mik fagnan, sigher iach tik,
 ther til, herra, j løsten mik.»
 Herra Frederik mælte medh sinne:
 1180 »Trøsten j idher tingh at finnæ?»
 »Jaa, herra, thet ma wæræ
 at wi finnom them æn hæræ.»
 Han togh then fruo mantoll aa;
 til hertigh Frederik mælte han tha:
 1185 »Wi wilom ey lengher bidhæ,
 wi wilom genast ridhæ.»
 Tha the haffdo ridhit enæ stunta riidh

1169. mik] så A, G 1082; saknas i B thenne] then G
 1170. the] så A, G 1083 (then); thenne B frv] frwe G 1171
 —1172 saknas i G 1172. riddar] riddare han A 1173.
 frv] frua A, G 1084 ey wilde] willæ ey G 1174. henne
 tokt] sin hiedher G 1085 skilia] skilias A, G widh] frå G
 1175. før æn] føræ G 1086 hon] till. över raden i A
 wisso] vita A, ath see G 1176. monde] så G 1087
 (mwndhe); kunde B, matte A 1177. førde — fagnan]
 handledhe mægh jldhe thet G 1088 1178. sa længy til
 i herræ frelsede mægh G 1089 til — j] ij herra A
 1179. Herra] hertwgh G 1090 mælte] sagdhe & fr mælte
 A; G till.: tha 1181. ma] G 1092 till.: wel 1182. thet
 wi maa thet finnæ thæræ G 1093 at] thet A 1183.
 fruo] så A, frua B, frwes G 1094 1184. mælte han]
 så A (mælte & till sagdhe); mælte B, han saffde G 1095
 tha] saa G 1185. wilom] skullæ G 1096 1186. genast]
 nw strax G 1097 1187. ther the haffdhæ sa taledz wedh
 G 1098 stunta] litla A

- tha wart swa mørkt om natta tiidh
 ath the vardha bidhæ ther
 1190 til daghen ater komen ær.
 Arlla om morghon han thæden foor
 och følgde samma fotspor
 ther the haffdo førre ridhit aa
 til then engh iach sagde j fra;
 1195 han sin wapn ther all fan
 och wæmptis tha then ædlæ man.
 Swa mælte tha Gaymorin:
 »Gudh for allæ nadhæ sin
 giffui honum lykkæ at walda
 1200 ther mik halp liffruit behalda!
 Wiste iach hwar thet mondhe wæræ 430
 ther mik hauer hulptit hæræ,
 thet toghe iach for rikæ gaffuæ;
 hans kænne wilde iach gernæ haffuæ.
 1205 Laten mik ey lengger lethæ

1188. tha wart] thet worte *G* 1099 mørkt] myrk
A, *G* om] the *A* natta] nattens *G* 1189. ath] thet *A*,
 saknas i *G* 1100 vardha] så *A*, worte wedh ath *G*;
 skulde *B* 1190. daghen] dagher *A* 1191. morghon]
 morghonin *A* han thæden] the borth *G* 1102 1192. och]
 tha *G* 1103 følgde] *A* till.: the, *G* till.: the thet 1193.
 ther] som *G* 1104 1194. j] saknas i *A*, *G* 1105 1195.
 sin] sinæ *G* 1106 ther all] all ther *A*, ther allæ *G* 1196.
 och — tha] tha webnedh sægh *G* 1107 tha] thaghar *A*
 1197. Swa — tha] Tha sagdhe (*å fr* mælte) herra *A*, tha
 melte han *G* 1108 Gaymorin (*här och framdeles*) gamorin
A, gamiorin *G* 1198. for] fore *A* sin] thin *G* 1109
 1199. honum] edher *G* 1110 at] till. över raden i *A* 1200.
 ther] till. i margen i *A* liffruit] liiff ath *G* 1111 behalda]
 halda *A*, *G* 1202. hauer] *G* 1113 till.: sa 1203. thet
 — iach] tha togh jech thet *G* 1114 1204. hans] eder
G 1115 kænne] så *A*; kyndskab *G*; saknas i *B* 1205.
 mik] *G* 1116 till.: herræ

- at idhert nampn ok hwat j hetæ!>
 Tha swarade honum then herra riik:
 »Jach wil gernæ berættæ tik:
 aff Normandia hertigh Frederik
 1210 swa ær iak kallath sannelik.>
 Tha the frua thet forstodh
 at thet var hertugh Fræderik godh:
 »Væl ær mik the lykka ær mik sket
 at iak hafuer idher medh øghan seet,
 1215 min kære frænde herra Fræderik!>
 Hon kyste honum swa liuffuelik
 och thedde honum sidhen ther
 aff hwat slækt hon komen ær.
 »Within thet for sannindh her,
 1220 konungen aff England min fader ær.>
 Tha mælte om then hertig godher:
 »Han ær och min fadher brodher.>
 Æn mælte hertigh Frederik:
 »Thet sigher iach medh sanno tik,

1206. edrs naffn wildhæ jech gierne wedhe *G 1117*
 at] så *A*; at withæ *B* ok] så *A*; saknas i *B* 1207.
 swarade] swaredh *G 1118* herra] hertugh *A* 1208. myth
 naffn wil jech giernæ seÿæ thik *G 1119* wil] *A* till.
 över raden: thet 1209. Normandia] normandÿ *G 1120*
 1210—1215. Efter *A*; saknas i *B* 1212. var] saknas i
G 1123 1213. ær (1)] saknas i *G 1124* ær mik (2)] mægh
 ær *G* 1214. at] ändrat till thet i *A* (ath *G*) 1215. frænde
 herra] hertwgh *G 1126* 1216. kyste] myntæ *G 1127*
 liuffuelik] mynneligh *G* 1217. honum sidhen] sidhan
 honum *A* 1218. hon] så *A*, *G 1129*; han *B* 1219.
 Within] i skullæ wedhe *G 1130* sannindh] sannindhe *G*
 1220. Frfr konungen till. *A* i margen: thet, *G 1131*: ath
 England] engelandh *G* 1221. mælte] sagdhe *å* fr mælte
A om] och *G 1132* godher] så *A*, *G*; godhe *B* 1222.
 brodher] så *A*, *G 1133*; brodhe *B* 1223. Æn mælte]
 Æn sagdhe (*å* fr mælte) *A*, tha saffde och *G 1134* 1224.
 medh sanno] for sannindhæ *G 1135*

- 1225 wil iach idher tiænæ medh alla mina mugha
for liuffhet iach bær til thenne frugha;
thet ær xij aar och æn mere
iach henne saa och frvr flere
j England medh fadher sin;
1230 nw forgaar henne blanka kin
at iach idher næpligæ kennæ ma.
Frv Belaphir, iach sigher swa,
nw skulen j gøræ thet iach (ider) bidher,
herra Gaymorin och swa idher:
1235 mith landh thet ligger her nær,
thit skulen j ridhæ och dweliæs ther
enæ stund och haffua maka;
idher skal enkte wættæ saka.»
»Gudh thakke idher, herra, for idher æræ,
1240 at thetta sin ma thet ey wæræ,
thy at iach warder gæst

1225. wil iach] iak vil *A*, *G* 1136 medh] aff *G*
alla — mugha] så *A*, all mÿn mowe *G*, allom mogha *B*
1226. liuffhet — bær] wiliæ jech hawer *G* 1137 1227.
ær] *G* 1138 till.: wæl och] saknas i *G* 1228. Frvr iach till.
A: thet (*æ* fr at), *G* 1139: sidhen frvr] fruor *A*, *G* 1229.
England] ængelandh *G* 1140 1230. forgaar] forganger *A*, ær
for gangen *G* 1141 blanka] så *A*, *G*; rødhæ *B* kin] skin *G*
1231. at] thet *æ* fr at *A*, sa ath *G* 1142 idher næpligæ]
hinnæ neppeligh *G* 1232. Frv] frwe *G* 1143 Belaphir]
jfr v. 2388; bolaphir *B*, belafir *A*, bilaphir *G* 1233.
nw — j] i skullæ nw *G* 1144 thet] som *A*, hwadh *G*
ider] saknas i *A*, *G* 1234. Gaymorin] *se* v. 1197 1235.
her] oc hæræ *G* 1146 1236. thit — j] ij skulin thiit *A*
dweliæs] dwalias *A*, wæræ *G* 1147 1237—1238. jen
stwndh och hawer roo oc nadhæ / edher skal ther (*æ* fr
reth) jncthet wordæ ath skade *G* 1148—1149 1239.
herra] så *A*, *G* 1150; saknas i *B* idher (2)] then *G* 1240.
sin] sinnæ *G* 1151 1241—1242. thÿ jech skal endelig
wæræ giest / j jen kosteligh stadh och fest *G* 1152—
1153 1241. gæst] eet hooff gestæ *A*

- j Leydhos om stunta fræst;
 ther skal et torney væra
 — mange herra koma thære —
 1245 mellæn England och Britan
 a en halla fagher plan;
 man ma ther see margh fagher skara
 the aff Britania fara,
 mangan stoltan franzeis
 1250 ther frome æru och korteis;
 thet komber och aff Englandh thæræ
 och swa the aff Yrlandh æræ;
 ther komber och thet kompanj
 aff thet sihwalfua bordh, the æra fri;
 1255 ther komma skota, iach sigher medh skæll,
 the mik margha kennæ wæl;
 thet ær lango sidhen the mik saghe 431
 eller nokot wættæ til mik fragho,
 siæx aar thet ær eller och mer

1242. ij leidin (?) os om stunda frestæ *A* 1243—
 1244. Så *G* 1154—1155 (ther skal jen torney weræ /
 mange herrær komer thæræ); *verserna saknas i B, A*
 1245. j engeland och i britan *G* 1156 1246. a] op a *A*,
 pa *G* 1157 halla] så *A*; gansk *B*, myghet *G* 1247.
 margh fagher] så *A*, mange foger *G* 1158, faghra *B*
 1248. fara] ther faræ *G* 1159 1249—1252. ther komer
 och aff frankerigi / stalte herrær the villæ ey wige / aff
 engelandh kommer oc mange ther / och sa the herrær
 aff irlandh ær *G* 1160—1163 1249. mangan] marghin *A*
 franzeis] så *A*, franzoos *B* 1251. thet] thiit *A* 1253.
 ther] thet *G* 1164 thet] aff *G* 1254. Så *A*; aff the siø-
 uælæ æru the frij *B*, mange herrær the æræ frii *G* 1165
 1255. komma] komer *G* 1166 skota] så *A*, och skotter
G; *saknas i B medh* thet medh *A* 1256. margha] *saknas*
i G 1167 kennæ] kienner gantze *G*, vnna *A* 1257.
 lango] længe *A*, langt *G* 1168 saghe] så *A*; saa *B*, *G*
 1258. nokot wættæ] noget tidindhe *G* 1169 fragho] så
A; fra *B*, *G* 1259. thet — mer] ær thet och æn meræ
G 1170 och] *saknas i A*

- 1260 sidhen thet iach heman redh.
 Nw ær mik wardhit swa til mote
 at iach nêdugh storligh lothe
 at iach aat thetta sinne
 skulle thet torney ey finnæ;
 1265 wi moghom ey lenger bidhæ,
 wi wilom til landhæ ridhæ,
 thenne frv och swa iach,
 ther wi moghom haffua mak;
 min fadher weth ther enkte til,
 1270 at iach ær giff, iach sighiæ wil.»
 Tha hertigh Frederik thet forstodh
 tha mælte om then riddare godh:
 »Gudh ma mith landh bewara,
 iach wil til thet torney fara.»
 1275 »Thet ær mik liufft», sagde Gaymorin,
 »war gudhi wæl komen, kære win!»
 »Ær idher kunnugh wæl the leedh?»
 »Jaa, then wægh iach hingat redh,

1260. sidhen jech borth fra them redh *G 1171*
 1261. wardhit] wordhen *G 1172* mote] så *A*; modha *B*,
 madhæ *G* 1262. at] thet *A* nêdugh storligh] storlik
 nêdhuk *A*, thet nêdigh vildhæ *G 1173* lothe] ladhæ *G*
 1263. at] thet *a fr* at *A* aat] ij *A*, *G 1174* 1264. j tor-
 ney skullæ i mæg finnæ *G 1175* 1265. ey] nw ey *G 1176*
 1266. wilom] vardhom *A*, willæ nw *G 1177* landhæ] lan-
 neth *G* 1267. frv] frua *A*, *G* 1268. wi moghom] vardha at
A, som wi ma *G 1179* 1270. at] thet *A* giff] gifter *A*,
 qwent *G 1181* iach (2)] *A till. över raden: thet* 1271. thet]
 thetta *A* 1272. tha — om] han saffde til *G 1183* mælte]
 sagdhe *a fr* mælte *A* riddare] riddar *A*, herræ *G* 1273.
 landh] *A till.:* wæl 1274. til thet] medh edher til *G 1185*
 1275. Gaymorin] *se v. 1197* 1276. gudhi] gudh *G 1187*
 kære] min kære *A* 1277. Så *A*; her ær idher wæl kun-
 nokt thenne ledh *B*, kwnne i och vel then same leedh.
G 1188 1278. iach hingat] ther jech hidh *G 1189*

- han skulom wi hæden faræ,
 1280 tha wardom wi raskeliga wara
 eth hws wi skulom j herbergæ j nat;
 os warder ther enkte fath.
 The borch heter Bramundant,
 thet witin wisseligæ for sant;
 1285 hon ær stark och owinnelik.
 Greffue Askalias, en herra rik,
 han ægher then borch och fæstæ,
 ther wi j apton skulom gæstæ;
 han badh mik tha iach thæden redh,
 1290 iach skulde thet latha engeledh
 samma wæghen ater ridhæ;
 han wilde mik ther hemme bidhæ.»
 Daghen fast at qwældin ledh;
 tha han wth aff skogen redh,
 1295 han tha gensten hwsit saa
 thet iach færra sagdhe j fra.
 The herbergadhæ then nat thærae

1279. han] ther *G 1190* 1280. raskeliga] rasklika
A, skiødeligh *G 1191* 1281. hws] *A*, *G 1192* till.: ther
 skulom] saknas i *A* j (1)] saknas i *A*, *G* herbergæ] her-
 beriges *G* 1282. ther worder wi fuld vel vnd foth
G 1193 enkte] *A* till.: vætta 1283. borch] *A* till.: hon
 Bramundant] så *A*; barmondanth *B*, bromwndant *G 1194*
 1284. thet vil iak idher sighia for sant *A*, wedher thet
 wesseligh for sandh *G 1195* 1285. hon] then borigh
G 1196 owinnelik] ønkelig *G* 1286. jen grewe askalies
 herræ righ *G 1197* 1287. han] saknas i *A*, *G 1198* then]
 thenne *G* 1290. thet] så *A*, *G 1201*; saknas i *B* 1291.
 samma wæghen] ath jech skullæ til hanum *G 1202* ater]
 æter *A* 1292. wilde — ther] saffdæ han wilde mægh
G 1203 1293. qwældin] qwældith *A* 1294. tha han]
 han tha *G 1205* 1295. han — gensten] han thaghar
 genast *A*, giensten ther han *G 1206* 1296. thet] som *A*,
 ther *G 1207* færra sagdhe] så *A*, *G*; hauer færræ sakt *B*
 j] saknas i *A*, *G* 1297. herbergadhæ] herberigedh *G 1208*

- och wartho wndfagnæ medh æræ;
 man skop them allæ nadhæ
 1300 til dryk och ætendh badhæ,
 ther til hœfuizlikt kalz och gaman 432
 then qwældh the satho saman.
 Tha thet ætendh en endhæ fik
 j en rosen gardh then herra gik
 1305 och hans husfrua klara,
 ther sinæ thokt kunde wæl beuaræ,
 och hans stolta dötter twa;
 frw Belaphir hon giorde och swa.
 Man bar them badhæ miødh och wiin.
 1310 Husbonden mælte til Gaymorin:
 »Huru haffuer thet standit medh tik
 sidhen j fooren borth fra mik?»
 »Iach haffuer sidhen hafft myken mødhæ
 och stora angist for min dødhæ,
 1315 swa at aldre kom mik til handa

1298. medh] ther (till. över raden) medh A, medh mygel G 1209 1299. them] A till.: ther 1300. ætendh] ætan A, edinde G 1211 1301. Frfr ther till. G 1212: och hœfuizlikt kalz] så A; kalz B, hœwske snak G 1302. qwældh] affthen ther G 1213 satho] A till.: ther (över raden) til 1303. thet ætendh] the glædhi A, thet moltidh G 1214 1304. rosen] rosens G 1215 then herra] the herrær G 1305. hans] sa then G 1216 husfrua] så A; husfrv the B, frwe G 1306. sinæ] sin G 1217 1307. hans] grewens G 1218 1308. frw] frwe G 1219 Belaphir] jfr v. 2388; bolaphir B, belafir A, bilapher G 1309. Man bar] man bær A, han bar for G 1220 1310. mælte] sagdhe a fr mælte A Gaymorin] se v. 1197 1311. thet] G 1222 till.: herræ 1312. fooren borth] sist i redh G 1223 1313. sidhen] saknas i G 1224 hafft] Efter detta ord står i G ett struket sa mødhæ] nødh A 1313. stora] stoor G 1225 for] fore A min] så A, G; mina B dødhæ] dødh A 1315. sa ath mægh aldrih kam før[ræ til han]dh[e] G 1226 (det inklamrade bortrivet)

- nokot sin før tolik wandha»,
 och sagde honum alla ledh
 huru honum war j skogen skedh
 och thet herra Fræderik giorde swa wæl
 1320 han slo then storæ rese j hæll.
 »Wæl ær mik thet ær swa gangit;
 swa godhæ gæstæ iach haffuer fangit;
 j haffuin mik æræt j manga stykke
 och løst en deell aff min olykkæ»,
 1325 mælte tha then greffue riik
 widher hertigh Frederik.
 »Then rese giorde alla stunda
 os stora mødho ij margha lunde.»
 Hans husfrv hørde ther op a,
 1330 swa iæmmerlik græth hon tha,
 och swa hans dötter badhæ,
 swa at the haffde engæ nadhæ.
 Greffuen mælte til gæste sin:

1316. j allæ myne dage saa mygel wandhe *G 1227*
 før] saknas i *A* 1317. och] han *G 1228* allæ ledh] sa-
 meledh *G* 1318. huru] hwadh *G 1229* skedh] skeet *A*
 1319. thet] saknas i *G 1230* herra Fræderik] så *A*; han
B, hertwgh Frederik *G* swa] så *A*, *G*; saknas i *B* 1320.
 Frfr han till. *A*: thet (*å fr at*) 1321—1322. wel mægh
 thet ær gongen saa / saa godhe giestæ ther wi nw fa
G 1232—1233 1321. thet] thet *å fr at A* ær swa] swa
 ær *A* 1324. løst — aff] holpeth mægh fra *G 1235*
 olykkæ] vnlykke *A* 1325. mælte tha] mælte om *A*, tha
 saffde thet *G 1236* 1326. widher *G 1237* till.: thet 1327.
 giorde] *B* till.: mik, *G 1238*: os (*saknas i A*) alla]
 mange *G* 1328. Så *A*; och tolik mødhæ j alla lunda *B*,
 jdeligh mødhe sa mange lwndhe *G 1239* 1329. Hans
 husfrv] then grewe jnnæ *G 1240* op a] så *A*, *G*; pa *B*
 1330. iæmmerlik] mødhelika *A* 1331. swa] till. över
 raden i *A* hans] hinnes *G 1242* 1333. Greffuen] then
 grewe *G 1244* mælte] sagdhe *å fr* mælte *A*, saffde *G*
 gæste] gestin *A*

- »J within thet ey, min kære win,
 1335 hwat olykkæ mik ær for snima
 skeedh j stuntan tima.
 J torffuen, herra, ey vndra pa
 at the frvr grætæ swa
 och thet iach sielff swa sørgendæ mon væræ
 1340 och mik swa saræ for idher kæræ.
 Iach atte en son, en vngan man —
 iach sigher thet idher a mina san
 at thet ær engin herra swa riik
 han matte medh æræ joo frøgðæ sik
 1345 hwar then tiidh han skulde han see,
 hans hiærtæ matte aff gledi lee;
 han war høffuisk for wtan kiiff,
 eth heladhæ aff sith eyghit liiff,
 ther til mildh och øffridh wiis;
 1350 aff frvr och mør haffde han priis.
 (For) et ar ok thrættan vikur minna
 var han ut ridhin at thetta sinne

433

1334. min — win] wen mÿn *G 1245* 1335. olykkæ] an-
 gist *A* for snima] skiedh *G 1246* snima] så *A*; sniman *B*
 1336. thet gieris mægh i myth hierthe vee *G 1247* tima]
 så *A*; timan *B* 1337. torffuen] tørf ther *G 1248* herra ey]
 ey herra *A* pa] a *A*, appa *G* 1338. hwi the oc (*över raden*)
 hon the (*över raden*) grata swa *A*, hwi thisse frwer the
 gredher saa *G 1249* 1339. thet] hwi *G 1250*, saknas i *A*
 sielff] saknas i *A* mon væræ] så *A*; æræ *B*, ær *G* 1340.
 mik — saræ] swa sara os (*över raden*) *A* kæræ] kier *G 1251*
 1341. atte] haffdhe *G 1252* vngan] vnggh *G* 1342. iach
 — thet] thet seyer jech *G 1253* 1343—1344 saknas i *G*
 1344. joo] saknas i *A* 1345. ath hweth thet sinnæ man
 mwndhe hanum see *G 1254* han (1)] så *A*; man *B*
 1346. matte] mon *G 1255* 1347. høffuisk] kysk *G 1256*
 for] saknas i *A* kiiff] qwidh *G* 1348. jen heledh from
 aff alt sith liiff *G 1257* 1350. frvr — haffde] frwer och
 jomfrwer bar *G 1259* 1351—1352. Så *G 1260—1261*
 (jeth aar och tretten vger mÿnne / war han vdh redhen

- j thenne skogh a æuynty,
 the honum wartho alt offdyr.
- 1355 Han haffde ey full xx aar
 tha han riddar slaghen war.
 Tha mik war sakt at han bort redh
 jach wiiste a then samma leedh
 mina riddara och swenæ;
- 1360 the wartho alt off senæ;
 han war swa lankt them komen fra
 at engin thera matte honum na.
 Tha wartho the waræ a en liidh
 hwar han medh resen hiolt en stridh
- 1365 och sagho thet resen honum nider sloogh
 medh the stora stang han drogh,
 swa at han genast dødher laa;
 the matte honum ey hiælpæ tha.
 Aldre war fœth eth renare liiff
- 1370 nokon thimæ aff nokot wiiff»,

ath thette sinnæ); xij aar och ey minnæ / han riddar
 (riddare A) war før æn han foor finnæ B, A 1353. a]
 pa G 1262 1354. the] ther G 1263 honum wartho]
 vordho honum A 1355. haffde] war G 1264 1356. tha]
 ther G 1265 riddar] riddare A, til ridder G 1357. at]
 saknas i G 1266 1358. jach — a] sa wistæ jech effther
 G 1267 1359. riddara och] ridder och sa G 1268 1360.
 wartho] varo A; G 1269 till.: tha 1361. swa — komen]
 them swa lankt komin A, them komen saa langt G 1270
 1362. ath the hanum jnthet hielpe maa G 1271 at] thet
 a fr at A matte] kunne A 1363. the worthe hanum
 war vndher jen lidh G 1272 1364. hwar] hwæ G 1273
 1365. och — thet] the saa ath G 1274 honum] han A
 1366. han] G 1275 till.: aa segh 1367. genast] genstan
 A, G 1276 dødher] død G 1368. matte] kwnne G 1277
 ey] jngen G tha] saa G 1369. war fœth] worte G 1278
 eth] een A renare] rener G 1370. noget tidh dræben i
 kiempæ kiiff G 1279 nokot wiiff] modher liiff A

- mælte hans fadher medh gratande thara
 och sukkade halla sara,
 sinæ hender opta wreedh
 och kerdhe sik swa margaleedh.
- 1375 »The xl riddaræ iach haffde wt send
 wartho allæ aff honum skænd;
 han sloo them allæ saman j hæll
 — then store rese giorde ey wæll —
 swa at aldre en aff allom them
- 1380 kom ater tha til min hem
 for wtan twe, the varo saræ,
 ther mik thesse tiidendhæ baræ.»
 Tha swaradhe hertigh Frederik:
 »Herra, thet vil iak radha thik:
 lathen faræ idhræ qwidhæ
 1385 och gørin idher gladha och blidæ;
 thet ær thet aldre bæstæ»,
 mælte hans godhæ gæstæ.

1371. mælte] sagdhe *å* fr mælte *A*, sa meltæ *G* 1280
 1372. och suckedh i sith hiertæ sa saræ *G* 1281 suk-
 kadhe] *A* till.: sik tha 1373. sa hordeligh han sinæ
 hendher wred *G* 1282 hender] *A* till.: han (*till. över*
raden) swa 1374. margaleedh] mange leedh *G* 1283
 1375. riddaræ iach] riddher han *G* 1284 send] sænt *A*
 1376. wartho — honum] allæ worte the aff resen *G* 1285
 skænd] så *A*, *G*; skemdh *B* 1377—1378 saknas i *G*
 1378. store rese] dighre rese han *A* 1379. en — allom]
 noger aff *G* 1286 them] thøm *A* 1380. noger tid kam
 affther hiem *G* 1287 ater tha] nakar ater *A* min]
 mik *A* 1381. for] saknas i *G* 1288 the varo] så *A*;
 the wartho *B*, war illæ *G* 1382. ther] the *A* 1383
 —1384. Så *G* 1290—1291 (tha sweredhe[!]) hertwg fre-
 derik / herræ thet wil jech radhe thik; verserna saknas
 i *B*, *A* 1385. qwidhæ] qwidh *A* 1386. gladha] så *A*,
G 1293; kaat *B* 1388. mælte] sagdhe *å* fr mælte *A*,
 saffdhæ *G* 1295

- »Lathen idher ey mere ther effter thra
 1390 ther j maghen aldre ater faa!
 J torffuen ey mere om kære;
 han ær wæghen medh æræ,
 thy at iak then rese sloo j hæll
 ther idher giorde thenne oskæll.»
- 1395 Honum thakkade riddaræ och swena badhæ
 ok giordhe them sidhen gladhæ.
 »Os dugher ey ther effter langa 434
 ther wi moghom aldrík ater fanga.»
 The lotho fara all hiærtans quidhæ,
 1400 kalzadho mangt och giordo sik blidæ;
 then qwældh the ther satho saman
 tha haffde the ther hægelik gaman.
 The hwiltos ther then sama nath;
 om morphonen ridho the thæden brat,
 1405 mædhen husbonden laa och haffde nadhe,
 the frv och thæn riddaræ badhæ.

1389. Lathen — ther] j skullæ jckj *G 1296* ey —
 ther] ther ey meer *A 1390*. effther then ting i kwnne
 jckj faa *G 1297* maghen] kunnin *A 1391*. j skullæ
 edher jckj mieræ kieræ *G 1298* mere] meer ther *A*
 1392. wæghen] wreckedh *G 1299* medh] *A* till. öfver raden:
 mykin 1393. jech slo then storæ resæ i hiel *G 1300*
 iak] jfr *G*; han *B, A 1394*. giorde] hawer giordh *G 1301*
 thenne] thæsse *A*, sa mygel *G 1395*. riddaræ — swena]
 ridder och frwer *G 1302 1396*. ok] så *A, G 1303*; the *B*
 sidhen] *A* (öfver raden), *G* till.: alla 1397. Os — ther]
 wi tørfv ey meræ *G 1304 1398*. ther] thet *G 1305* mo-
 ghom] kunnum *A*, kan *G* ater] saknas i *G 1399*. fara
 — hiærtans] tha faræ allæ *G 1306 1400*. kalzadho] the
 kalzadho *A*, och taledhe *G 1307* sik] them *A, G 1401—*
 1402 saknas i *A 1401*. qwældh] affthen *G 1308 1402*. the
 snackedæ manth gledhæ och gamen *G 1309 1403*. The
 — ther] ther hwiltos the *G 1310 1404*. morphonen] mori-
 gen *G 1311 1405*. mædhen] medh *A*, æn *G 1312 1406*. frv]
 frua *A, G 1313* thæn] så *A, G*; the *B* riddaræ] ridder *G*

- Herra Gaymorin han fore redh,
 thy honum war kunnugh wæl then ledh
 och bætter war honum kunnokt thæræ
 1410 æn hertigh Frederik monde wæræ.
 Tha mælte then hertigh dyræ:
 »Sighin os æuentyræ
 ther os til skemptan matte wæræ
 mædhen wi swa ridhæ hærae,
 1415 min kæræ wen, herra Gaymorin,
 hwat idher ær thimppt nokot sin.»
 »Iach kan idher ey ther aff sighia
 hwat mik ær timat, thy ma iach tighia;
 thok timadhe mik eth sin iach bort redh
 1420 iach kom j en skogh swa bredh
 mellan Skotta- och Englandh;
 iach fan eth lithit bærggh aff sandh.
 Ther sath en frv ømkelik,
 hon haffde en dødhen riddare hoos sik,

1407. Gaymorin] *se v. 1197* han] så *A*, *G 1314*;
 sik *B* 1408. honum — wæl] han wistæ bæst *G 1315*
 kunnugh] så *A*; kunnokt *B* wæl then] the same (sama
 till. över raden) *A* 1409. och] saknas i *A* honum kun-
 nokt] han kiendh *G 1316* 1411. mælte] *A* till.: om;
 saffde *G 1318* 1412. os] så *A*, *G 1319*; saknas i *B*. —
A till.: nakar 1413. skemptan] glædhe *A* pr skæmp^{te}tan
A matte] kan *G 1320* 1414. swa ridhæ] swa ena (ena
 till. över raden) ridhom *A*, ridhæ nw sa *G 1321* 1415.
 herra] så *A*, *G 1322*; saknas i *B* Gaymorin] *se v. 1197*
 1416. nokot] i hweriæ *G 1323* 1417. idher] saknas i *A*,
G 1324 ey] ænkte *A* ther aff] aff ewentyr *G* 1418.
 timat] timpt *A*, *G 1325* 1419. thok] tho *A*, do *G 1326*
 timadhe] timpde *A*, skieddæ *G* eth sin] snimestæ ther
G 1420. swa] så *A*, *G 1327*; war *B* 1421. j mellom
 skotten och engelandh *G 1328* 1423. Ther] *G 1330* till.: i
 frv ømkelik] frua vnderlik *A*, frwe sa mynnelig *G* 1424.
 dødhen riddare] dødhd ridder *G 1331* hoos] nær *A*

- 1425 ther tha war nyligh slaghen j hæll;
 hon wnthe honum aff hiærtæt wæl;
 widher sith brist hon thrykte han
 och kystæ (swa) optæ then dædhæ man;
 hon øpte fast medh harda skrij:
- 1430 »Awi, at iak fød var, awi,
 thet iach nw ey døyæ maa,
 nw ware mik thimen dæ pa!
 Hon kerdhe sik swa sare
 medh gratande bæskæ tharæ;
- 1435 henne klædher waro medh blodhit strædhæ
 och swa henne kiinne rædhæ.
 Tha iach the frua sithiande saa
 iach sporde henne hwi thet war swa
 at then riddare war slaghen j hæll
- 1440 ther hon wnthe aff hiærtæt wæl.
 'Thet haffuer mik giorth en myken man
 then iach ekki nempna kan'.
 Jach wilde efter honum ridhæ;

435

1425. nyligh] nylika A 1427. widher] til G 1334
 thrykte han] kryste hanum G 1428. och] hwn G 1335
 kystæ] thryste A (swa) optæ] optæ B, swa A, sa oftæ G
 1429. harda skrij] hiertens skregh G 1336 1430. Så A;
 at hon war fødth och sagde awi B, thet hwn skuldhe noger
 tidh wordhe qweg G 1337 1431—1432. nu vare mik tiidh
 hæller vara dædh / æn iak thol hær swa stora nædh A, ath
 jech jekj nw dædh maa / thet war nw tidh ath dæ appa
 G 1338—1339 1433. sik] han tha (tha till. över raden)
 A 1434. gratande bæskæ] suk och gredhindhæ G 1341
 1435. klædher] klædhe A waro] war G 1342 strædhæ]
 strædh G 1436. sa war och hinnes kledher ræd G 1343
 1437. frua] fruo A sithiande] sitia A 1438. iach
 sporde] tha spordhe iak A hwi] huru A 1439. at] thet
 a fr at A riddare] ridder han G 1346 1440. aff hiær-
 tæ] sa hierteligh G 1347 1441. myken] vsel G 1348
 1442. ekki] G 1349 till.: sielff 1443. wilde] wil G 1350
 honum] A till. över raden: genast

- the frv badh mik bidhæ.
- 1445 'Ney, min kæræ herra,
han ær idher alt offiærre,
j moghin han ey finnæ
j xv milæ at thessæ sinnæ;
thy bidher iach idher for frvr æræ,
- 1450 hielpin mik mædhen j ærin hære
at iach matte komma til landha
och frælsen mik aff thenne wanda.'
Wi toghom then dædhæ riddara ther laa,
frvn och iach wi giordom swa,
- 1455 færdhom han thæden som wi matte
thiit the frva hemman atte.
Iach spordhe the frv swa innerlik:
'Hwat heth thenne riddar riik?'
Hon swarade: 'Han het Lifant,
- 1460 en hertigh wt aff Yrlandh.
Thy ma iach sørghia, arma wiiff,
at iach swa bradelik miste hans liiff;

1444. frv] frua hon A, frwe ropte och G 1351 mik
hanum G 1445. Ney] så A, G 1352; och sagde ney B
1446. offiærre] aff fierne G 1353 1447. j kunne hanum
jckj finnæ G 1354 1448. j] aa G 1355 xv] tolf A
thessæ] thetta A, G 1449. thy — iach] jech badher
G 1356 frvr] fruor A, G 1450. hielpin] j hielper G 1357
mædhen j ærin] men i ær G 1451. at] thet a frvn A, saa
ath G 1358 1452. frælsen mik] wordhe frælsed G 1359
thenne] al myn G 1453. riddara] så A, ridder G 1360;
man B 1454. frvn] frwan A, then frwe G 1361 1455.
færdhom — som] och færdæ hanum hwadh G 1362 1456.
the] som G 1363 frva hemman] fruan hema A, G 1457.
frv swa] frwe G 1364 1458. heth] hiedhe G 1365 1459.
het Lifant] hiede lefanth G 1366 1460. en] han war jen
G 1367 wt] saknas i G 1461. arma] salugh A 1462. at]
thet a fr at A iach] han G 1369 swa — miste] miste
swa bradhlika A hans] sith G

- swa ømkelik iach far hær,
 min modher brodher konung ær,
 1465 wældugh ower alt Yrlandh;
 the tiænæ allæ til hans handh.
 Mith nampn wil iach ey lönæ:
 iach kallas Arilla skönæ.
 Thæs bidher iach idher swa innerlik
 1470 at j wilden ey skilias widh mik
 før æn thenne skogh far ændæ;
 allæ mina sorgh maghen j forwendæ.'
 'Gaar thet effter minom wilia
 iach wil mik ey fra idher skilia
 1475 før æn j komen thæræ
 j wilin gernæ wæræ.'
 Wi ridhom war wægh thæden brath
 och kommom æn om samma nath
 j en stadh ther fore os laa.

1463. swa] hwæ G 1370 ømkelik] ømkelika som A
 far] sidder G 1464. brodher] A till.: tho een, G 1371:
 jen 1465. alt] så A, allæ G 1372; saknas i B 1466.
 the — allæ] thet halda the herra A 1467. ey] jckj
 G 1374; A till.: fore idher 1468. kallas Arilla] hiedher
 arillæ hin G 1375 1469. Thæs — iach] jech bedher
 G 1376 1470. at j] atj B at] thet & fr at A j wilden]
 saknas i G 1377 wilden] vilin A ey] ække A, G widh]
 fra G 1471. før æn] förræ G 1378 far] for jen G, han
 faar een A 1472. allæ mæn sorigh maa i borth wende
 G 1379 allæ — j] mina sorgh maghin ij alla A 1473
 —1474. jech wil mægh jckj fra eder skilliæ / thet skal
 alt skie effter eders williæ G 1380—1381 1473. minom]
 min eghin (eghin till. öwer raden) A 1474. mik — idher]
 så A (jfr G 1380); idher ey widh mik B 1475. før æn]
 förræ G 1382 1476. j] ther ij A, som i G 1383 wilin
 gernæ] gierne wil G; A till. öwer raden: siælfwa 1477.
 war wægh] tha G 1384 1478. och] vi A kommom]
 kam tha G 1385 om] the A, j then G 1479. j] til
 G 1386 fore] for G

- 1480 Husbonden kom och mælte swa:
 'J ærin wæl kompne badhæ.'
 Han skipade os ræth alla nadhæ.
 Medh all the tingh iach kunde radha
 wi mattom the frv ey gøræ glada.
- 1485 Arlla om morghon dagher war liws
 tha kom een vaghn fore thet hws,
 ther wi then riddar lagdom pa;
 husbonden os skipade swenna twa
 och iiij godhæ hæstæ
- 1490 fore wagnen skulde fæstæ. 436
 Wi foorom thæden hwat wi maa
 then genast wægh til Jrlandh laa.
 Hans ørs behiolt husbonden thæræ
 for then kost wi mondo ther tæra.
- 1495 Tha twe dagha forgagne waræ
 tha hørdhom wi j Yrlandh sara
 riddara och frvr gratha
 och swa iæmirlika latha

1480. mælte] sagdhe *a* fr mælte *A*, saffde *G* 1387
 1481. ærin] *G* 1388 till.: fuldh 1482. ræth] ther *G* 1389
 1483. all the] allæ then *G* 1390 tingh] *G* till.: ther
 iach kunde] vi kunnum *A* 1484. vi kunno ey gøra the
 frua gladha *A*, wi matte then frwe giøræ glade *G* 1391
 1485. dagher] dagh *A*, dagen *G* 1392 1486. tha — fore]
 så *A*, *G* 1393 (ther *i* st. f. tha, wogen, for *G*); en wagn
 kom redho til *B* 1487. ther lagdhom vi then riddare
 a *A* pa] appa *G* 1394 1488. os skipade] fik os *A*, skic-
 kede os *G* 1395 swenna] heste *G* 1489. hæstæ] swene
G 1396 1490. fore] ther *G* 1397 fæstæ] tiene *G* 1491.
 foorom] fara *A* wi] *A* (över raden), *G* 1398 till.: for
 1492. genast] genasta *A*, *G* 1399 1494. mondo — tæra]
 så *A*, *G* 1401; forterdhom thæræ *B* 1495. twe] xx *G* 1402
 1496. Yrlandh] *A* till.: swa sara] så *A*, *G* 1403; faræ *B*
 1497. riddara] ridder *G* 1404 frvr] fruor *A*, *G* 1498.
 iæmirlika] så *A*, jammerligh mwn the *G* 1405; harme-
 ligæ *B*

- badhe arme och swa rikæ
 1500 kærdhe them harmelikæ.
 Han warth begraffuen medh mykyn æræ
 aff alt thet folk ther monde wæræ.
 Iach wilde ther ey lenger bidhæ
 och beddis orloff thæden ridhæ.
 1505 Konungen wilde engelundh
 at iach skulde ridhæ j then stundh:
 'J skulen her bidhæ atta dagha;
 man skal idher skipa alla nadha;
 j haffuen fore ware saka
 1510 giorth idher stor omaka,
 thy wiliom wi medh landh och rike
 tiænæ idher ærlikæ.'
 The plægade mik wæl j thera stund;
 tha warth mik annor tiidhende kund,
 1515 at konungen atte dotter en,

1499. badhe] *B* till.: then (*saknas i A, G 1406*) och
 swa] swa ok *A* swa] *B* till.: then (*saknas i A, G*) 1500.
 kærdhe] så *A, G 1407*; kæræ *B* them] then herræs død
G harmelikæ] swa iæmirlika *A*, ønckeligh *G* 1501.
 warth] var *A*, worte *G 1408* begraffuen] begangin *A*
 1502. aff] så *A, G 1409*; medh *B* alt] *saknas i A* ther
 — wæræ] som kommen war theræ *G* 1503. ther ey]
 ey tha *G 1410* 1504. och beddis] iak bedis *A, G 1411*
 thæden] heem at *A*, bort ath *G* 1505. wilde] *A* till.
över raden: thet engelundh] jngen lwnde *G 1412* 1506.
 vtan iak skulde ther bidha ena stund *A* at] thet *G 1413*
 ridhæ] faræ *G* stundh] stwndhe *G* 1507. her] så *A*,
 heræ *G 1414*; *saknas i B* atta] i otte *G* 1508. skipa]
 gifua *A* 1509. fore] for *A, G 1416* 1510. stor] digher *A*
 1511. landh] liff *G 1418* 1512. ærlikæ] høfuizlika *A*,
 ewinnelige *G 1419* 1513. wæl] *saknas i G 1420* thera]
 the sama (*sama till. över raden*) *A*, allæ *G* stund] stwn-
 dhe *G* 1514. warth] var *A*, worte *G 1421* annor] andræ
G kund] kwnde *G* 1515. at] thet *A, G 1422* atte]
 haffdhe *G*

- the wænist ther solen a sken;
 hon war pa eth fæste,
 hona sagho ey frænder, ey næste;
 frvr och jumfrvr ware henne nær
 1520 swa at engin annar komber thær;
 tha konungen lyster hona see
 han ganger thit medh frvr thre;
 drötningen medh honum gar;
 tha haffde the mœø wæl xv aar;
 1525 the wænist ær the jumfrv godh
 ther ee war fødth aff kœth och blodh
 och nokor man weth liffuæ;
 han wil hona engom giffuæ;
 han atte ey barn j werldinne flere,
 1530 thy ælskade han hona thæs mere.
 Tha huxadhe hertigh Frederik
 hemmelik mædher sik
 a sith godhæ finger gull

1516. wænist] vænasta *A*, *G* 1423 solen] som (*till. över raden*) sool *A* a] ower *G* 1517. pa] ther (*till. över raden*) op a *A* 1518. hona] hænne *A*, *G* 1425 sagho] saa *G* ey næste] så *A*; heller giestæ *G*; næstæ *B* (*jfr R. Pipping, Komm. t. EK, anm. 150*) 1519. frvr] frwer *G* 1426 jumfrvr ware] jomfrwer ær *G* 1521. tha] naar *G* 1428 lyster] så *A*, *G*; lyste *B* hona] henne at *A*, *G* 1522. han ganger] tha ganger han *G* 1429 frvr] fruor *A*, *G* 1523. drötningen] *A* *till.*: thiit, *G* 1430: sielff 1524. tha — wæl] tho hafdhe iomfrwn *A*, then jomfrw ær jckj wdhen *G* 1431 1525. wænist] vænasta *A*, *G* 1432 1526. och] æller *A* 1527. och] heller *G* 1434 weth] *A* *till. över raden*: nw, *G* *till.*: i werdhen 1528. wil] vilde *A* hona] henne *A*, *G* 1435 1529. atte — werldinne] hawer jckj dœther *G* 1436 1530. ælskade] ælste *A*, elsker *G* 1437 hona] hænne *A*, *G* 1531. huxadhe] thænkte *A*, *G* 1438 1532. hænne likar iak vidher mik *A*, sa jønnerligh medh sielwer segh *G* 1439 1533. han tenckte pa sit fingern aff guld *G* 1440 a] ok a *A*

- ther han haffde j hiærtat hull:
- 1535 »Gudh ma mik æn the lykko giffuæ,
hon warder æn miin om iach ma liffuæ.»
The ridho thæden hwat hwar forma
til en stadh heth Barna;
ther eth torney waræ skal; 437
- 1540 man findher ther mannigh vnder fall;
folk ær mykit komit thær
aff fiærre landh och swa nær.
Then tredhie dagh the kommo thære
tha skal thet torney gangande wære;
- 1545 then store stadh war ower all
herberghat badhæ bergh och dall;
the widhæ stræte badhæ bredh och lang
a them war swa mykit trangh
aff thet folk ther løpæ och gaa
- 1550 och gernæ wilde herberge faa.
Herra Gaymorin tha kende

1534. ther] så *A*, *G 1441*; som *B* han] honum *A*
haffde j hiærtat] ij sit hiærta var *A*, aff hierte haffde *G*
1535. æn] saknas i *G 1442* 1536. æn miin] så *A*, *G 1443*;
min win *B* om] æn *A* iach] hwn *G* 1537. ridho]
ridha *A* thæden] tha fast *G 1444* hwar forma] the for
ma *A*, the maa *G* 1538. heth] ther heet *A*, hiedher
G 1445 Barna] bærna *A* 1539. torney] hoff *G 1446*
1540. mannigh] så eller: maningh *B*, margh *A*, mange
G 1447 1541. folk — mykit] sa myghet folk ær *G 1448*
1542. aff fremede landhe bode fiern och nær *G 1449*
fiærre] frømedhe *A* 1544. som thet herræ hoff skulde
veræ *G 1451* 1545. all] allæ *G 1452* 1546. thÿ herrær
redh ower bierigh och dalæ *G 1453* 1547. the — stræte]
the widhæ gatha *B*, the stræte var *A*, store stredhe
G 1454 badhæ] saknas i *G* bredh] viidh *A*, bredhe *G*
lang] lange *G* 1548. om the herberigh war mygel trange
G 1455 1549. løpæ] løber *G 1456* løpæ — gaa] var
op a *A* 1550. och] ther *A* gernæ — herberge] willæ
allæ gierne herberigh *G 1457* 1551. Gaymorin] se v.
1197 tha] han wel *G 1458*

- hwar en skiolder hengde
 aff hans eyghit fædernis riik;
 thit redh the frva och hertigh Frederik.
- 1555 »Her skulom wi in fara,
 vi kænna then skiold ther her mon vara;
 man skall os ther plæghæ wæl
 och gøræ mang høffuelik skæll.»
 The ridho fore the portæ storæ;
- 1560 iærnlenger ware ther bundnæ fore
 medh list och fegho sinne
 at ther matte engin ridhæ inne
 wtan then herberghit hørde till
 och the han medh sik biudhæ wil.
- 1565 Tha mælte herra Gaymorin:
 »Lath porten opp, wi wilom her in!»
 Riddaræ kommo honum gangande igen,
 medh them swa margh stolt en swen;

1552. hwar] *A* till. öfver raden: ther skiolder] skiold
 han *A*, skioldh vdhe *G* 1459 hengde] hendhe *G* 1553.
 hans] sit *A* eyghit] egen *G* 1460 fædernis] fædherne *A*,
 faders *G* riik] rigi *G* 1554. frva] fru *A* hertigh] herra
A 1555. Her — wi] heræ skullæ i *G* 1462 in fara]
 så *A*, *G*; inføræ *B* 1556. Så *A*; wi see then liffuæ
 wnder them æræ *B*, och see then pris och then æræ
G 1463 1557. os ther] edher *G* 1464 wæl] alt fuld wel
G 1558. mang høffuelik] mang hemelik *A*, edher fuldh
 goth *G* 1465 1559. ridho] ridha *A* fore] tha til *G* 1466
 1560. ther jerne naglæ war jnnen foræ *G* 1467 1561.
 medh] *A* till. öfver raden: mykith list] listæ *G* 1468
 sinne] sin *A* 1562. ther kam och jngen lewindis jnd
G 1469 at] thet *a* fr at *A* inne] in *A* 1563. then
 herberghit] the herberigh *G* 1470 1564. och — han] ok
 han in (in till. öfver raden) *A*, heller och hwem han *G* 1471
 1565. mælte] saffde *G* 1472 Gaymorin] se v. 1197 1566.
 ladh ap porten jech wil heræ jnd *G* 1473 1567. Rid-
 daræ kommo] jen ridder kam *G* 1474 1568. them] hanum
G 1475 margh] mange *G* stolt en] een stolter *A*, stalte *G*

- the kende hans skiold ful gørla
 1570 han a sinom arme ferdhe,
 konungxens wapen aff Skottlandh.
 »Wæl ær os the gledi ær os komin til hand
 at min herra Gaymorin
 ær ater komin hem til siin.»
 1575 The lupo allæ raskelik.
 »Varin gudhi wæl komin j himerik
 och allæ the ther fore æræ
 och dwælins mædhen idher lyster hæræ;
 wæl ær os wi haffwom idher ater fangit
 1580 ther os haffuer lenge efter langhit.»
 The riddaræ och swenæ ther ware jnne
 wndfingo the frv medh fægho sinne;
 en swen moth herra Gaymorin rendæ,
 han honum gørlæ kendæ;
 1585 han haffde honum førre tiænth,

438

1569. kende] *A* till. över raden: tha ful gørla] sa
 giørligh *G* 1476 1570. ther then herræ førde medh segh
G 1477 han] ther han *A* 1571. Skottlandh] skota land
A, skottelandh *G* 1478 1572. ær (1)] saknas i *G* 1479
 os (1)] *A* till.: at ær — komin] så *A*, os ær komen *G*;
 her komber *B* 1573. at] thet ä fr at *A* at min] nw
 ær mÿn kieræ *G* 1480 Gaymorin] se v. 1197 1574. ær
 — komin] så *A*; ather komber *B*, kommen *G* 1481 til]
G till.: lande 1575. lupo] løbe *G* 1482 raskelik] raske-
 lika *A*, sa raskelig *G* 1576. Så *G* 1483 (werær gudh
 wel kommen i hemmerigh); badhæ them gudhi wæl komin
 waræ j himerik *B*, badhæ han vara gudhi well komin ij
 himerike *A* 1577—1578 saknas i *G* 1577. the] så *A*;
 them *B* 1578. mædhan han lyste at dwælias thæræ *A*
 dwælins] dwelias *B* 1579. ær] saknas i *G* 1484 os] *A*
 till.: at idher ater] nw *G* 1580. ther] then herræ *G* 1485
 lenge] opta *A* 1581. riddaræ] ridder *G* 1486 ware] war
G 1582. vndfæk then frwe medh høwske sinnæ *G* 1487
 1583. herra] saknas i *A* Gaymorin] se v. 1197 1584.
 han] ther *G* 1489 gørlæ] ræt fulgørla *A*

- thokt och æro honum kenth;
 han halp honum aff ørssit nidher:
 »Wæl ær mik iach haffuer funnit idher
 ther all min gledhi och lykkæ a stær,
 1590 at j ærin nw helbrøgdæ hær.»
 The leddho the herra och fruo badhæ
 j eth herberghe, man skop them nadhæ;
 man bar in fore the herra tha
 rikæ klædhæ the skuldo j ga:
 1595 sængin var ok ther til redho
 ther thakt var medh silke thet bredha;
 the togho the herra theræ wapen fra
 och lotho them sidhen sithiæ gaa;
 wiin och miødh man fore them bar
 1600 ij rika kostelika kar.
 Herra Gaymorin badh mere
 then swen sin wapn redhæ,
 hans baner ok hans kopertyr
 aff thet rika examit dyr.

1586. æro] *B* till.: aff (*saknas i A, G*) 1588. ær]
saknas i G 1493 mik] *A, G* till.: thet 1589. a stær]
 til stor *G 1494* 1590. at j] atj *B*, ok ij *A* ærin] ær
G 1495 helbrøgdæ] herbærgadhe *A*, komen *G* 1591.
 the (2)] then *A, G 1496* herra] riddar *A* fruo] så *A*,
G; frvr *B* 1592. herberghe] herberigh *G 1497* man skop]
 så *A* (man *a* fr iak); och skopo *B*, man skibede *G*
 1593. man — fore] the breddæ for *G 1498* 1594. klæ-
 dhæ] kleder *G 1499* j] aa *G* 1595—1596. Så *G 1500—*
1501 (sengien war och ther til redhe / ther tecked war
 medh silky thet brede); *verserna saknas i B, A* 1597.
 the kleddæ then herræ aff waben tha *G 1502* the togho]
 man togh *A* fra] ij fra *A* 1598. lotho] loot *A*, bad
G 1503 sidhen] *A, G* till.: at 1599. fore] for *A, G 1504*
 1600. Så *A*; j dyræ och køsteligh kaar *B*, j mange rige
 guld kar *G 1505* 1601. Gaymorin] *se v. 1197* badh]
G 1506 till.: æn 1602. jen swendh hans waben skulde
 rede *G 1507* 1603—1604. Så *G* (hans baner och hans

- 1605 Hwat then herra gøræ badh
giordis alt j samma stadh.
Wilin j høræ mere?
Ther kom folk[æn flere;
ther kom j then samma stadh
1610 margh en stolt riddar gladh
aff hertigh Frederikx kompani,
the wt ware farne aff Normandi.
Herra Gaymorin mælte thære:
»Huru nær mon Beniandh wære?»
1615 »Han ær ey hæden enæ milæ.»
»Wi torffuom ey lenger hwilæ
wtan genast moth honum ridhæ
och faa mæn hemme bidhæ.»
The drogho the rikaste klæder aa
1620 ther man ee medh øgon saa
och ridho sidhen allæ thære,

kobertwr / aff thet rige samit dyr); *verserna saknas i B*,
A 1605. Hwat] ee hwad G 1510 herra] G till.: them
1606. thet giordhis thaghar alt ij stadh A, thet worte alt
giordh tha i stad G 1511 1607. høræ] G 1512 till.: æn
1608. Ther kom] heræ komer G 1513 æn] så A, æn
myghet G; alt B 1609. heræ kam jech snimen j thenne
stad G 1514 1610. margher stolter riddare gladh A,
mange stalte ridder och glad G 1515 1612. the] ther A
wt — farne] war komen G 1517 1613. Herra] så A,
G 1518; *saknas i B* Gaymorin] *se v. 1197*; G till.: han
thære] ther G 1614. mon] så A; mono B mon — wære]
ær hertwg frederik her G 1519 Beniandh] *snarare att*
läsa så än Beu- (obs. att varken B el. A har -fu-) 1615.
hæden enæ] heræ fra jen G 1520 1616. torffuom] tørf
G 1521 ey] A till.: her 1617. wtan genast] wi wille
giensten G 1522 1618. och — mæn] och jngen aff os
G 1523 mæn] A till.: her 1620. man ee] noget mand
G 1525 1621. och] the G 1526 ridho] ridha A sidhen
allæ] allæ modh hanum G

- wndfingo han medh myken ære.
 The helsadho han at samma siin
 och følgdo honum j staden in.
- 1625 Wm the herra war mykit trangh;
 the lekare giordo swa mykit bangh;
 wæghen thykte them ey waræ lang
 fore marghan mæsterligan sang
 som man them til skæmtan giördhe;
 1630 swa lang(an) vægh man thet hørdhe.
 Then storæ stadh, the rika fæste
 herbærgadho manga godha gæstæ,
 the thiit til torney mondho fara
 medh riddarligha skara;
- 1635 aff nordhan ok aff væster
 marghin stolt(er) frømadhe gæster,
 aff sunnan ok swa aff øster
 marghin stolt(er) riddare trøster,

1622. wndfingo han] och vndh finge hanum *G 1527*
 1623—1624. the fuldhe hanum i stadhen jndh / ridder
 och swennæ och høfske qwinnæ *G 1528—1529*. 1623.
 at] *A* till.: thet 1625. Wm] och *G 1530* 1626. swa]
 saknas i *A* 1627. wæghen — ey] them tøttæ eý weýen
G 1532 1628. fore margha handa sötan sang *A*, for
 mygel mesterligi sangh *G 1533* 1629—1630. Så *G 1534*
 —1535 (som man them til skiemten giørde / saa lang
 veý man thet hørdæ); verserna saknas i *B*, *A*, vilka i
 stället ha följande 6 verser: bolaphir (Belafir *A*) the dröt-
 ning rikæ (rik *A*) / warth (hon var *A*) wndfangin riddar-
 likæ (hedherlik *A*) / genæst hon then hertigh saa / ther
 iach haffuer før sakt j fra (ther iak ferra sagdhe fra *A*) /
 ther kommin war aff skotlandh / then herra han heth
 beniandh (*jfr Stud. 2: 45*) 1631. j then dyræ stad och
 fæstæ *G 1536* storæ] rike *A* rika] stolta *A* 1632. her-
 bærgadho] herbergdes ther *G 1537* manga] margha *A*
 godha] så *A*, *G*; stolta *B* 1633. the] ther *G 1538* mon-
 dho] wilde *G* 1634. riddarligha] swa riddarlika *A*, rid-
 derskab i *G 1539* 1635—1638. Efter *G 1540—1543*: aff

- (the) kommo ther allæ wegnæ,
 1640 the iach en dell wil nempnæ.
 Beniandh, then hertigh riik,
 hundradhe riddara han haffde medh sik.
 Ther førde konungen aff Ængland
 iij hundrath riddaræ medh æro kendh.
 1645 Skal iach sighiæ mere?
 Herra Arrik førde æn flere
 æn thryhundrath aff Tæstergala
 the widher femora kundo tala;
 ther kom ok aff Frankariike
 1650 then stolte konungh rike;
 siex hundrat riddara førde han en
 ok ther til margan stoltan swen
 aff thet gambla kompanj
 ther fordhom medh konung Artws var fry.

norden och aff vesten / mange stalte fremedhe gieste /
 aff synden och sa aff østen / mange stalde ridder trøste;
 verserna saknas i B, A (jfr Stud. 2: 46 f.) 1639. (the)] så
 G 1544 (thȳ); saknas i B, A 1640. jech wil jen diels
 aff them ap neffne G 1545 the] ther A en dell] endell
 B wil] A till.: her 1641. aff bemen kam jen herræ
 rig G 1546 hertigh] riddir A 1642. hundradhe riddara]
 try hwndrede ridder G 1547 han haffde] hafde han A, G
 1643. Ther] tidh G 1548 Ængland] så A; englændh B,
 engelandh G 1644. iij] iiii G 1549 hundrath] hundradha
 A riddaræ — kendh] ridder pa then strand G 1645.
 iach] G 1550 till.: æn nw 1646. heræ kommer æn nw
 herrær fieræ G 1551 1647—1648. ther kommer try c
 portegalæ / the kwnnæ vidh fuld faa mend talæ G 1552
 —1553 1647. Så A (jfr Lütjens s. 52 f.); æn thry
 hudrad tæstergala B 1648. the] ther A 1649. ok] så
 A, G 1554; saknas i B 1650. konungh] herræ och then
 G 1555 1651. hundrat] thusand A riddara] ridder
 G 1556, saknas i A førde — en] fuldæ hanum jene G
 1652. ok] så A, G 1557; saknas i B swen] swene G
 1653. aff] så A, G 1558; alt B 1654. Så A; medh
 konung artus fordhom war frij B, ther færræ war medh

- 1655 Herra Meliz ok Tenabrok
 hafðhe hwar en rødhæn wapn rok;
 ther kom och herra Gauian
 ther sinæ tokt wæl vara kan;
 herra Segremors och Orillus
- 1660 kommo ther ridhendæ fore thet hus,
 Lewis ok herra Visrezat,
 ther aldre ville vtan ræt,
 herra Orillus, then riddar godh,
 ther siællan kunne vara modh,
- 1665 Vigolis then mære,
 the tolff kompana komo ther medh æræ
 aff the taelrunda skara
 ok marghe riddara medh them fara.
 En riddare leek medh mykyn gaman
- 1670 war byriat then qwæld the kommo saman;
 ther waro skapt bruten stark
 j stykke then qwældh pa the mark;

kongæ artus frii *G 1559* Efter denna vers till. *G (1560—1561)*: sa mange som lewindis effther ær / thid kam medh konningen aff franckerigi ther 1655. *Jfr Lütjens s. 53 f.* Meliz] maliz *A*, melios *G 1562* ok] så *G (och)*; aff *B*, *A* Tenabrok] cenalabrok *A*, herræ tenebrok *G 1656*. hafðhe hwar] så *G 1563* (haffde hwer); han haffde *B*, *A (jfr Stud. 2: 47 f.)* rødhæn] rødh *G 1657*. Gauian] gafuian *A*, gawianth *G 1564* 1658. sinæ] sin *G 1565* vara] så *A*; gøma *B*, bewaræ *G 1659*. Orillus] herræ orilus *G 1566 (jfr Stud. 2: 49)* 1660. kommo] thÿ kam *G 1567* fore] for *G 1661—1668 saknas i B 1661*. her lenix och her miserath *G 1568* 1663. Orillus] orilws *G 1570* riddar] herræ *G 1664*. vara] worde *G 1571* 1665. herræ wigilos war och thæræ *G 1572* 1666. the] så *G 1573*; hans *A (se Stud. 2: 48 f.)* kompana] saknas i *G* komo] kam *G 1668*. marghe riddara] mange ridder *G 1575* 1669—1918. Motsvarighet saknas i *G 1669*. riddare] ridderlik *A* mykyn] mykith *A 1670*. saman] til saman *A 1672*. pa] op a *A*

- hwar ther a æuintyr wilde komma
 ther matte han forsøkia sin fromma.
 1675 Aff enom dyst iach sigher fra
 ther man om then qwælden saa;
 han giorde konungh Gaymorin
 widh greffuæ Leuitz aff Pwenzin;
 han war swa riddarlika giørðh
 1680 som iach aff sakt haffuer hørdh;
 ther ware lankt aff at skriffua;
 the wilde badhæ widh æro bliffua.
 The stolta heladhe rikæ
 fooro swa køstelikæ;
 1685 thera skiolda ware rike aff gullit rødh;
 hwar thera giorde androm nødh.
 Herra Gaymorin stak Leuitz tha
 langan wægh ørssit j fra;
 tha kom herra Gaffuian,
 1690 sin kompan Leuitz hempdis han
 och stak herra Gaymorin
 at han fiøll wtan wiliæ sin.
 Tha hertigh Benianðh thetta saa
 at Gaymorin ther fallen laa
 1695 han rendhe swa raskelika

440

1674. ther — han] han matte A sin] sina A 1675.
 enom — iach] een diost man A 1677. Gaymorin] se v.
 1197 1678. widh] vidher A Leuitz aff Pwenzin] puen-
 zin A (jfr v. 1687) 1679. giørð] giord B, giorth A
 1680. aff] fran A hørdh] hørth B, hørt A 1681. aff]
 fra A 1682. widh] hos A 1683. heladhe] herra A
 1684. færa siin skafft swa stoltelika A 1686. androm]
 annan a fr annath A 1687. Gaymorin] se v. 1197
 Leuitz] leuiz A 1688. at han kankt [sic!] fra ørsith la
 A 1690. Leuitz hempdis] leuiz tha hæmpde A 1691.
 stak] A till.: swa Gaymorin] se v. 1197 1693. hertigh]
 herra A 1694. Gaymorin ther] herra gamorin A

- moth herra Arrik then rikæ
 och stak hwar thera a annars skiold
 at glaffuian spildradis a then mold.
 Then dyst war ridhin medh æræ;
 1700 hwar thera for sin kæræ
 wilde sin priis ther høghisæ;
 thet stodh them wæl til føghisæ.
 Thera skapt gingo sundher j stykke;
 hwar thera wil en annan fortrykke;
 1705 ther waro annor skapt til redhæ
 om the wiliæ dysteræ mere;
 ja, tha the skapten fingæ
 omaklikæ latha the saman springa
 som the plæga at gøræ
 1710 ther owinskap wiliæ røræ.
 Herra Arrik then rikæ
 stak swa riddarlikæ
 then stoltæ hertigh Beniaand
 at han fiell nidher a then sand.
 1715 Thet saa wæl hertigh Frederik
 och mælte tha widh sielffuan sik:
 »Jach haffuer offlunge haldhit hær.»
 Han togh thet skapt nær honum stær
 och moth herra Arrik rendhe;
 1720 han honum gøræ kende;

1696. Arrik] *jfr v. 1646 och Lütjens s. 52; ørrik B, orik A* 1698. glaffuian spildradis] thera glafuioir spindradho *A* mold] *så A; muldh B* 1699. dyst war] *diwst vardh tha A* 1700. for sin] *fore siin hierta A* 1702. føghisæ] *føggha A* 1704. wil en] *vilde hin A* fortrykke] *thrykke A* 1706. om] *æn A* dysteræ] *dostera A* 1707. ja — the] *Tha the herra A* 1708. latha] *loto A* 1710. ther] *saknas i A* 1711. Arrik] *se v. 1696* 1716. och — tha] *tha sagdhe (å fr mælte) han A* 1719. Arrik] *se v. 1696*

- omaklik hwar annan rörde
 medh the skapt the heladhe førde
 swa at the gingo all j stykke;
 thok war thet høgelik lykkæ
 1725 at them skulde enkte skadha
 aff manga handa wadha.
 The beddis skapten flere
 och wiliæ dysteræ mere;
 thera swenæ som ther gingo
 1730 starkare skafft them fingo;
 the giordo kretzen widhæ;
 the heladhe saman ridhæ;
 ther tryktis wth then rød hæ sweth —
 æuintyreth ey sannare weth;
 1735 thet matte ængin finnæ
 hwilken thera skulde winnæ.
 The dysteradho lenghe wtan skadhæ;
 man gaff them priis badhæ
 och loth them ther medh skiliæ
 1740 moth thera eyghin wiliæ. 441
 Nw the herra skildo æræ
 tha kom Tidonas rennande thæræ
 thit hertigh Frederik hiolt enæ
 honum medh sinæ glaffuio til menæ.

1721. omaklik] omaklika the A 1724. thok — thet
 thet var tho een A¹ 1726. manga] margha A 1727. The]
 the herra A skapten] skafft nu A 1728. dysteræ] æn
 dostera A 1729. som ther] tha til A 1730. starkare]
 ok starkare A 1732. the] tha the A 1733. ther] tha A
 1735. thet — ængin] så A; then engin matte B 1736.
 skulde] så A; matte B 1737. dysteradho] dosteradho A
 1738. them] A till.: ther 1739. medh] A till.: at 1742.
 Tidonas rennande] så A; tudones B (jfr Lüttjens s. 60)
 1743. hiolt] han hiolt A 1744. honum] så A; och han
 B sinæ] sin A til] så A; saknas i B

- 1745 Tha herra Frederik Tidonas kende
han genæst moth honum rende;
then dyst war ridhin medh æræ;
thok matte Tidonas wæræ
heldher okommen at thet sin:
- 1750 han fioll ther wtan wilia sin.
Herra Frederik stak Tidonas swa
at han lankt fra ørssit laa;
hans ørs loth han fara
och togh thæs enkte wara.
- 1755 Nw saa man ther komma
manga riddara fromma
medh then stolta konung riik
aff Englandh, man sagde mik,
the ekki wilia wikæ;
- 1760 nw skal man thet torney likæ.
Moth honum pa then annan sidhæ
monde konungen aff Frankarik ridhæ;
han foor ekki enæ,
honum følgdo riddara och swenæ
- 1765 medh manga stolta skara
the pa æuintyr fara.
Mællan thæssa riddara twa
margh ridderlik gerning man ther sa;
man matte høræ en wægh swa lang

1745. Tidonas] så A; se vidare v. 1742 1746. moth
— rende] sik mot honum vände A 1747. dyst] dost A
medh] væl medh A 1748. thok] tha A Tidonas] se v.
1745 1749. thet] A till.: sama 1751. Tidonas] tudones
B (jfr v. 1742); then ridder A swa] tha A 1754. thæs
enkte] thet ække A 1756. manga] margha A 1757.
medh] thet var A 1758. man] som man A 1759. the]
the som A 1761. pa] op a A 1762. konungen] B har
strängt taget: konung 1765. manga stolta] marghan stol-
tan A 1766. pa æuintyr] a æwintyr plægha A 1767
—1768. Så A; verserna saknas i B

- 1770 aff bruten skafft swa mykit bang.
 Hwat skal iach mere sighiæ æn swo?
 En stak och annar sloo;
 the garzuna warde thunne,
 the flyddo thæden som ther brunne.
- 1775 Ther warth marg sadhil tœmpd;
 konungen aff England warth ey glœmd,
 han warth til ryggia at wikæ,
 han fan ther sinæ likæ,
 aff Frankarike margh ædhlæ man
- 1780 som wæl dyst och torney kan.
 Tha wan j then samma tiidhæ
 then priis a badhæ sidhæ
 aff Normandi herra Frederik;
 han war ther swa riddarlik,
- 1785 herra Gaymorin ther wærfuæ kan 442
 swa at allæ riddaræ prisæ han;
 herra Beniandh man ther och kende.
 Nw ær then dagh komin til ændæ;
 the ridhæ til herberghæ ok haffua nadhæ
- 1790 riddara och swenæ badhæ;
 the giordo sik then apton kath;
 them war enghin glædi fath;
 til dryk och ætændh badhæ
 hafdho the allæ nadhæ.
- 1795 The gingo j sengh thy thet war nath;

1770. bruten] brytin A bang] thrang A 1771.
 swo] swa A 1772. en — och] then enæ stak then A
 1773. warde] vordho ther swa A 1776. warth] var A
 1777. warth] vardher A at] saknas i A 1779. margh]
 marghin A 1780. som] ther A dyst — torney] dostera
 ok torneya A 1782. a] op a A 1785. Gaymorin] se v.
 1197 1789. ok] så A; saknas i B 1791. sik] them A
 1793. ætændh] ætan A 1794. hafdho the] så A; och
 haffdo B

- om morghonin klæddis the herra brath;
 herra Frederik gik mæsso høræ
 — han war swa wan førre gøræ —
 aff then helge anda,
 1800 och wæmptis sidhen til foth och handa.
 Han badh til gudh j himmerik
 aff hugh och hiærtæ swa innirlik
 gømæ sik fra skadha,
 then dagh fra last och wadha.
 1805 Arlla om morghon solen sken
 the riddaræ wæmptos och ware ey sen.
 Tha the morselat haffdo
 thera ørs the tha kraffdo;
 medh margha widhæ skara
 1810 saa man the riddara fara;
 ther var halla mykith bang,
 aff bambor ok bosunar mykith klang,
 aff tumber mæstara dyre
 var ther ful hyræ.
 1815 Til redho war først Gaymorin,
 ther næst herra Frederik aff Normandin;
 herra Beniand then tridhi ær,
 then stoltast riddar man wiste ther,
 och mang en annar ædhlæ man,

1797. høræ] at høræ A 1798. wan førre] førre van
 at A 1802. hugh — hiærtæ] hiærta ok hugh A innir-
 lik] så A; innerk B 1803. fra] A till. över raden: alla
 1805. morghon] morghonin A 1808. tha] saknas i A
 1810. riddara] herra A 1811—1812. Så A; medh bam-
 bor och basun mykit bang / ther war gantzka mykit
 trangh B 1813—1814. Så A; verserna saknas i B 1814.
 hyræ] ohyræ d fr hyræ A (jfr Stud. 2: 20 f.) 1815. Gay-
 morin] herra gamorin A 1816. herra] hertugh A 1817.
 Beniand] efter ett struket frederik B ær] monde vara A
 1818. then stoltaste riddare man weet til vara A 1819.
 mang — annar] margher stolter A

- 1820 them iach ekki nempnæ kan.
 The holdo thet for eet høgheликт gaman
 tha thet torney thet kom til saman.
 Aff thet sihwalfua bordh thet kompanj
 kommo ther och waro frij,
 1825 medh margha höffuelik skara
 the riddarligæ fara;
 margh glaßfuiæ aff hiærtans lyst
 tryktis fore the heladhe bryst.
 Tha togh herra Gaffuian gørlæ war
 1830 hwar som hertigh Frederik far;
 the heladho waro blidhe
 och thordo hwar annan bidhæ,
 omaklik hwar annan rørdæ,
 medh the starkæ skapt the fòrdæ
 1835 stak tha hwar annan swa fast 448
 at thet alt j stykke brast.
 Segremors then rikæ
 kom ther riddarlikæ;
 han togh hertigh Frederik wara
 1840 och lather moth honum fara.
 Hertigh Frederik war ey seen,
 han rende honum raskeligæ igen,

1820. them] ther *A* 1821—1822. Så *A*; the hieldo
 fore eth höffuelik gaman / medh dyst och torney kommo
 the saman *B* 1823. thet — bordh] så *A*; the siguælä
 bordis *B* 1825. höffuelik] høgheликт *A* 1826. fara]
 plæggha fara *A* 1828. fore — heladhe] ther fore thera *A*
 1829. gørlæ] saknas i *A* 1830. hwar] á fr hwa i *A*
 som] så *A*; saknas i *B* 1831. waro] *A* till.: badhe
 1832. och — hwar] the thordho væl hwar hin *A* 1833.
 omaklik] omaklika the *A* 1834. starkæ skapt] stora
 skaff *A* 1835. annan swa] swa annan *A* 1838. ther]
A till.: swa 1839. han] så *A*; tha *B* 1840. lather] læter
 fast *A* 1842. rende] rænnir *A* raskeligæ] rasklika *A*

- stak then riddar thaghar swa
 at ørs och man a jorden laa.
 1845 Tha war dysterat alla wegnæ
 aff the stolta thiegnæ;
 hwar a marken ther han saa
 dysteradho saman twa och twa;
 en fiøll och annar sath,
 1850 hwar som tha gath komit ath;
 thet ware alt off seent at skriffuæ
 the ther fiøllø och sithiænde bliffuæ.
 Iach ma thet sighiæ sannerlik
 at enghin stadh ær swa riik
 1855 man matte swa mangh skafft j finnæ
 som ther forgiordis j thy sinne.
 Ther medh thenne dyst forgik
 och torney byriadis riddarlik.
 Ther the konunga mondhe fara
 1860 medh manga stolta skara
 trengde the herra saman,
 ther aff gik tha mykit gaman.
 Hwo ther war ridhænde illa
 thet matte for honum spillæ
 1865 swa at han matte helder væra
 annar stadz æn thære.

1843. riddar] riddara *A* thaghar] så *A* (*a fr* thagha);
 tha *B* 1844. jorden] iordhine *A* 1845. dysterat] doste-
 rath *A* 1847. a — han] han wt a markena *A* 1848.
 dysteradho saman] man sa dostera æ *A* 1854. ær] han
 ær *A* 1855. mangh] margh *A* 1856. thy] thet sama *A*
 1857. dyst] dost *A* 1858. byriadis] burdhis *A* 1859.
 Ther] Tha *A* 1860. manga] margha *A* 1861—1862.
 the herra thrændis tha til saman / thøm gik allom (*till.*
över raden) tha aff gaman *A* 1863. ridhænde] ridhin *A*
 1865. han] så *A*; man *B* væra] waræ *B*, *A* 1866.
 annar] annars *A*

- The torney ware ther hardh och godh;
 efter priis stodh all thera modh.
 The fiendhæ trengdo vndher sik
 1870 Beniandh then hertigh riik.
 Tha hertigh Frederik thetta saa
 han hugger a badhæ hender tha
 at han matte honum til hiælpæ komma
 medh sinæ ædhlæ fromma.
 1875 Tha thetta forstodh Gaymorin
 han wende tha j samma sin,
 warder honum til hiælpæ skin
 medh allæ kraffte sin.
 Tha the fiændhæ wartho thæs ware
 1880 the trengdo samman thera skara; 444
 thet riddarskap war tha swa stark
 j then stundh a then mark;
 the trengdo sik swa hardelik saman
 thet them war at lithit gaman;
 1885 the wartho sinæ owinæ waræ
 hwar the hædhen faræ.
 The hioggo fast medh swærdh en riidh;
 tha warth man ther wara widh
 at Lanzelo war kastath fra
 1890 sith ørs at han a jorden laa.

1867. The] thet A ware] var A hardh och] halda
 A 1868. all] allas A 1870. then] een A 1872. tha]
 ok sla A 1875. thetta] thet A Gaymorin] se v. 1197
 1876. tha j] sik thet A 1877. Jfr Lütjens s. 40. vilde
 honum hiælpæ medh kraffta sin A 1878. Versen är för
 kort. for thy han var hans godher vin A 1882. then]
 thæsse A a] op a A 1883. hardelik] hardhelika A
 1884. thet — war] at thet var them A 1887. swærdh
 en] av samma hand ä fr swærden B 1888. tha] tha ä fr
 ther A warth] var A wara] var A 1889. Lanzelo]
 lanzælær A 1890. at] ok A a jorden] vid iordhina A

- Segremors then riddar kende
 och tha genæst moth honum rende
 och honum halv aat thy sinne
 sith ørs ater winnæ.
- 1895 Mik ær lankt at skriffuæ j fra
 thet riddarskap man ther saa;
 en saa man iæghæ och annan fly,
 sommæ stridha och somma sky.
 Swa stryddo the then dagh til ændæ;
 1900 hertigh Frederik man ther kendæ,
 then priis van han a badha sidha;
 ther medh tha mono the heem ridha.
 Tha the herra thæden wændæ
 herra Gaymorin mælte til sin frændæ
 1905 omata toktelik:
 »Eya, herra Frederik,
 ma iach tiggæ enæ bøn aff tik,
 at j ridhin hem medh mik
 thiit min fader och modher ær;
 1910 thet ær her storlik nær.»
 »Gudh thakke idher for allæ æræ,
 at thetta sin ma thet ey wære,
 thok huxar iach idher bradelik finnæ;
 jach warder ridhæ at thetta sinnæ

1891. riddar] riddara A 1892. och tha] thaghar A
 1893. honum] så A; saknas i B thy] thet sama A
 1895. Mik] efter ett struket medh B j] saknas i A 1896.
 thet] aff thet A ther] ther å fr thra A 1898. stridha]
 så A; stryddo B sky] så A; fly sky B 1899. stryddo]
 drifua A 1901—1902. Så A; verserna saknas i B 1903.
 wændæ] vända A 1904. Gaymorin] se v. 1197 mælte]
 sagdhe å fr mælte A 1905. omata toktelika A, omat-
 telik B 1906. Eya herra] så A; han taladhe til hertigh
 B Frederik] frederika A 1908. at j] atj B 1910. stor-
 lik] ræt storlika A 1913. thok huxar] tho thænker A
 bradelik] bradhlika at A 1914. warder] vil A

- 1915 at gøræ thet iach haffuer j akt.»
 »Jach wil idher tiænæ medh all min makt»,
 mælte then stolte Gaymorin,
 »och ridhin sidhen hem til miin.»
 Hertigh Frederik ridher enæ
- 1920 wtan allæ swena
 then genæst wæg til Yrland laa;
 the jomfrv iach førre sagde fra,
 for henne skuld kom han thære.
 Han warth wndfangin medh ære
- 1925 aff alt thet folk nær konungen ær;
 the haffde han allæ saman kær.
 Floria heth the jomfrv renæ,
 konungxsins dotter ther iach menæ.
 Thet torn op a husit laa 445
- 1930 ther then jumfrv war pa,
 medh hennæ frvr och stolta quinnæ,
 the wænistæ man matte j landit finnæ.
 En stadh nidhan for husit laa
 ther lusteligh war at see pa;
- 1935 eth watn ther wtan for stadhen fløth
 ther sik wth j hafuith skøth.

1915. j akt] iæt A 1917. Versen saknas i B mælte]
 sagdhe a fr Mælte A Gaymorin] gamorin A 1918.
 miin] så A; sin B 1919—2462 motsvaras i G av 76
 verser: 1576—1651 (se bihang nedan) 1919. ridher] så A;
 idher B 1920. wtan allæ] for vtan riddara ok A swena]
 så A; swennæ B 1921. genast] genasta A 1922. the]
 til the A førre] saknas i A 1923. skuld] A till.: tha
 1924. warth] var A medh] ther medh A 1925. aff] så
 A; at B 1926. the] så A; saknas i B haffde han]
 hafua honum A 1927. jomfrv] stolta A 1928. ther]
 saknas i A 1929. op a] så A; pa B 1930. iomfrw
 floria var siælf op a A 1933. nidhan for] for nædhan A
 1934. lusteligh] lost A pa] op a A 1935. ther — for]
 wt fore A 1936. hafuith] så A; haffuin B

- Til then stadh kom marghæn gæst
 jnnan tweggia natta fræst,
 ther ridhne waro aff Barnaa
 1940 til thet torney jach sagde j fra.
 Tha the sagho herra Frederik
 the helsadho han swa innerlik
 och mælte almennelikæ:
 »Nw liffuer ey j jorderike
 1945 stoltare riddaræ ij værlidine till.»
 »Then pris iach honum giffua will»,
 mælte en riddare nær konungen stodh
 ok teknær til then riddar godh,
 »jach han medh min øghon saa
 1950 margh stolt riddare kasta fra
 ørs och sadhil badhæ,
 the beddis aff honum nadhæ;
 ther war folk aff allo rike,
 thok fantz ther ey hans like;
 1955 han wart ther prisat enæ
 for allæ riddaræ och swena.»
 Konungen mælte til hans thære,
 badh han gudhi wæl kommen wære,
 skipadhe honum riddare twa
 1960 ther herra Frederik skulde faa
 herberghe och allan maka.

1938. tweggia] tiwghu A 1939. ridhne] så A; rid-
 dare B Barnaa] bærna A 1940. til — torney] ther ij
 torney varo A 1942. han] honum A 1943. mælte]
 sagdho a fr mælte A 1945. ij værlidine] så A; ær ey B
 1947. mælte] sagdhe a fr mælte A en riddare] then
 riddir A 1948. ok] så A; jach B 1953. allo] alla A
 1954. thok] tho A 1956. swena] så A; swennæ B
 1957. mælte] sagdhe a fr mælte A hans] han A 1958.
 gudhi] gudh A 1960. herra] hertugh A 1961. allan]
 alla A

- »For tolik handa saka
skulen j, herra, radhæ
ower landh och gotz badhæ.»
- 1965 Man badh x swenæ rikæ
at tiænæ hertigh Frederikæ;
the waktadho j hans herberghe at
at honum war enkte wættæ fath.
En dagh the herra waro kaat
- 1970 tha sporde hertig Frederik at
the riddaræ nær honum særæ
huru thet matte wæræ 446
at the jumfru war swa jinne
och henne tiænte ey wtan quinnæ.
- 1975 »Skal iach idher sighiæ fra,
hon ær the wænist man ee saa;
sannerlikæ thet ær swa
at enkte ma for hennæ gaa
hwarke riddare eller swenæ —
- 1980 thok ær hon ekki enæ —
wtan min herra tha han will;
thok ær ther skemptan øffrit til;
xij frvr thoktelikæ
gømæ the jumfru rikæ;
- 1985 tha henne mather redho ær
riddare bære han thoktelik thær,
frvr tagha ther sidhen widher;
thera porta æru lykte som ther ær sidher.
Man sigher och ther, herra, j fra,

1962. For] fore A 1966. at] saknas i A 1974. ey]
ægin A 1976. wænist] vænasta A 1978. enkte] ægin
A 1979. hwarke] hwarte A eller] A till.: ok 1980.
thok] tho A 1982. ther ær tha yfrith glædhi (a fr
skæmptan) til A 1983. frvr] iomfrwr A 1986. han] så
A; henne B thoktelik] toktelika A 1987. frvr] frwor A
1988. lykte] lukte A 1989. j] saknas i A

- 1990 *thet* mæstæ gotz *ther* konungen aa
thet ær alt *ther* jinne
 j blandh *the* stolta *qwinne*.»
Ther medh then riddar tagde
 som aff *the jumfrv* sagde.
- 1995 *Then* annan *qwæld*, iach *sigher* swa,
the jumfrv skulde æthæ ga;
the swenæ *thet* skulo gømæ
sinæ tiænist *the* ey glømæ;
the bæræ til *the jumfrv* riik
- 2000 dryk och ætændh thoktelik.
Tha hertigh Frederik warth thæss war
 makligæ *han* alt efter gaar;
han wende om sith fingerllin
 och gik thagher j tornit in
- 2005 at enghin saa then herra riik.
Tha mælte hertigh Frederik:
 »Skal iach lykkø j *werldinne* bæræ
thet skal nw skee *medh* iach ær hæræ
 aff *thennæ* stolta *jumfrv* riik.»
- 2010 *Han* taladhe halla hemmelik:
 »Iach *medh* ærom *sighiæ* maa,
 iach *henne* likæ aldrick saa.»
 Melte *the jumfrv* nokot ordh
 then *qwæld* hon sat ower bordh,

1992. j] saknas i A 1997. *thet* skulo] *ther* henne
 skuldo A 1998. glømæ] forglømdæ A 2000. ætændh]
 æta A 2001. Frederik] *till. över raden i B* 2003. fin-
 gherllin] *fingerin A* 2004. thagher] så A; sik tha B
 2005. saa] fik se A herra] riddar A 2006. mælte]
 sagdhe a fr mælte A 2008. nw — *medh*] mik tima
 mædhan A 2009. *thennæ*] *the A* 2010. taladhe] *hwis-*
kadhe A 2011. ærom] æra A 2012. iach — likæ]
 hænnæ lika iak A 2013. Melte] taladhe a fr mælte A
 2014. *qwæld*] A *till.:* *ther*

- 2015 tha kom thet fram swa thoktelik;
 the jumfru var aff onskom riik. 447
 Herra Frederik stodh ther jnne
 j blandh the frur och qwinne
 at enghin thera thet wiste;
 2020 thet war tilkomit medh liste.
 The jumfru ther iach sagde fra
 haffde rikæ klæder pa.
 Tha mælte hertigh Frederikæ:
 »All min angist skal her wikæ.»
 2025 Tha the ware mættæ thære
 rikæ sengh the frur inbære
 och the frur togho orloffua
 och gingo sidhen soffua.
 Tha the jumfru aff klædde sik
 2030 for henne stodh hertigh Frederik;
 aff silke en særk hon haffde aa,
 man henne harund ther genom saa,
 hwitare æn nokor ny snio;
 hon war til matto waxen mioo.
 2035 Hwat skal iach sighiæ mere?
 Tho man letar tolikæ flere
 tha ma man ekki finne
 blandh frur eller qwinne

2015. tha — thet] så A; taghom then B 2016.
 var] så A; warth B 2017. Herra] Hertugh A ther] så
 A; her B 2018. frur och] fruor ok the A 2020. til-
 komit medh] tho komith til aff A 2022. haffde] hon
 hafde A pa] a A 2023. Tha] så A; saknas i B
 mælte] sagde A fr mælte A Frederikæ] fræderika A
 2026. frur] fruor A 2027. the] så A; saknas i B frur
 fruor A 2028. soffua] at sofua A 2031. særk] senare
 överstruket i B så att endast s och k kunna säkert urskiljas;
 særk A aa] op a A 2032. harund ther] så A; ærende B
 2033. ny] saknas i A snio] så A; snio B 2036. to-
 likæ] at tholka A 2038. frur eller] fruor ok stolta A

- aff the j werldin liffe tha
 2040 ther sik widh hona lika ma.
 Henne mæstare sielf for henne laa
 och ther til andræ frvr twa;
 viij frvr liggia ther nær
 j eth lithit herberge ther nær stær
 2045 The soffuæ allæ nw och gøræ swa;
 tha hertigh Frederik thetta saa
 han mælte tha aff ælskogx nødh:
 »Skulde thet och warda min dødth
 tha skal jach at thetta sinne
 2050 henne rødhæ mun at minnæ.»
 Han gik til then jumfrv riik
 och kyste hona swa liuffuelik;
 han tryste hona liuffuelik widh sith bryst;
 the jumfrv hon warth ekki tyst,
 2055 hon togh swa høgt at kallæ:
 »J frvr, soffuen j allæ?»
 Hon huxadhe thet en riddar wære
 ther henna sidho la swa næræ.
 Fastelik øpte then jumfrv riik:
 2060 »Awi, min mæstare, j hielpin mik!»
 Tha swarade henne the stolta rena:
 »Hwat skulom wi ther medh menæ?»

448

2039. werldin — tha] værlidine lifua ma A 2040.
 hona] hænne A 2041. mæstare] mæsterinna A for]
 fore A 2042. frvr] fruor A 2043. frvr] fruor A 2044.
 eth lithit] thet A nær] hos A 2045. allæ] saknas i A
 2047. mælte] sagdhe ð fr mælte A ælskogx] alskons A
 2048. warda] vara A 2049. tha skal] så A; saknas i B
 2051. gik] gik nu A 2052. hona] henne A 2053. hona
 liuffuelik] henne A 2055. swa høgt] tha A 2056. frvr]
 iomfruor A 2057. huxadhe] thænkte A riddar] så A;
 jumfrv B 2058. Så A; tha hon fan then riddar thære
 B 2059. Fastelik] fastelika A 2060. mæstare j] mæstir
 A 2061. stolta rena] så A; enæ B 2062. ther] hær A

- »Jach weth ekki hwat thet ær
ther mik ligger her swa nær.»
- 2065 Man saa och ther jinne
mangh stor lius at brinnæ.
The letto ther j allæ wra
och om the sengh ther hon j laa
badhæ mere och minnæ,
2070 thok matto the han ey finnæ.
Tha hertugh Fræderik enghin saa
the jumfru til mæstaren mælte swa:
»Her war en man mik hiolt pa.»
»For gudz skuld, hwi lathin j swa?»
2075 J gørin idher sielff och os qwala;
min kæra iomfru, ij lætin idher tala!
At nakar man ma koma hæræ,
thet ær omøghelikt at thet ma væra.
Gudh gørmæ idhert with och sinne!»
2080 sagdhe the stolta mæsterinna.
»Øpen j ij nat meer iach skal idher sla
a idhræ hwdh och gørmæ swa
at j see ma her idher blodh.»
The talan thykte herræn waræ godh.
2085 The lagdis allæ at soffua nidher;

2065—2066. tha matte man ther se innæ / marght
eet stolt liws brinna A 2067. letto] så A; letho B
allæ] hwarie A 2068. om] ij A hon] han A 2069.
mere] meer A 2070. the matto tho ey honum finna A
2071. hertugh Fræderik] så A; honum B 2072. til —
mælte] mæster sagdhe (ð fr mælte) A 2073. pa] op a A
2074. For] fore A lathin] talin A 2075. sielff] saknas
i A 2076. Så A; versen saknas i B 2077—2078. Så A;
at nokor man matte komma her næla / thet ær omøke-
ligt honum waræ her jinne B 2080. Så A; versen saknas
i B 2081. ij — meer] så A; mere j nat B 2083. at j] atj
B j — ma] man ma se A idher] idhart A 2084. talan]
ordh A herræn] herra fræderik A 2085. at] saknas i A

- hertigh Frederik gik ey thy sidher
 thiit han the jumfrv fan;
 en leek tha kende henne han
 før æn the frvr kommo ther til;
 2090 tho at hon mykit øpæ wil
 hon wil hertigh Frederik ey wt giffuæ
 swa framt som hon ma liffua.
 The frvr kommo nw ater thærae,
 stora liws the medh sik bærae
 2095 och lethæ nw j allæ stadha,
 om the porta och windøga badhæ
 — hwat the lethæ wte eller jnne
 the matte han ey finnæ —
 och om the sengh han j laa,
 2100 och enghen honum ther saa;
 the lettho badhæ opp och nider.
 Hertigh Frederik gaffs ey widher;
 han lagh alt medh nadhæ
 och loth the jumfrv radhæ;
 2105 hon wnte honum aff hiærtat wæl.
 Henne mæstare mælte tha medh skæl:
 »Iach skal idher aff thenne limæ giffuæ
 mædhen j wilin ey medh nadhom bliffua.»
 Hon komber medh en limæ hær.

2086. thy] thæs A 2087. the] A till.: stolta 2088.
 tha — henne] hænne tha kænde A 2089. frvr] fruor A
 2092. hon] han A 2093. frvr] fruor A nw] saknas i A
 2094. stora] stoor A 2095. j] om A 2096. the porta]
 port A 2097. hwat] A till.: hæller 2098. han ey] tho
 honum ække A 2099. han] ther han A 2100. honum
 ther] thera honum A 2101. lettho] leta A 2103. lagh]
 la sik A medh] till. öwer raden i A 2104. jumfrv] stolta
 fruo A 2106. mæstare] mæster A mælte] sagdhe & fr
 mælte A 2108. nadhom] nadher A

- 2110 »Ney, min sötæ mæstare kær!» 449
 Eth stort slaggh gaff hon henne tha
 at hertigh Frederik saa pa;
 thet giorde honum ij hans hiærtæ we,
 thok thorde han thet ey thee.
- 2115 The fruor løpa fram j riidh,
 for æmpnæ thagher thenne stridh.
 The jumfru warth tha brat til swar:
 »Skulde iach liffue j thusand aar
 thet loffuar iach idher a mina tro
- 2120 jach skal aldrik optare gøræ swo,
 for tolikæ handa saka
 idher nokon tiidh gøræ omaka.»
 Sik lagde nidher the frvr riikæ;
 thet war liufft herra Frederikæ.
- 2125 The frva sompnade j lithin riidh.
 The jumfru lærdhe j then tiidh
 før æn daghen monde opp gaa
 hwat hiærtæ liuffua gøræ ma.
 Them thykte skyt forga the nat,
- 2130 thy them war enghen skemptan fat,
 hertigh Frederik och the frw,
 ther the ware saman thw.
 Arllæ om morphon daghen opp gik

2110. slaar mik ey min mæster kær A 2111. gaff
 hon] hon gaff A 2112. pa] ther a A 2113. honum ij]
 så A; saknas i B 2114. tho at han thet ey thordhe
 tee A 2115. fruor løpa] så A; jumfrvr lupo B 2116.
 thagher] så A; tha B 2117. tha] swa A 2120. gøræ]
 saknas i A 2121. for tolikæ] fore tholka A 2122. nokon
 tiidh] alla saman A 2123. frvr riikæ] frua rik A 2124.
 Frederikæ] fræderik A 2125. the fruor sompna ij stun-
 tan riidh A 2126. jumfru] vnga fru A lærdhe] så A;
 kerde(?) B 2127. monde] mon A 2128. liuffua] liofue A
 2129. forga] forganga A 2130. skemptan] glædhi a fr
 skæmptan A 2133. daghen] dagh A

- hertigh Frederik loth see sik.
 2135 The frva til hans mælte swa:
 »Mik thykker wnderlikt huxa aa
 huru j ærin kompna hær,
 thy at thet nw twa winter ær
 at iach her man aldrik saa
 2140 wtan min fader, iach sigher swa;
 haldin thet, herra, ey for gaman;
 wi ærom wnderlik kompne saman.
 Nw maghen j, herra, gøra medh mik
 hwat j wilin wæl eller illelik.»
 2145 Herra Frederik mælte til Floria:
 »Thu skalt ey waræ amia,
 helder skalt thu hertughin
 j mith rike waræ j Normandin;
 ther ær iach en hertig riik;
 2150 margha milæ effter tik
 haffuer iach ridhit j thetta land.»
 »Enæ bøn iach bedhis aff thina hand —
 j ærin min eyghen hiærtæ kær —
 lathin mik forstanda huru thet ær!»
 2155 »Daghen mon warda ey swa skær
 tha solin høghxt a himilin gær,

450

2134. loth] *A* till.: tha 2135. til — mælte] sagdhe
 (a fr mælte) til honum *A* 2136. wnderlikt huxa] ther
 vnder vara *A* 2138. at] saknas i *A* twa] tio *A* 2139.
 at] thet *A* her — aldrik] aldre man her *A* 2140. sigher]
 sigher a fr mælr *A* 2141. haldin] så *A*; haldhit *B*
 2142. wnderlik kompne] vnderlika komin *A* 2143. medh]
 vidh *A* 2144. hwat] *A* till.: hæller illelik] ondelik *A*
 2145. Herra] Hertugh *A* mælte] sagdhe a fr mælte *A*
 2147—2148. hertughin, Normandin] jfr *Lütjens* s. 42;
 hertuginna, normandia *B*, *A* 2148. j — j] vara ij mit
 land *A* 2152. thina hand] then hælgha and *A* 2155.
 mon] ma *A* skær] klaar *A* 2156. Efter *A*; versen sak-
 nas i *B* gær] gaar *A*

- iach wil medh listom feghæ thet swa
 at enkte øghæ mik sea ma.»
 The lagho lenghe a daghen saman,
 2160 kalzadho mankt och giordo them gaman.
 Thet war midhian morphon man sagde mik
 før æn then herrin klæddi sik.
 Han sa the frvr ther waro jnne
 blialdh gøræ och baldakinne.
 2165 Margahanda rikæ tingh
 ther lagho aldra wegnæ omkringh
 ther man ma aff gull och silke gøræ;
 thet later idher boken høræ.
 Han saa och liggiaæ thæræ
 2170 bisantha aff gullit skæræ,
 mangha thusandh hundrad pundh;
 han togh ther aff j then stundh
 swa mykit han torffte widher
 ok gik swa til sith herberghæ nider.
 2175 Hans kompane sporde honum aat:
 »Hwar haffuin j warit j thenne nat?»
 »Iach war j en lönlik stadh;
 the giordo en dell ther aff iach badh,
 thet skal ey wara aff mik olenth;
 2180 jach fan ther glædhi, thet hauer iach rønt.»

2157. listom] lister A 2158. sea] se A 2160.
 mankt] marght A them] så A; saknas i B 2161. mi-
 dhian] midher A 2162. then herrin] hertugh fræderik A
 2163. frvr] fruor A 2164. the giordho bliald ok bala-
 kinne A 2165. rikæ] dyro A 2166. lagho aldra] la
 alla A 2167. man] saknas i A 2168. idher boken] bokin
 idher A 2170. bisantha] bisant A 2171. mangha]
 margh A 2172. then] the sama A 2173. han] ther han
 A 2174. til] ij A 2175. aat] ther aat A 2176. thenne]
 thæsse A 2178. the giordo] man giordhe A ther aff
 hwath A 2179. ey] så A; saknas i B 2180. thet — iach]
 iak hafuer thet A

- Han gømpde thet gull at thet sinne
 swa at thet matte enghin finnæ
 wtan hans husbondæ enæ
 och faa hans hemmliga swena.
- 2185 Han sende budh til Gaymorin,
 breff medh liuff budskap sin,
 bødth honum sin tænistæ och allæ ære,
 hwart han honum matte til godhæ wære,
 och badh han ther thenke aa,
- 2190 æn thet nokon tiidh haffde warit swa
 han haffde honum hulpit medh fromma,
 at han wilde til hans komma,
 ok kungiordhe honum thære
 huath honum war timat til ære
- 2195 och huru honum halp hans fingerlin
 at han fræmpde wilian sin.
 Thaghar konungen breffuit saa
 han loth sina riddaræ thet forsta
 the skulæ allæ redhæ waræ,
- 2200 badhæ riddara och frvr skaræ.
 Han sigilde ee swa skiutelik
 thiit han fan hertigh Frederik
 och loth honum kunnokt wære

451

2184. faa] fa aff *A* hemmliga] hemelika *A* swena]
 så *A*; swennæ *B* 2185. budh] breff *A* Gaymorin] *se*
v. 1197 2186. breff] saknas i *A* liuff] liofuo *A* 2187.
 honum — tænistæ] sina thænist *A* 2188. hwart — matte]
 huath han matte honum *A* 2189. han] honum *A* aa]
 op a *A* 2190. æn] om *A* nokon — haffde] hafde
 nakath sin *A* 2191. han] at han *A* medh] medh sina *A*
 2193. ok kungiordhe] så *A*; kunnogha *B* 2194. huath]
 så *A*; hwart *B* timat] timpt *A* 2195. fingerlin] finge-
 rin *A* 2196. at] thet *A* fræmpde] så *A*; fræmpde *B*
 wilian] vilia *A* 2197. Thaghar] så *A*; tha *B* 2199. the
 skulæ] at the skullo *A* 2200. badhæ] *A* till.: medh
 frvr] fruor *A* 2201. sigilde ee] sighlde sidhan *A*

- at han war komen thære.
- 2205 Tha kalladhe hertigh Frederik
the riddara han haffde fore sik,
gaff them gull och silffuer til
hwarom som mæst haffua wil
aff thet gull j tornit laa
- 2210 som iach førre sagde j fra;
herra Frederik gaff swa riklik tha
at allæ haffde wndher aa,
han gaff thet riddaræ och swenæ
som han medh troskap menæ;
- 2216 xij riddaræ som ey wilde wikæ
them giærdhe hertigh Frederik rikæ;
ther til swenæ flere
xxx tha eller mere
som thera gotz haffde mist alt slæth
- 2220 j riddarskap medh torneis ræth
tha wardæ hans ingesinnæ;
tha kunde hertigh Frederik vinnæ.
Tha hertigh Frederik thet forstær
at konunghen aff Skotland komen ær
- 2225 han kallær til sik enæ
sinæ riddaræ och swena.
Widh hwar en talar han særlik:
»J skulen thet haffua hemmelik

2204. war komen] vilde koma *A* 2205. kalladhe]
så *A*; kalladho *B* 2206. fore] for *A* 2207. gull] efter
ett underprickat gudh *B* 2210. førre — j] sagdhe førre *A*
2211. herra] hertugh *A* riklik] rikelika *A* 2218. tha
eller] æller ok *A* 2220. medh] så *A*; och *B* torneis]
torney *A* 2221. tha wardæ] the vordho tha *A* 2224.
konunghen] *B* har strängt taget konungh 2226. och] ok
swa *A* swena] så *A*; swennæ *B* 2227. Widh] vidher *A*
2228—2230. Verserna stå i *A* i följande ordning: 2230,
2228, 2229 2228. J] at ij *A*

- thet iach sigher nw fore tik,
 2230 thet skulen j allæ loffua mik.»
 The loffuadho honum tha j stadh
 gernæ gøræ hwat han them badh.
 »Jach gør idher kunnokt hære
 at mik ær timadh en ære:
 2235 Floria, the jumfru riik,
 hon wil hæden fөлghia mik.
 Iach kan thet enæ ey til wæghæ koma
 wtan mik hielper idher fromma.
 Wilin j gøræ swa dygdelik
 2240 at j wilin hielpæ mik
 thet iach matte hona borth føræ,
 jach wil idher rikæ gøræ;
 landh och gotz skal iach idher giffuæ
 och æræ idher mæden iach ma liffua;
 2245 jach ma medh ærom gøræ swa;
 Normandi iach enæ aa,
 ther til borger och rikæ landh;
 thet wil iach skiptæ medh myn handh
 at ij æwerdhelika
 2250 blifuin alle herra rikæ.»
 The riddara swaradhe honum thæra:
 »Wi wilom for idhræ æræ
 vart liiff och gotz at wagha
 j allæ ware dagha.»

452

2229. fore] for A 2231. tha] alle A 2232. hwat]
 thet A them] saknas i A 2233. gør] sigher A kunnokt]
 nu A 2234. timadh] timpt A 2235. Floria] så A; flo-
 riam B 2237. enæ ey] ey ena A 2240. at j] atj B
 2241. thet] at A matte hona] henne matte A 2243.
 skal] vil A 2245. ærom] æro A 2248. thet] så A; sak-
 nas i B 2249—2250. Så A; atj æwinneeligæ herra rike
 bliffuen B 2253. vart] så A; watth B 2254. j] sak-
 nas i A

- 2255 Tha mælte om then riddar godh:
 »Sendhin thessæ swennæ bodh
 och lathin them forstanda
 hwat j wilin tagha til handa.»
 Herra Frederik kalla badh
 2260 the swennæ til siin tha j stadh.
 Ther swarade hwar for sik:
 »Wi wilom nær idher, herra Frederik,
 allæ ware dagha bliffuæ
 ee mædhen wi moghom liffuæ.»
 2265 Hans husbonde hafuer han kæran,
 wil honum gernæ til tænist wære,
 swa giorde och hans husfrugha
 medh makt och all sin mugha,
 thy the thet kendos sannerlik
 2270 the wartho all aff honum rik.
 Herra Frederik badh husbonden gøræ
 som j maghen her nw høræ:
 »Eth skip skulin ij mik fanga
 ther hundradhæ mæn magho wæl j ganga.»
 2275 Husbonden giorde hwat han badh;
 thet skip war redho annan dagh
 medh all the tingh ther høræ til;
 husbonden mere gøræ wil;
 han loth ther tha in bæræ

2255. mælte] taladhe *A* fr mælte *A* om] så *A*;
 och *B* 2256. bodh] budh *A* 2258. j wilin] vi viliom
A 2259. herra] hertugh *A* 2260. til — tha] thaghar *A*
 2261. Ther] Tha *A* 2262. nær] hos *A* 2265. *Jfr*
Stud. 2: 49 *f.* Hans husbonde] husbondin ok husfruan *A*
 hafuer] hafua *A*, ær *B* han] så *A*; honum *B* kæran]
 kæræ *B*, *A* 2266. wil] the vilia *A* 2267—2268. *Sak-*
nas i A 2268. mugha] mogha *B* 2269. the] så *A*;
saknas i B kendos] kœnnas *A* 2273. skulin — mik]
 så *A*; maghen j her nw *B* 2274. magho] ma *A* j ganga]
 inganga *A* 2276. thet] the *A* war] varo *A*

- 2280 kost och stodh sielff ther næræ
och togh thæss halla gørlæ war;
wiin, dryk, flæsk man ther jnbar
och ther til aldra handa tingh,
at skulde thet eth aar omkringh
- 2285 j haffuet wthe flytæ
them skulde math ey fortrytæ.
Tha mælte hertigh Frederik:
»Thetta skal iach wæl giældæ tik.»
»Gudh lathe idher wæl fara
- 2290 och swa idhræ æro bewara!
J haffuin swa mykit giffuit mik
at iach ær allæ dagha riik.»
»Hwar faam wi nw en styre man
ther os wæl ledhene sighiæ kan?»
- 2295 Husbonden war ekki seen,
han kom raskelik ater igen 453
ok færdhe een styreman medh sik ther,
thæn bæsta ther ij landith ær.
Han gaff honum swa mykith gull
- 2300 at han war honum aff hiærtath hull.
Daghen fast aat qweldhin gik;
tha sagde hertigh Frederik:
»Iach wil opp fore konungen gaa
och orloff aff honum sielffuom faa.»

2280. sielff ther] ther siælfuer *A* 2281. halla] så *A*; gantzka *B* 2282. wiin — flæsk] dryk ok mat *A* 2283. til] så *A*; saknas i *B* aldra] alla *A* 2284. at — thet] så *A*; thø y the skulde *B* 2286. skulde math] skulde matte math *B*, monde kost *A* fortrytæ] thryta *A* 2287. mælte] sagdhe *A* fr mælte *A* 2288. giældæ] løna *A* 2290. swa] han *A* æro] *A* till.: vel 2293. nw] saknas i *A* 2294. wæl — sighiæ] ledhena vel visa *A* 2295. war] han var *A* 2296. raskelik ater] ater rasklika *A* 2297—2300. Så *A*; verserna saknas i *B* 2301—2410 saknas genom förlust av ett blad i *A*

- 2305 Orloff *han* aff konungen tok;
 tha swarade *honum* then *herra* klok:
 »Hwi *wilen* j *swa* bradelik *fara*?
 Thet *thykker* os *illa* *waræ*;
 ower *landh* och *gotz* tha *maghen* j *radha*.»
- 2310 »Gudh *thakke* *ider* for *allæ* *nadha*!»
 The *badho* *han* *allæ* *wæl* *fara*
 och *gudh* *hans* *æro* *bewara*.
 Nw *ær* *komit* at *nætter* *tiidh*;
 tha *gik* *han* j then *samma* *riidh*
- 2315 til thet *thorn* the *frv* *war* aa
 at *enghin* *man* *herra* *Frederik* *sa*,
 och *hans* *trøsterinnæ*
war for *honum* *innæ*.
 Tha *sagde* *hertig* *Frederik*:
- 2320 »*Floria*, *thu* *skalt* *følgie* *mik*
æn *thu* *wil* for *wilian* *min*
forlatha *gotz* och *wilie* *thin*.»
 »*Kæræ* *herra*, *waren* *thæs* *wiis*,
 thot thet *ware* all *werldzens* *priis*
- 2325 *fadher* och *modher* och *ther* til *land*
later *iach* *bort* aff *minne* *hand*
 och *følgie* *idhan* *wilie* all *enæ*»,
sagde the *stolta* *renæ*.
Herra *Frederik* *nw* *thæden* *gaar*;
- 2330 the *frv* *enæ* *ey* *ater* *star*;
hon *giorde* tha *swa* *wislik*,
enæ *jumfrv* *kallar* *hon* til *sik*
ther *hon* *haffde* *liith* *pa*
 och *sagde* *sidhen* *henne* j *fra*:
- 2335 »*Thu* *skalt* *borth* *medh* *mik* *fara*;
 thet *skal* *lønlikit* *wara*,

2305. tok] togh *B* 2322. *wilie*] *troligen oriktigt*
 (dittografi); *lås*: *fadher*? 2327. och] *lås*: at?

- at thet maghe engin finnæ
 aff the frv her æro jnnæ.»
 »Jach wil gernæ medh idher fara
 2340 lönlik och oppenbara;
 aff mik skal engin wita fanga,
 thot thet skulde mik til dødhen ganga.» 454
 Tha herra Frederik kom ater igen
 j sith herberghe riddar och swen
 2345 moth honum gingho,
 sin herra wæl wndfingo.
 Tha the herra satho widh bordh
 herra Frederik mælte eth ordh:
 »Natten ær langh och sion ær bredh,
 2350 wi wardhom skyndæ a ware leedh.»
 Til skip the allæ gingho tha;
 herra Frederik sagde til husbondan swa:
 »Gudh thakke idher for allæ æræ
 ther j mik wiisten hæræ!»
 2355 Xx marker aff gullit skæræ
 gaff han husbondanom thæræ.
 Han thakkade honum swa nadhelik,
 badh han tagha lön j himmerik,
 J en baat herra Frederik gik,
 2360 fæm swennæ togh han medh sik.
 En lithin port ther open stær
 som man hemmelik genom gær.
 Han lagde sin bat nidhan the bro;
 j thornit han gik och giorde swo;
 2365 han togh ther gull som øffrit ær
 och nidher j then baaten bær;
 han gik swa margha stundha
 at bathin gik nær til grunda;

2349. bredh] breff B (jfr v. 1117) 2363. bat]
 badh B

- han war ladhin *medh* gullit rene;
 2370 tha mælte och the swenæ:
 »J skulen ey mere inbæræ
 om j wilin siælfuæ her a wæræ.»
 Han togh the frva *medh* sik nidher
 och enæ jumfru som iach sagde idher;
 2375 hon følgde hennæ och ey mere
 och the waro ey saman flere.
 Nw wndfördhe han hana;
 man hêrdhe j thera vana
 aff bambor och basun swa lithit bang,
 2380 ther war och engin mæster sang.
 The gingho til skipp och giordho swa
 och far nw thæden hwat han ma.
 Tha the ware kompnæ j willan sioo
 hertigh Frederik war gladh och froo.
 2385 Tha the hæfdo sigilt en lithin stundh
 tha kom them a thera fundh
 aff Skotlandh Gaymorin
 och Belaphir *medh* blanka kin,
 the stolta drøningh rikæ,
 2390 wndfingo them hederlikæ
medh margha frvr skara
 ther sinæ thokter kundo wæl bewara.
 Aff bambor och aff pipa,
 basun och ther til gripa
 2395 war a sîen swa mykit skall
 man hørde ower skipin all.
 Tha togh herra Gaymorin
 herra Frederik j skip til sin,
 Floriam och *medh* henne riddare twa,

455

2377. hana] hona B 2378. vana] wona B 2386.
 them] fel för ther? 2387. Troligen saknas herra framför
 Gaymorin 2388. blanka kin] blankakin B

- 2400 the lotho the jumfrv och ther pa.
The wondho opp sigill och sigildo swa
hwat skipen thæden fara ma;
riddaræ och gull ther nær
j annat skip ther effter fær.
- 2405 Nw wæxte wædher hart och stor,
hwar belghiaen effter annan foor
och kastar skipen hiit och thær.
Herra Frederik pa bordhit stær;
eth wædher effter honum slo
- 2410 och kastadhe honum wth j sio
at honum engin hielpæ kan;
tha sørgde mangh en goder man.
Før æn the fingho thet om skipit sport
the waro førre lankt kompnæ bort
- 2415 at enghen man herra Frederik sa.
Tha ropadhe allæ: »We och wa
ower thenne jæmmer stundh
at han skal siwnka nidher til grvndh!»
The vngha frv Florie
- 2420 kerdhe sik medh iemmerlik we:
»Awi mik, min hiærtæ kær,
at iach j werldinne liffuande ær!»
Hon løper opp medh jemmerlik ordh
och wil springa wth fore bordh.
- 2425 Konungen wart widh thetta war,

2403. nær] næræ B 2404. fær] færæ B 2405.
stor] a fr stort B 2412. mangh en] margher A 2413.
thet] saknas i A 2414. the — førre] tha varo the swa
A 2415. herra] hertugh A sa] så A; saknas i B 2416.
tha sagdhe margher man vali va A 2417. stundh]
stunda A 2418. at] thet A nidher] så A; saknas i B
grvndh] grunda A 2419. frv] frua A 2421. mik] så A;
mink B 2423. opp] ok A 2424. fore] for A 2425.
widh thetta] ther vidher A

- raskelik effter henne far;
 han grepp the frva thære:
 »Hwart wilin j nw, min kære?
 Gudh gøma idhert with och sinne,
 2430 ærligh godha qwinne!» 456
 Hon reff sith anlite och sith har,
 alt henne anlite krattath war;
 hon haffde swa mykyn mødhæ;
 henne ware saktare dødhæ.
 2435 Man hauer ey seet swa jømmerlik lat
 eller tolkin osaktan grath
 medh ømpkelikin kære
 som hon haffde thære.
 The annor skip ther sigildo nær
 2440 wisto enkte aff thetta hær;
 the sigildo fasteligæ thera leedh
 och skipit fasteligæ thæden skredh,
 och komma the j samma stunda
 a Skotlanda grunda.
 2445 Man thenne tiidhend raskelik fra;
 tha mælte the och sagdo swa:
 »Awi the ømkelika kære
 ther vi hafuum alle saman hære!»
 Honum kerdhe allæ at thy sinne,
 2450 mæst hans eyghit jngesinnæ

2426. raskelik] ok rasklika A 2428. Hwart] huath A 2430. ærligh] ærlika A 2432. alt] thet A 2433. mykyn] mykla A 2435. jømmerlik lat] ømkelik graat A 2436. æller tholik osakta laat A 2437. ok medh swa ømkelik kære A 2439. annor] andra A sigildo] sighlde A 2441. sigildo fasteligæ] sighlde fastlika A 2442. fasteligæ] fastlika A 2443. komma the] komo søn A 2444. a] op a A 2445. thenne — raskelik] thæsse tiidhænde rasklika A 2447—2448. Så A; haffwm wi the ømkelik kære / ther wi allæ saman bære B 2449. at thy] thet sama A 2450. mæst] ok mæst A

- Tha sagde herra Gaymorin:
 »Thet ær mik min kæreſte win;
 thet skulen j witæ ſannerlik
 at alt thet gull j iorderik
 2455 wilde iach ther til giffuæ
 at herra Frederik matte liffuæ.»
 Belaphir och Floria
 the waræ ekki fria,
 thera glædi ær wardin swa ſeen,
 2460 the wente han aldrik faa igen;
 thy lathæ the honum beganga thæræ
 medh ſtoran koſt och myklæ æræ.
 Arlla om morghon daghen op gar
 tha warth konungen widher war
 2465 at hans dotter borte ær.
 Then wredhe konungh tedhe thær
 at the ſalgho qwinne
 j thornit ware jnnæ
 ſinæ oblidho mangha lundha;
 2470 han wilde j then ſamma ſtunda
 latha them allæ ſla j hæll,
 haffde ey drøtningin giort swa wæl,

2451. herra] så *A*; saknas i *B* Gaymorin] se v. 1197
 2454. at] thet *A* 2457. belafir ok fru floria *A* Belaphir]
 belaphyr & fr belaphir *B* (jfr v. 1232, 1308, 2388) 2458.
 the] saknas i *A* 2460. wente — faa] vænta sik honum aldre
A 2461. lathæ] loto *A* 2462. ſtoran] mykin *A* myklæ]
 ſtore *A* 2463. morghon] morghonin *A* daghen] dagher
A, ſolen *G* 1652 2464. warth konungen] wortæ kongen
G 1653 2465. at] thet *A*, *G* 1654 2466. konungh] ther
 han *G* 1655 2467. at] a *A*, widh *G* 1656 ſalgho] ſa-
 lugha *A*, ſelligæ *G* 2468. j — ware] ſom ther war i
 torneth *G* 1657 2469. ſinæ oblidho] ſina oblidhe *A*, han
 tiede ſin wrede ſa *G* 1658 mangha] margha *A* 2470.
 wilde] *G* 1659 till.: tha reth ſtunda] så *A*, *G*; ſtuda *B*
 2472. ey] jekj *G* 1661 drøtningin] så *A*, *G*; hans drøtning *B*

hon war medh bøn til redhæ
och saktadhe konungxsens wredhe.

457

- 2475 Honum thøkte illa haffua mist
thet gull ther honum war swa wist,
æn thøkte honum waræ werre
at hans dotter monde borte væra.
Tha loth genæst then konung riik
2480 hans husbonda kalla fore sik,
sporde honum sidhen till:
»Sigh mik hwat iach withæ wil,
hwat thu haffuer til then riddaræ hørt
ther mina dotter haffuer vndførth,
2485 aff hwat slækt han komin ær
eller hwat landh honum effter stær —
eller haffuer thu warit j thet radh?»
mælte konungen, thy han war bradh.
»Ney, herra, thet weth gudh!
2490 Iach war nær honum effter idhart budh.
Han lönthe thet swa mæden han war her

2473. hon] at hon A war] *G* 1662 till.: tha 2474.
konungxsens] kongens *G* 1663 2475—2478 saknas i *G*
2475. Honum] så A; han B 2476. ther] som A 2477.
æn] ok A waræ werre] værre vara A 2478. monde]
så A; saknas i B væra] æræ B, vara A (*jfr Stud.* 2: 50 f.)
2479—2482. han lod sit folk alt kallæ ther / och hos-
bwndhen som the til herberigis mwn were / han sporde
hanum mange lwnde / aff wrede i then same stwnde
G 1664—1667 2480. fore] for A 2482. hwat] thet A
2483. thu haffuer] hawer thw *G* 1668 then] så A, *G*;
saknas i B riddaræ] herræ *G* 2484. mina] mæn *G* 1669
vndførth] bort ført A, *G* 2485. aff] och aff *G* 1670
slækt] så A, *G*; skæll B 2486. eller] och *G* 1671 landh]
landhæ *G* honum] så A, *G*; han B stær] staar *G*
2487. eller] saknas i *G* 1672 thu] *G* till.: och 2488.
mælte] sagdhe A (a fr mælte), *G* 1673 2489—2490
saknas i *G* 2490. nær] hos A idhart] så A; thera B
2491. thÿ herræ leffde saa heræ *G* 1674

- at enghen weth hwadan han ær.»
 »Nw skal thu alt sighiæ mik.
 Huru skildi's han widh tik!»
 2495 »Han badh mik skipæ sik hære
 eth skip som matte bære
 hundrade mæn eller fleræ;
 jach aff honum forstodh ey meræ;
 jach giorde genæst hwat han badh,
 2500 skipit warth honum redhæ j stadh.»
 A liiff och siæll han for konungen swor
 han wiste ey hwarth han thæden foor.
 Konungen badh han wæl liffuæ:
 »Jach wil tik enghæ skuld giffua.»
 2505 Sidhen loth han sik kallæ
 the riddaræ och swennæ allæ
 the jnnan hwsit och stadhen ær;
 the haffua han allæ saman kær;
 han bødth stor skip at redhæ,
 2510 fyræ och ey fleræ.
 The reddo thøm rasklika thære,

2492. enghen] *G* 1675 till.: mandh 2493. alt] æn
A, thet *G* 1676 2495. skipæ] faa *G* 1678 2496. som
 matte] ther wel kunde *G* 1679 2497. eller] æller ok *A*,
 och ænd *G* 1680 2498. aff honum] så *A* och jfr *G*; sak-
 nas i *B* aff — ey] for stodh ey aff hanum *G* 1681
 2499. genæst] alt *G* 1682 hwat] som *A*, *G* han] *G* till.:
 mægh 2500. skipit — honum] thet fæk han *G* 1683
 warth] var *A* 2501. *A*] om *G* 1684 for konungen]
 konungenom *A*, for kongen *G* 2502. han] ath han *G* 1685
 thæden] saknas i *G* 2503. Konungen] kongen *G* 1686 han]
 honum *A*, *G* wæl] hiel *G* 2505. sik] til segh *G* 1688
 2506. riddaræ] ridder *G* 1689 2507. the] then *G* 1690
 2508. haffua] haffdæ *G* 1691 han] så *A*, hanum *G*; sak-
 nas i *B* 2509. tha lod han strax rede *G* 1692 2510.
 fyræ] tywe skib *G* 1693 ey] ække *A*, æn *G* 2511—
 2512. Så *A*; verserna saknas i *B* 2511. rasklika thære]
 sa (över raden) skiödelig ther *G* 1694

thry hundradha mæn ok ække færre,
sigla swa j haffuzt wth
badhæ medh skiold och swa medh spiuth.

2515 Han iætte sin drozata thæræ:

»Æn tik sker then æræ
at thu mon them fanga,
lath enghin wndan ganga,
ok lath mik spøria thet medh skæll

458

2520 at thu slar them allæ j hæll.

Iach wil tik gøæ swa rik
at thin slækt æuerdelik
skulo alla dagha herra bliffuæ,
swa mykit wil iach them giffuæ.»

2525 Thet war fore middagx tiidh;

the vordho tha j sammo riidh
vare widh hertigh Frederik.

Them thøkte thet waræ vnderlik
huru han sath pa then sio

2512. hwndred mend aa hwert skib... *G 1695*
2513. the seyledh them i hawedh sa widh *G 1696* 2514.
skiold] swerd *G 1697* 2515. iætte] så *A*, *G 1698*; sagde
B drozata] så *A*, drost *G*; dotter *B* 2516. Æn] om
G 1699 sker] maa timæ *G* then] thæsse *A* 2517. mon]
mat *A*, kant *G 1700* 2518. wndan] vden døden *G 1701*
2519. ok] saknas i *G 1702* spøria thet] thet spøræ *G*
thet] så *A* (*jfr G*); saknas i *B* 2520. at] saknas i *A*
allæ] *A* till.: saman 2521. rik] så *G 1704* (riigh); rikæ
B, *A* 2522. thu och thith slekt ewinneligh *G 1705*
æuerdelik] *jfr G*; æuerdelikæ *B*, *A* 2523. skulo] skal
G 1706 2524. them] eder *G 1707* 2525. fore] æn for *A*,
for *G 1708* tiidh] tidæ *G* 2526. vordho] så *G 1709*
(worte); foro *B*, varo *A* tha] så *G*; saknas i *B*, *A* j]
ij then *A* riidh] ridhæ *G* 2527. vare] så *A*; waro *B*, war
G 1710 2528. thý wortæ allæ wnderligh *G 1711* vnderlik]
vnderlikt *A* 2529. pa] op a *A*, saa i *G 1712* sio] så
A; siæ *B*, siæ *G*

- 2530 at honum ey skadde, thet war swo;
thot allæ the fiskæ j haffuit æræ
waro hans frænder och magha kæræ,
the haffdo honum ey hulpit at thy sin
haffde ey warit hans fingerlin.
- 2535 Styremannyn warth tha war
hwar han innan bølgiæn far;
han styrdhe tiidh swa raskelik,
medh en hakæ grepp han then riddar riik
och kastadhe herra Frederik swa
- 2540 at han opp j skipit laa.
Then sioo haffde honum giorth enkte meen;
hans klæder waro twaghen ren
aff then sioo och genom waath,
æn sielffuer war han øffrit kath.
- 2545 En swen badh hertigh Frederik tha
skiutelik til drozatin gaa.
Tha drotzæthin saa herra Frederik

2530. at] thet A, G 1713 ey] jckj G thet — swo]
i tøllig nødh G 2531. thot] tho A, dogh G 1714 æræ]
mon weræ G 2532. haffde hanum allæ i hierthet kieræ
G 1715 magha] så A; magho B 2533. the] thet G 1715
honum] saknas i G at — sin] i thet sinnæ G thy] thet
sama A 2534. fingerlin] fingerin A 2535. tha styr-
mannen worte thet war G 1718 2536. hwar — innan]
hwaræ hertug frederik i G 1719 innan] så A; jnna B
bølgiæn] bylione A 2537. styrdhe] styrede G 1720 ras-
kelik] skiødelig G 2538. medh] saknas i G 1721 han
then] jen G 2539—2540. then kastæ han hertwg frede-
rik aa / strax han jnnen skibs bord laa G 1722—1723
2540. at] thet A 2541. haffde — enkte] hwn giorde
hanum jngen G 1724 2542. vdhen twodæ hans kleder
reen G 1725 2543. aff sioen war han lidhet wodh G 1726
2544. æn sielffuer] och sielff G 1727 2546. skiutelik]
skiotelika A, snarlige G 1729 drozatin] så A, drosten G;
dødhen B 2547. Tha drotzæthin] ther drosten G 1730 saa]
sa till. över raden A herre] hertugh A, G Frederik] fredrik G

tha sagde han swa wredelik:

»Sigh mik hwar min jumfru ær

2550 ther thu wndførdhæ medh styldom her!»

»Thet weth gudh, iach sigher swo,

jach weth thet ey, thet magen j tro.»

»Thet skal thit liiff nw kosta j stadh.»

Eet swærdh han thaghar hemptæ badh

2555 thet hwast ær och wæl til redhæ;

tha dugdhe honum ænge eedhe;

han wardher sin hals tha latha fram;

en starker swen ther ey war lam

slo honum a hans halsben tha,

2560 thet matte tho ey aff gaa

och giordhe honum enkte meen,

thy iærn ma hwarken køt eller ben

honum wara til skadha;

459

thy ma hans fingergull radhæ.

2548. tha] så A, G 1731; saknas i B sagde] taladhe
 a fr mælte A 2549. hwar] hwaræ G 1732 2550. ther
 thw medh styld vndførdæ her G 1733 styldom her] så
 A (jfr G); skioldom(?) ther B 2551—2552 i denna ord-
 ning i A, G; verserna omkastade i B 2551. sigher] a fr
 mælr i A swo] saa G 1734 2552. magen] maa G 1735
 2553. nw] saknas i G 1736 2554. Eet swærdh] så A,
 G 1736; och swærdhit B thaghar] så A; tha B, tha
 strax G 2555. thet] ther A hwast ær] war skarp
 G 1738 2556. Så A; tik skal ey dugha edhæ B, ther
 help tha hwerken ord heller eedæ G 1739 2557. war-
 dher] matte G 1740 tha] ther A latha] rekæ G 2558.
 starker] stærk G 1741 ther] så A, G; som B 2559. hio
 pa hans hals hordeligh tha G 1742 honum] han A
 2560. hans hals dogh jnthet skade maa G 1743 tho]
 så A (jfr G); tha B 2561—2564. thet swerd kwnnæ
 ey bidde a kiød eller bien / och ey giøræ hanum no-
 gher / heller hanum noghet komme til skadhe / thet matæ
 hans godhe fingern radhe G 1744—1747 2562. hwarken]
 hwarte A 2563. til] A till.: nakan 2564. thy ma] thet
 ma tho A

- 2565 Thaghar drotzethin thetta saa
 at swærdhit honum ey skadha ma,
 tha bødth han thaghar hemptæ thær
 thet største handa iærñ j skipit ær
 och loth ther jnnan sethiæ han
 2570 och mædher honum en annan man.
 Thet warth til radhæ allom them
 at faræ sidhen ater hem.
 The sporde honum swa mangalunda
 ræth j then samma stundha
 2575 hwar the jumfrv monde væra;
 han swarade them ræth allom thæræ:
 »Hon ær drunknat j thetta haff;
 the herne følgdo sunko j qwaff
 allæ wtan iach enæ;
 2580 mik wilde gudh then renæ
 ena stund æn læta lifua
 huath nadh han vil mik hædhan fra gifua.»

2565. Thaghar] så A; tha B, strax G 1748 drotze-
 thin] then drost G 2566. ey] jckj G 1749 2567. bødth]
 lod G 1750 thaghar] så A; genæst B, strax G 2568.
 handa iærñ] handiærñ A, hals jern G 1751 2569. ther
 lodh han i læssæ ham G 1752 loth] saknas i A 2570.
 mædher] medh A, G 1753 2571. the waræ tha redhæ
 allæ them G 1754 2572. at faræ] at the skulde A, och
 foor G 1755 ater] sighla A 2573. swa] saknas i G 1756
 mangalunda] margha lunde A 2574. ræth] ther A, aff
 wrede G 1757 2575. monde væra] så A, G 1758; matthe
 waræ B 2576. ræth] saknas i G 1759 2577. Hon ær]
 thet hwn war G 1760 thetta] thet A, G 2578. the] B
 till.: medh (saknas i A, G) sunko] the sunko A, swkæ
 G 1761 2580. mik wilde] jech kalled pa G 1763 then]
 hin G 2581—2582. Så A; han wilde mik enæ stund
 latha lifuæ / hwat nadh han mik fradelis wil giffuæ B,
 jen liden stundh ath ladhæ mæg lewe / och hendhæ
 hwad nade han wil mæg giwe G 1764—1765

Tha mælte om then drotzet riik:

»Thu æst ey æn sluppin mik,

2585 thu skalt æn dœ at iach thet see,
tho at tik thykker at skemptan see.»

Han wiste ey aff hans fingerlin
ther honum halp opta manga sin
fra then grymelikæ dœdh

2590 och mangha handa store nødh.

The sighildo hem til stadhen tha;
for wtan byn man brenna saa
eth storth baall som ther war giørdh.

Herra Frederik vardh ther til førdh

2595 och drotzætin mælte til hans tha:

»Her skulen j, herra, brinnæ op a
mædhen idher ey fordærffuæ ma
watn eller swærdh, the dœdhæ twa;

2583. mælte om] sawrede(!) hanum G 1766 om] så
A; och B 2584. æn] G 1767 till.: vnd 2585—2586.
thw skalt dœd thet skal jech see / jech skal thik lidhen
glede thie G 1768—1769 2585. see] seer hæræ A 2586.
at — see] se Stud. 2: 51; at skemptan lee B, thet nu
gaman (å fr skæmpant) væra A 2587. fingerlin] finge-
rin A 2588. halp opta] hawer holpen sa G 1771 manga]
marghith A 2589—2590. aff then hordhæ bieskæ dœdh /
och sa aff mange andræ nødh G 1772—1773 2590.
mangha] margha A store] så A; saknas i B 2591. si-
ghildo] sighldo A, seyledhe G 1774 hem] them G
2592. for] saknas i G 1775 byn] byen G 2593. som —
war] tha worte ther G 1776 giørdh] giorth B, giordh
A, G 2594. Herra] hertogh G 1777 vardh] så A, worte
G; war B 2595. tha sawdhe drosten til hanum saa
G 1778 och — mælte] æn sagdhe (å fr mælte) drotza-
tin A 2596. Her — j] heræ skull i G 1779 brinnæ]
brænnæ G op a] så A, G; pa B 2597. idher ey] man
ey edher G 1780 ma] saknas i G 2598. watn — swærdh]
swærdh eller sio A, medh waben och haff G 1781 eller]
hærefter står i B ett understruket: eldh

- tik hielper ey lenger diæffwlsins list,
 2600 tik skal ey giffuæs liffsens frist.»
 Eldhin bran medh mykyn trøst;
 then ær sæll fra honum ær løst.
 The kasta han j thet brinnande baall;
 thet war tha eth wnderlikt mall:
 2605 hans klæder aff honum brænde
 swa at han thet ey kende.
 Han wende sith fingergull omkringh;
 tha fioll honum aff then iærn ringh
 han haffde om sinæ hender twa
 2610 swa at enghin herra Frederik saa.
 Thet huxadhe hwar man ther nær
 at han j asko brunnen ær.
 Drotzæthen ridher thædhan tha
 tiidh han konungen finnæ ma,

460

2599—2602. *Verserna i denna ordning i A, G; B har:*
 2600, 2601, 2602, 2599 2599. hielper] skal A diæf-
 fwlsins] dieffisens G 1782 2600. tik — giffuæs] gifua
 hædhan aff A, jech giwer thik ey lenger G 1783 frist]
 så A; frest B, fræst G 2601. bran] brændhe G 1784
 medh] aff A mykyn] mykle A, mygel G 2602. then
 annen man worte fra hanum løst G 1785 2603. The
 kasta] man kaster A han] hanum G 1786 brinnande]
 brænnande A, G 2604. thet hindrede hanum reth ey
 jeth haar G 1787 tha] tho A 2605. brænde] så A,
 G 1788; brennæ B 2606. han — ey] jnghen til hanum
 G 1789 2607. fingergull] fingern tha G 1790 omkringh]
 om ij kring A 2608. honum aff] fra hanum G 1791
 iærn] arm G 2609. sinæ] sin G 1792 2610. herra Fre-
 derik] man hanum G 1793 2611—2612. thet vndrede
 allæ som ther mon weræ / ath han sa snarligh brændhe
 G 1794—1795 2611. huxadhe] hugdhe A ther] A till.:
 var 2612. at] thet A brunnen] brænder A 2613. Drot-
 zæthen] drosten G 1796 thædhan tha] så A, theden ther
 G; hwat han ma B 2614. thidh som koningen for ha-
 num ær G 1797

- 2615 thagher thet først til mall
 at herra Frederik ær brend j ball.
 Han hafdhe hælder tidhande slik
 æn gull æller silf æller stena rik.
 Thagher konungen thet forstodh
 2620 han faar ey ater sin dotter godh,
 tha warth honum mere wee
 æn han haffde førre ee.
 Hertigh Frederik thykte thet vara godh
 i then eld som han stodh,
 2625 som thet vare et badh ut valt,
 til mata væl badhe het ok kalt.
 Daghen fast at qweldhen leedh;
 herra Frederik ther ey lenger beedh;
 han gik sik genstan pa thet hws
 2630 ther han saa brinnæ the stora lius;
 j thet herberghe han jn gær,
 all konungxsins klæder jnne ær;

2615. thagher] heræ tager *G* 1798 til] så *A*, *G*; j *B*
 2616. herra] hertwg *G* 1799 brend] brænder *A* 2617—
 2618. Så *G* 1800—1801 (han haffde helder tidinde sligh /
 æn guldh heller sylff heller stiene righ); *versparet saknas*
 i *B*, *A* 2619. Thagher] så *A*; tha *B*, *G* 1802 2620.
 han] at han *A* han — sin] the foore ey effther hans
G 1803 2621. warth honum] worthæ hanum æn *G* 1804
 2622. æn ferra alle hafdho the *A*, æn hanum war nogen
 tidh ferra skiedh *G* 1805 2623—2626. Så *G* 1806—
 1809 (hertogh frederik tette thet wære goth / i then jld
 som han stodh / som thet war jeth bad vd h woldh /
 til madhe wel bodhe hiedh och koldh); *verserna saknas* i
B, *A* 2627. fast] så *A*, *G* 1810; nw *B* qweldhen]
 qwældith *A* 2628. herra] hertwg *G* 1811 ther] han *G*
 2629. genstan] så *G* 1812 (giensten); *saknas* i *B*, *A* pa]
 op a *A* 2630. ther] som *G* 1813 brinnæ — stora]
 brenne mange *G* 2631. och j jeth herberigh som ther
 war nær *G* 1814 jn] ij *A* gær] så *A*; gaar *B* 2632.
 all] som *G* 1815, *saknas* i *A* klæder jnne] klædhe all ther
 ij *A* ær] så *A*, *G*; war *B*

- han klædde sik at thy sinne
 medh the bæstæ klædhe ther waro jinne.
- 2635 Hans stallgardh war yffrit riik
 medh dyræ ørs swa køstelik
 — the sadhla waræ och wæl til redhæ —
 ther the herra skuldo a redha
 ok skuldo thæden fara
- 2640 thet førstæ thet matte wara.
 Ther til gik herra Frederik;
 thet bæstæ ørsset walde han sik
 och sættis sidhen ther op a
 at enghen man honum ther saa.
- 2645 Tha mælte fatige och riike:
 »Hwat mon os swa swikæ?
 Thet mon ey annat waræ æn swa
 thet ær then riddar os førde fra
 the stolta møø Florie.»
- 2650 The kamarmæstare æru ey frie,

2633. sik] *B* till.: ther (*saknas* i *A*, *G*) at] i *G* 1816
 thy] thet sama *A*, *G* 2634. j thet bæstæ kledher han
 kwndhe findhe *G* 1817 klædhe] så *A* (*jfr* *G*); *sak-*
nas i *B* waro] var *A* 2635. Hans stallgardh] then
 gordh *G* 1818 2636. swa] och *G* 1819 2637—2638. *Se*
Stud. 2: 51 f. 2637. sadhla] så *G* 1820 (sadlæ); sadhlæt *B*,
 sadhladh *A* waræ] war *G* 2638. ther the] som then
G 1821 skuldo a redha] skuldo a ridha *A*, skwlde i
 ridhe *G*; a thera ledhæ *B* 2639—2640 *saknas* i *G*
 2639. ok] så *A*; *saknas* i *B* 2641. Ther til] jnd *G* 1822
 herra] hertwgh *G* 2642. ørsset — han] ørs vdwolde
G 1823 2643. han satte segh ther sielff appa *G* 1824
 op a] så *A*, *G*; pa *B* 2644. at] sa ath *G* 1825 honum]
 han *A* ther] *saknas* i *G* 2645. mælte] sagdho *A* (*a fr*
 mælte), *G* 1826 fatige] bodhe fattyg *G* 2646. Hwat]
 hwem] *G* 1827 swa] *G* till.: jamerligh 2647—2654 *sak-*
nas i *G* 2647. mon] ma *A* 2648. thet — riddar] then
 riddare *A* 2650. kamarmæstare] kæmmermæstara *A*

- the kerdho at thy sinne
 at the matto ey finnæ
 the klæder konungen skulde draga pa:
 »The æru os nw stulen fra;
 2655 wi haffwm thet allæ her fornomit 461
 thet ær aff diæffwlskap til kommit.»
 Hwat the mælte eller hwat the giördho
 herra Frederik thet swa gørlæ hørde.
 Han haffde ther enghin akt op a;
 2660 han redh then wægh til Skotland laa.
 Wilin j høræ hwat han giördhe?
 Konungxsins spora han medh sik førde
 och swa hans rikæ dyræ swærdh
 ther prisat war for mykit wærdh.
 2665 Tha han kom til Skotlandh
 tha war løst hans sorgha bandh.
 Thet ær mik seent at skriffuæ fra,
 aff all the glædi man ther saa.
 The stoltæ frw Florie
 2670 hon war tha aff sorghen frie.

2651. kerdho] kærðho *A* fr kærðh *A* thy] thet
 sama *A* 2653. klæder] klædhe *A* pa] op a *A* 2654.
 os nw] nu os *A*; *B* till.: borth 2655. thet — her] jckj
 anneth *G* 1828 her] nu *A* fornomit] så *G* (for nometh);
 fornummit *B*, *A* 2656. thet] æn thet *G* 1829 til] saknas
 i *G* 2657. mælte] taladho *A* fr mælto *A*, taledh *G* 1830
 eller] och *G* giördho] giorde *B*, *A*, *G* 2658. herra]
 hertwg *G* 1831 swa gørlæ] alt samen *G* 2659. op a]
 så *A*, *G* 1832; pa *B* 2660. Skotland] skotteland *G* 1833
 2661. giördhe] giorde *B*, *A*, *G* 1834 2662. han haffdhæ
 medh segh koningens sporæ *G* 1835 2663. rikæ dyræ] dyra
 rika *A* 2664. ther mange penninge war werdh *G* 1837
 2665. Skotlandh] skottelandh *G* 1838 2666. war] vardh *A*
 hans sorgha] alle sorigens *G* 1839 2667. Thet] ther *A*
 skriffuæ] seye *G* 1840 2668. man] jech *G* 1841 2669. frw]
 frua *A*, jomfrv *G* 1842 2670. hon] så *A*, *G* 1843; saknas i *B*
 war] vardh *A* tha] så *A*, *G*; saknas i *B* frie] frij *G*

- The ridho wt moth herra Frederik,
 wndfingo han swa hederlik,
 konunghin och drötningen badha
 wartho allæ gladhæ.
- 2675 Tha saghdhe iomfru Floria the klara
 ther hon sa hertigh Frederik fara:
 »Mere glædi iach aldrik fik
 æn nw iach seer min herra Frederik.»
 En høgtiidh byriadis ther nw
- 2680 aff riddara, swennæ och stolta frw
 at aldrik annor tolik war
 j Skotlandh innan thusændh aar;
 xiiij dagha stodh thet hoff;
 ther war giffuit for frur loff
- 2685 margha dyræ clenodia rikæ;
 ther waro och lekare køstelikæ.
 Tha mælte hertigh Frederik:
 »Iach thakker idher, herra, nadelik
 for alle the dygd och æræ

2671. ridho] ridha A herra] hertwg G 1844 2672.
 han] hanum G 1845 hederlik] leweligh G 2673. konun-
 ghin] konung A drötningen] drötning A 2674. the
 worte tha bodhe gantze gladhe G 1847 allæ] A till.:
 saman 2675—2676. Så G 1848—1849 (tha saffde jom-
 frv florie then klaræ / ther hwn sa hertwg frederik faræ);
 verserna saknas i B, A 2678. min herra] hertwgh G 1851
 2679. byriadis ther] begiøndis hæræ G 1852 2680. aff]
 medh G 1853 riddara] ridder G; A, G till.: ok frw] jomfrwer
 G 2681. at] ok A, ther G 1854 annor tolik] slighen høgh
 tidh G 2682. j] innan A Skotlandh] skotteland G 1855
 innan] ij A, G 2683. dagha] nætter A 2684. færræ
 noghen fæk ther orlow G 1857 frur] fruor A 2685.
 margha] mange G 1858 dyræ] handa A clenodia] klæ-
 not A, klenodyom G 2686. ther war och leger staltelige
 G 1859 2687. mælte] sagdhe A (a fr mælte), G 1860
 2689. for] fore A alle] all A, G 1862

- 2690 j haffuin beuist mik hæræ:
 nw wil iach til landha faræ,
 ma thet medh idhert minne waræ,
 hem til mit rike som jak a;
 thet skal til idher nadha sta.»
- 2695 Konungen swarade honum ther til:
 »Thet skal waræ som thu wil.»
 Han loth honum ther begaffua
 medh ørs och dyræ haffua;
 han loth ok fram ledha thære
- 2700 en kameell ther skulde bæra
 the klenat konungen gaff honum thæræ 462
 som honum waro senth fra ower mæra.
 Aff thet herra honum ther gifua
 ær mik offseent aff at skriffuæ.

2690. beuist] viist A; G 1863 till.: i mod 2691.
 til landha] hiem til landhet G 1864 2692. idhert] idher
 A, G 1865 minne] vilia A 2693—2694. Så G 1866—
 1867 (hiem til myt rige som jech aa / thet skal til eders
 nadhæ staa); verserna saknas i B, A 2695. honum] så
 A, tha G 1868; saknas i B 2696. waræ] nw weræ alt
 G 1869 thu] i G Härefter tillägger G följande verser
 (1870—1875) som saknas i B, A (jfr Stud. 2: 52 f.): medh
 alt thet rigdom jech for maa heræ / wil jech edher til
 tienieste(!) wæræ / alt thet stwndh ther jech maa lewe /
 tha ær jech edher skyldygh ath giwæ / pris och æræ
 i allæ madhæ / for i mægh halp aff hœweligh wodhe
 2697—2702. Se Stud. 2: 53 f. 2697. honum ther] hertwg
 frederik tha G 1876 2698. ørs] ør G 1877 dyræ] rige G
 Härefter till. B, A: ee mædhen the wildo haffua (versen
 saknas i G) 2699. ok] så A, G 1878; saknas i B fram
 — thære] så G (fra ledhæ thæræ); ther medh ladha B, A
 2700. ther] så A, G 1879; som B 2701. klenat] klenot A,
 klenodywm G 1880 konungen] man G 2702. och hanum
 war send ower mæær G 1881; versen saknas i A 2703. Så
 A; aff thet man honum saa giffuæ B, aff the herrær som
 hanum mon giwe G 1882 2704. mik] så A, G 1883; saknas
 i B offseent] så A, osenth B, sienth G aff] saknas i A

- 2705 Han gaff the frva rikæ
gangara køstelikæ
och xl frvr stolta och claræ
medh henne skulde til landa faræ.
Han fik och hertigh Frederik
- 2710 hundradhæ riddaræ stolt ok rik
the honum følgia skuldo hem
och sidhen faræ ater igen;
thet giorde han honum til æræ
mædhen the waræ thæræ.
- 2715 Twa swennæ han fore sendæ
the man gørlæ kendæ
och loth sinom mannom kunnokt wæræ
a hwilkin dagh han komber thæræ.
Thæs wardho riddara och swennæ gladhe
- 2720 och thakkade gudh for the nadhe

2705. then stalte jomfrw florie rige *G 1884* Han gaff] man fik *A* frva] fruo *A* 2706. gangara] så *A*; margha *B*, hwn reddæ sægh sa *G 1885* køstelikæ] stol-
telika *A* 2707—2708. the fæk hindhæ føretywe frwer
klaræ / ther skulde medh hindhe til landhet faræ *G 1886*
—1887 2707. frvr] fruor *A* 2709. Han — och] kon-
ningen fæk *G 1888* 2710. riddaræ] ridder *G 1889* stolt
ok rik] så *A*, stalte och rige *G*; hem medh sik *B* 2711.
til skullæ fyllige hanum hiem *G 1890* følgia skuldo]
skuldo folghia *A* 2712. faræ ater] affter kommæ *G 1891*
2713—2714. han giorde hanum och thet til æræ / then
stwndh han mon ther weræ *G 1892—1893* 2716. ther
wel war i hans land kiende *G 1895* the] ther *A* man]
A till.: ij landith 2717—2718. och lodh them kwnd
giøræ thæræ / hwad dag the wil hieme wæræ *G 1896—*
1897 2718. a] saknas i *A* 2719—2720. *Jfr Stud. 2: 54 f.*
2719. riddara] ridder *G 1898* swennæ] swna *A* gladhe]
så *G* (glade); gladh *B*, *A* 2720. och] the *G 1899*, sak-
nas i *A* for — nadhe] for then myglæ nade *G*, och
hans nadh *B*, ok hans hælgha nadh *A*

han haffde giorth them at thy sinne
the skuldo sin herra ater finnæ.

Tha almogæn thet forstodh
sik sampnadhe saman the riddara godh,

2725 vndfingho sin herra medh æræ
som the væl skyldugh matte wæræ.

Badhe mere och the minnæ,
clerike, lekmæn och qwinnæ
wartho allæ saman gladh,

2730 och alt thet folk wthi then stadh
wndfingho them swa liuffuelik,
Floria och hertigh Frederik.

Ouer alt landith the fræghdhin gær
at herra Frederik ater komin ær.

2721. han] ther han *G 1900* giorth them] them
giort *A* at] at *A*, at *j B*, i *G* thy] thet sama *A*, thet
G 2722. ath the matte thieris herræ lewindis findhe
G 1901 skuldo] så *A*; skulæ *B 2723*. almogæn] land-
zens herræ *G 1902* forstodh] så *A*, *G*; forstodhe *B*
2724. sik sampnadhe] så *A*, sigh sampna *B*; the samme-
lede them *G 1903* riddara] ridder *G* godh] så *A*, *G*;
godæ *B 2725*. *I versens början till. A*: the, *G 1904*: och
sin herra] hanum *G* medh] *G* till.: mygel 2726. the] *A*
till.: ok væl] så *A*, *G 1905*; saknas i *B* skyldugh] skyl-
doghe *A* matte] mon *G*; saknas i *A 2727—2728*. *Ver-*
serna stå i motsatt ordning i G 2727. Badhe] så *A*,
G 1907; saknas i *B* the] sa *G 2728*. clerike] klærka *A*,
G 1906 (som till.: och) och] *A* till.: stolta, *G*: sa 2729
—2730. *Verserna i motsatt ordning i G 2729*. wartho]
the wortæ tha *G 1909* allæ] all *A 2730*. och] saknas
i *G 1908* wthi] ij *A*, *G* then] *A* till.: sama 2731.
wndfingho] the vndfinge *G 1910* them] hin æ fr them *G*
liuffuelik] liofielik *A 2732*. Floria] jomfru florie *G 1911*
2733—2734. ower alt landhet the tidinde fra / thet
hertwg frederik war hieme tha *G 1912—1913 2733*.
Så *A*; ower all landh thenne frøgden gar *B 2734*. herra]
hertugh *A* ær] så *A*; war *B*

- 2735 Tha thessen segn en ændæ fik
 herra Fræderik ij eet palaz gik,
 thet war badhæ høgt och with,
 byght medh konstelika fiith;
 væggin var hængd medh baldakinne,
 2740 thet rikasta man kunne i værldinne finna.
 The riddaræ och frur ga til bordh;
 ther taladis mannig høffuelik ordh;
 the kalzadho mæden the satho saman
 then qwæld och hafdho høffuelik gaman.
 2745 Men the herra atho j thera stundh
 honum wartho mangh thusænd pundh 463
 presenterat innerlikæ
 aff gull och stenæ rikæ;
 thet gøræ the aff staden æræ
 2750 thy the haffua thera herra kæran.

2735. thessen segn] thæsse fræghn *A*, thenne sadhen *G* 1914 2736. Så *A*, *G* 1915 (hertwg f. tha i); j eth palatz herra frederik gik *B* 2738. byght — konstelika] så *A*; wæl bykt och køstelik *B*, thet war bygedh medh (över raden) myghet *G* 1917 fiith] lit *A* 2739—2740. Så *G* 1918—1919 (wegien war hendh medh bolde kinne / thet rigeste man kwnde i werden finde); verserna saknas i *B*, *A* 2741. riddaræ] herrær *G* 1920 frur] fruor *A*, *G* ga] gik *G* 2742. ther vordho margh høfuizklik ordh *A*, the talede mange høwske ordh *G* 1921 mannig] eller maning *B* 2743—2744 saknas i *G* 2743. the kalzadho] kalzath *A* 2744. hafdho] annor *B*, *A* høffuelik] høfuizklik *A* 2745—2746. then herræ och then jomfru i then stwndhe / them worte mange *M* lwnde *G* 1922—1923 2745. Men] mædhan *A* thera] the *A* 2746. honum — mangh] tha vordho honum margh *A* 2747. innerlikæ] mynnerlige *G* 1924 2748. stenæ] stena dyræ ok *A*, edlæ stiene *G* 1925 2749. gøræ] giorde *G* 1926 2750. thy] saknas i *G* 1927 haffua] haffde *G* herra] *G* till.: myghet kæran] kæræ *B*, *A*, *G*

Alt thet man til hertigh Frederik bar
 hwat hælder thet var gull æller kar,
 thet skipte han medh milde handh
 medh the riddara aff Skotlandh
 2755 och the frvr minnelikæ
 at the wartho allæ rikæ.
 Xiiij dagha stodh thet hoff;
 sidhen togho the orloff
 herra och frvr honum følgdo hem
 2760 och fooro sidhen ater igen.
 Ater var frv Florie
 medh hertigh Frederik j Normandie.
 Thet war nw komen winter tiidh;
 herra Frederik bidadhe a then riidh
 2765 til sommar ater komen ær.
 Han sende sith budh hiit och thær
 och later thet herra ok första høræ
 at han wil sith brølløp gøræ,
 bidher them allæ komma thæræ

2751—2752. *Efter G 1928—1929* (alt thet the til hertwg frederik bar / hwad heller thet war guld heller kaar); *verserna saknas i B, A* 2753. medh] *G 1930 till.:* sin 2754. han gaff thet the ridder aff skotteland *G 1931* riddara] herra *A* 2755. och] och sa *G 1932* frvr] fruor *A, G* 2756. at] sa ath *G 1933* allæ] *G till.:* samen 2758. saa tog the allæ orloff *G 1935* 2759. herra] the herrær *G 1936* frvr] frwer *G; A till.:* ther honum] them *G* 2760. och — sidhen] thÿ foræ tha allæ *G 1937* 2761. Ater] efter *G 1938* var] så *A, G; bleff B frv]* frua *A, jomfrv G* 2762. j] aff *A* Normandie] normandy *G 1939* 2763. komen] komith *A* winter] a vintirs *A, om winters G 1940* tiidh] tide *G* 2764. herra] hertwg *G 1941* bidadhe a then] bidhar æn een *A, biddæ then same G* 2766. sende] sænder *G 1943* sith] siin *A, sak-* nas i *G* hiit — thær] hist och hær *G* 2767. thet — första] så *A, G 1944; the första B* 2768. at] så *A, G 1945; saknas i B* wil] wilde *G* 2769. bidher] han bedher *G 1946*

- 2770 them til skemptan och honum til æræ.
 Thet war om pingxdagha tiidh;
 man saa ther a then hedhe wiidh
 slaas margha rika tielldh
 ther werdh waro storæ gældh.
- 2775 Ther kom konungen aff Frankarike
 medh hundradhæ riddaræ stoltelikæ
 ther wtualdo och wælborne æræ,
 them førde han medh sik thæræ.
 Thiit førde och konungen aff Skotland
- 2780 thw hundradhe riddaræ a then strand,
 the æru wisæ til allæ æræ
 och wilæ gernæ nær honum wæræ.
 Konungin aff England kom ok thære,
 iij hundradha riddara fylghdho honum
 medh æro,
- 2785 the han matte bæst finna
 ij alt Ængland innæ.

2770. skemptan] glede *G* 1947 2771. war] *G* 1948
 till.: nw pingxdagha] pingizdagha *A*, pindz dags *G*
 tiidh] didh *G* 2772. man] the *G* 1949 ther a] pa *G*
 hedhe] så *A*, *G*; hedh *B*; *G* till.: sa 2773. slaas margha]
 the slowe manghe *G* 1950 rika] stolta *A* tielldh] tielldhe
G 2774. ther høwe pænningh kunde gielde *G* 1951
 2775. Ther] thidh *G* 1952 2776. medh hanum v c ridder
 rige *G* 1953 medh] *A* till.: honum 2777. wælborne æræ]
 welbyrdig ær *G* 1954 2778. them] saknas i *A*, *G* 1955
 han] then herræ thid *G* 2779. och — Skotland] kotte-
 landh *G* 1956 2780. hundradhe riddaræ] hwndred redher
G 1957 2781—2782 saknas i *G* 2782. wilæ — nær]
 gerna vilia hos *A* 2783—2784. Så *G* 1958—1959 (kon-
 ningen aff engeland kam och thæræ / try hwndrede rid-
 der fuldæ hanum medh æræ); verserna saknas i *B*, *A*
 2785—2786. Så *A*; ther man kunde bæst findhæ / jnen
 allæ engeland jnnæ *G* 1960—1961; han warth widh thesse
 tiidendhæ glad / riddara och swennæ han kalla badh *B*
 (jfr v. 2791—2792)

- Han skreeff ok medh sin eghin hand
 eth breff och sendhæ til Yrlandh,
 bidher sin swæræ om thet ma wæræ
 2790 medh riddarskap komma thæræ.
 Han warth widh thessæ tiidhendæ gladh, 464
 riddara och swennæ kalla badh,
 gør them allæ kunnokt thær
 at hans dotter liffuande ær.
 2795 Han redher sik nw raskelik;
 drötningenæ togh han mædher sik,
 thw hundred riddaræ j en skara
 ther sinæ thokt kunde wæl bewara;
 swa foor han til Normandie
 2800 til sinæ dotter Florie.
 Han wart vndfangen liuffuelik
 aff Florie och herra Frederik,
 ther til aff riddara och swena
 the han medh troskap menæ.

2787. Så A, G 1962; medh thera radh skreeff medh
 sin eygin hand B 2788. eth] saknas i G 1963 2789.
 och badh hindæ fadher om thet mattæ weræ G 1964
 swæræ] swagher A om] a fr och B 2790. medh] medh
 sith G 1965 komma] at koma A 2791. warth] worte
 G 1966 gladh] gladhæ G 2792. riddara] sin ridder
 G 1967 2793. ok them gør han allum kunnukt ther A,
 han sawdhæ them allæ sammen ther G 1968 2794. at]
 thet G 1969 2795—2796. han reddæ sæg saa kosteligh /
 sin dronninge tog han och medh sæg G 1970—1971
 2796. mædher] så A; medh B 2797. iiii c ridder fulde
 hanum i skaræ G 1792 hundred] hundredha A 2798.
 sinæ] thieris G 1973 2799. han] B till.: in (saknas i
 A, G) Normandie] normandy G 1974 2800. sinæ] sin
 G 1975; A till.: kera 2801. wart] var A, G 1976 liuf-
 fuelik] sa hiederligh G 2802. Florie] sin datter G 1977
 herra] hertwg G 2803. aff] saknas i A riddara] ridder
 G 1978 swena] så A, G; swennæ B 2804. the] ther A
 han] honum A, G 1979

- 2805 Matte iak swa undfangin væra,
 mik thykte thet vara en høgghelik æra
 hwar iak i wærlidin komber fram,
 som han var hær aff mangel man.
 Aff Gaskonia herra Lieliin
- 2810 ther prisat war en riddar fiin
 hundradhe riddara førde han medh sik;
 han kom ther halla stoltelik.
 Ther var a then sama val
 glædhi mere æn thusandfal.
- 2815 Allæ the herra ther kompne æræ
 færdhæ sinæ husfrvr medh them thæræ.
 Thera biskopa ok kanunka,
 klærka ok swa munka
 komo alle til then høgghetidh,
- 2820 hwar ærlík æfter thera sidh.
 Swa mykit folk man ther sa
 som iordh ok vatn mæst gripa ma.
 Nw kom ther en konung riik,

2805—2808. *Jfr Stud. 2: 55; så G 1980—1983* (matte jech sa wndfongen weræ / mæg tette thet wæræ jen hōwelig æræ / hwar jech i werilden kommer fram / som han war heræ aff mangel mand); *verserna saknas i B, A* 2809—2810. ther kam jen grēwe aff askomȳn / han war alt jen herræ fȳn *G 1984—1985* 2809. Lieliin] lielin *A* 2811. riddara førde] ridder hæfdæ *G 1986* 2812. ther] alt *G 1987* halla stoltelik] så *A*; gantzka skiutelik *B*, sa kosteligh *G* 2813—2814. *Jfr Stud. 2: 55f. Efter G 1988—1989* (ther kam i them same wold / glede meræ æn M fold); *verserna saknas i B, A* 2815. æræ] ær *G 1990* 2816. sinæ] thera *A*, *G 1991* husfrvr] husfruor *A*, frwer *G* thæræ] ther *G* 2817—2822. *Jfr Stud. 2: 56. Efter G 1992—1997* (thieris biscoper och kannikær / klerke och mwnkæ war owert ther / kam allæ til then høgghetidh / hwer ærligh æfter thieris sidh / sa myghet folk man ther saa / som jordh och wandh mȳest gripæ maa); *verserna saknas i B, A* 2823. riik] sa righ *G 1998*

han haffde mere folk medh sik
 2825 æn alle the ther fërre æræ.
 Wilin j withæ hwo then mon wæræ?
 Thet war effter pascha viij dagha
 at hertigh Frederik reedh ij skogh at iagha.
 Han haffde medh sik swennæ twa;
 2830 j skoghen han fram fore sik saa
 hwar the iæghare øpæ,
 medh en hiorth the hunda løpa.
 Han fërde medh sik wiin och brødth;
 thet dugher wæl for hungers nødth.
 2835 Han ridher sik swa nær thet bergh
 ther han fërre then litla dwærgh
 hafdhe funnith aff Karllawint;
 tha warth honum wæghen blind.
 Som han redh i iij dagha
 2840 vil i skoghin at iagha
 then fiærdhe dagh hitte han a
 then wægh til dwærghsins rike la.

2824. mere] æn meeræ G 1999 2825. alle] så A,
 G 2000; saknas i B the] the herrær G fërre] fore A,
 kommen G æræ] ær G 2826. then] thet A, han G 2001
 mon wæræ] ær G 2828. at] thet G 2003, saknas i A
 hertigh] herre A reedh] så A, G; ridher B ij skogh]
 så A; i skowen G, saknas i B 2830. han i skowen for
 sægh saa G 2005 han fram] fram han A 2831—2832.
 hwæ ii hunde øbe / och medh jen hiort løbe G 2006—
 2007 2833. fërde] haffde G 2008 2834. for] fore A, i
 G 2009 2835. han red ap i modh jeth bierigh G 2010
 2836. Så A; han siist skildis widh then dwærgh B,
 ther fand han jen liden dwerig G 2011 2837. hafdhe
 — aff] så A; haffde han funnet a B, han war komen
 aff G 2012 Karllawint] karlamit A, karlæ finckæ G (jfr
 v. 215) 2838. tha sa hertogen i weylen blinkæ G 2013
 2839—2842. Så G 2014—2017 (som han red i tre dagæ /
 wild i skowen ath jawe / then fiærdæ dag hitte han aa /
 then wey til dwerigis rigy laa); verserna saknas i B, A
 10—26375.

- Tha mælte hertigh Frederik:
 »Nw wil æn æuinty frestæ mik.»
 2845 Tha warth han war j thera riidh
 hwar en hiorth medh mykyn striidh
 flyr fore twa litzlæ rakka
 nidher fore en bakka;
 hiorten war swa trøth och modh
 2850 at han qwar fore the rakka stodh
 och wær sik hwat han forma.
 En iæghare kom ther rennandhe tha;
 man matthe høræ owe'r skoghen all
 aff hans horn swa mykit skall;
 2855 han renner sik opp moth thet bergh;
 thet war en hallæ lithin dwærgh.
 Hans ørs han sielffuer redh pa
 thet war ey større æn en ra;
 the wapn han færdhe j then stund
 2860 ware wærdh wæl thusændh pundh;
 han hæfde en hund j sinæ hende;

465

2843. mælte] saffde *G* 2018 Frederik] fredrik *G*
 2844. æn] jeth *G* 2019 æuinty] æwintyr *A*, *G* frestæ]
 swige *G* 2845—2846. han wortæ war vnder jen liid /
 jen hiort kam løbind medh mygel qwid *G* 2020—2021
 2845. thera] the *A* 2846. mykyn] mykith *A* 2847.
 flyr] saknas i *G* 2022 litzlæ] lidel sma *G* 2848. flyde
 neder for jen bakæ *G* 2023 2850. at] thet *G* 2025 fore
 — rakka] for hertogen *G* 2851. wær] warde *G* 2026
 2852. En — ther] ther kom een iæghare *A* iæghare]
 jeyer *G* 2027 rennandhe] ridindæ *G* 2853. man] så *A*;
 han *B* man — høræ] thet matte høræ *G* 2028 2854.
 mykit] mygen *G* 2029 2855. han rænde ap i mod jet
 bierigh *G* 2030 2856. hallæ lithin] liden witte *G* 2031
 2857. hans hæst ther han war ridinde aa *G* 2032 pa]
 op a *A* 2858. thet — ey] war lidhet *G* 2033 ra] så *A*,
G; daa *B* 2859. the — han] thet han medh sægh *G* 2034
 2860. ware — wæl] thet war wel wær *G* 2035 2861.
 sinæ] sin *A*, *G* 2036

han hertugh Fræderik ække kendæ;
 han wardher tha hans at bidhæ
 och matte ey wndan ridhæ.

- 2865 Tha herra Frederik dwærgen saa
 han hiolt opp sin hand och mælte swa:
 »Thu litzlæ dwærgh, gudh helse tik,
 thu torff ekki rædhis mik.»
 Tha warth dwærghen halla gladh
 2870 och giorde alt thet herra Frederik badh.
 Nw mælte hertigh Frederik:
 »Gør nw thet iach bidher tik;
 sigh mik thet iach withæ wil:
 hwilken herra hørir thu til?»
 2875 »Konungh Malmrit min herra ær;
 han komber raskelik rennande her;
 han ær wældigh ower mang land,
 the all tiænæ wnder hans hand.»
 »Sannerlik, ær thet swoo,
 2880 thæss ær iach badhæ gladh och froo.»
 The hordæ fra then langha leedh
 eth horn ower ens akers bredh.
 »Thet horn j høren thære

2862. han] ther *G* 2037 hertugh — ække] så *A*, *G*;
 ekki herra frederik *B* 2863—2864 saknas i *G* 2863.
 han] ok *A* tha] tho *A* 2864. och matte] han ma *A*
 2865. herra] hertog *G* 2038 2866. tha meltæ han och
 sawdhæ saa *G* 2039 han] saknas i *B*, *A* 2868. torff
 — rædhis] skalt jekj wæræ redh *G* 2041 mik] for mik
A, *G* 2869—2872 saknas i *G* 2873—2874. *Verserna*
 i omvænd ordning i *A* 2875. Malmrit] se v. 483 2876.
 fuld snarligh tha kommer han hær *G* 2045 raskelik]
 rasklika *A* 2877. mang] margh *A*, mange *G* 2046 2878.
 the — tiænæ] ther alle thæna *A*, wi tiene allæ *G* 2047
 2879. Sannerlik] Sannirlika *A* swoo] saa *G* 2048 2880.
 thæss] thesse *G* 2049 2881—2882 saknas i *G* 2883.
 j høren] wý hører *G* 2050

- thet mon min herra wære»,
 2885 mæltæ tha then litlæ dwærgh
 och rendæ sidhen opp moth thet berg,
 sith horn swa fastelik rörde
 at konungen thet giørlæ hørde.
 Han renner sidhen hwat han forma
 2890 thiit han hertigh Frederik saa.
 Herra Frederik tha moth honum redh,
 hwarken thera lenger beedh,
 helser hwar annan liuffuelik,
 konungen och hertigh Frederik.
 2895 The sættis nidher badhæ twa
 ther hiorten fallen fore them laa;
 man ther fore the herra bar
 wiin och miødh j dyræ kar;
 konungen haffde medh sik thæræ
 2900 try hundradh iæghare och ey færæ;
 man redde thera math man raskast ma
 och sidhen the herra æthæ gaa;

466

2884. thet] ther *G 2051* 2885. mæltæ] sawdhæ
G 2052 2886. sidhen — thet] saa ap i mod jet *G 2053*
 2887. horn] ørs *A*; *G 2054 till.*: han fastelik] fastlika *A*
 2888. konungen thet] thet konungin *A*, konningen han
 thet *G 2055* 2889. renner sidhen] rændhæ tha *G 2056*
 forma] ma *A* 2890. thiit] thid som *G 2057* 2891.
 Herra] hertog *G 2058* tha] thaghar *A* moth] i modh *G*
 2892. thera] *A till.*: ey, *G 2059*: tha 2893. the vnd
 finge hwer andre sa leweligh *G 2060* 2894. konungen]
 konung malurit *A*, konningh malmerekt(!) *G 2061* 2895.
 nidher] ther neder *G 2062* 2896. ther] ther som *G 2063*
 fallen — them] for them fallin *A*, fallen *G* 2897. ther]
 tha *G 2064* fore] for *A*, *G* the] them *A* 2900. hund-
 radh] hundradha *A*, *G 2067* iæghare] jeger *G* ey] ække
A, *G* 2901. the reddæ ther mad och giordhæ saa *G 2068*
 man (2)] som *A* 2902. och] saknas i *G 2069* æthæ gaa]
 ath ede gaar *G*

the vordho ther plæghadh ønskelik
medh manga godha rætte rik.

- 2905 Tha the ware mættæ
aff alskons willæ rættæ,
tha mælte hertigh Frederik:
»Iach wil hemmelik tala widh tik
æn idher, herra, thykker swa.»
- 2910 »Men weth thet skal waræ iaa.»
Han sagde konungenom sielffuom thær
for hwi han ther komin ær:
»Jach wil idher, herra, bidhiæ,
wilin j hem medh mik ridhæ.»
- 2915 Han giorde honum kunnokt thær
huru hans tingh medh honum stær
och alt thet honum war skeedh
sidhen han fra honum redh
och thakkar honum for hans fingerlin:
- 2920 »Thet haffuer iach hafft aff nadhom thin,
allæ thennæ æræ

2903—2904. Så G 2070—2071 (the worte ther played
ønskelig / medh mange gode rætter righ); *verserna sak-*
nas i B, A 2905. ware] herrær war G 2072 2906. al-
skons willæ] allæ handhæ G 2073 2907. mælte] saffdhæ
G 2074 2908. wil] wil nw G 2075 hemmelik] hemelika
A widh] medh G 2909. æn] om G 2076 herra] så G;
saknas i B, A 2911. konungenom — thær] konningen
sielwe thæræ G 2078 thær] hær A 2912. hwi] hwad
sagh G 2079 ther — ær] var komin thær A ær] waræ
G 2913. herra] G 2080 till.: nw 2914. wilin j] ath i
wil G 2081 medh] til G 2915—2916. sidhen kungiordhæ
han hanum thæræ / hwræ thet mwnde medh hanum weræ
G 2082—2083 2917. alt thet] all then tingh ther G 2084
2918. han] hertogen G 2085 2919. och thakkar] han
takedhe G 2086 for] fore A hans] thet G fingerlin]
fingerin A 2920. ther han haffde haffd aff nadhæ sin
G 2087 2921. thennæ] G 2088 till.: möglæ; thæsse
sama A

- jach haffuer sakt idher hæræ;
 jach wil æn meræ bidhiæ tik
 at j wilin komma hem til mik
 2925 tha min høgtiid skal wæræ
 och gørin mik thet til æræ
 medh all then makt ther j forma,
 medh riddara och frvr gørin swa;
 wilin j mik thet til æro giffuæ
 2930 jach wil thet fortænæ medh iach ma liffuæ.»
 »Herra, skal thet wara swo,
 thet skulen j loffua a idhræ tro
 at iach ma feligh komma thæræ
 och allæ the ther medh mik æræ.
 2935 Jach wil swa rikelika komma thiit
 at allæ the konunga thu haffuer a liit
 æru ey allæ swa rike
 at the magho mik ena lika.»
 »Thet skulen j, herra, tro a mik
 2940 at engen man skal gøræ tik

2922. jach] som iak A sakt] nw sawdh G 2089
 idher] så A, G; saknas i B 2924. at j] atj B, at thu A
 wilin] vil A, G 2091 2925. tha] nar G 2092 2926.
 gørin] giøræ G 2093 thet til] then A 2927. ther] så A,
 G 2094; saknas i B 2928. medh riddara] så A, medh
 ridder G 2095; aff riddarskap B frvr] fruor A, frwer i
 G 2929. thet til] then G 2096 giffuæ] giøræ G 2930.
 thet fortænæ] eder tiene G 2097 medh] mædhan A,
 men G 2931. swo] saa G 2098 2932. thet — j] ij
 skulin thet A, j skal mægh G 2099 a] pa G 2933.
 thæræ] ther G 2100 2934. allæ the] alt thet folk G 2101
 ther] så A, G; saknas i B æræ] ær G 2935. rikelika]
 så A; raskelika B, kosteligh G 2102 2936. konunga thu]
 herrær i G 2103 a liit] aliit B, A; pa lidh G 2937.
 æru] the æræ G 2104 rike] så G (rige); riik B, A
 2938. Så G 2105 (ath the mowe mægh jene lige); versen
 saknas i B, A 2939. skulen] skal G 2106 tro a] tro til
 A, nw tro G 2940. Versen saknas i A tik] then G 2107

- wtan dygdh och æræ
 som skyldugt ær at wæræ.
 J mith landh ær swa godh friidh 467
 och haffuer ther warith langan tiidh
 2945 at enghen thor androm tagha fra
 thet en peningh gældæ ma.
 Tha siæx wikor lidhnæ æræ
 tha skulen j wæl kompne wæræ.
 J leggin idhert folk opp medh then a
 2950 ther Sekana hether, j gørin swa;
 thet ær fra Rom mith hws twa milæ;
 ther skulen j, herra, idher hwila;
 komen j ther tha gørin j wæl.
 Iach skal eth budh medh ful godh skæll
 2955 sendhæ idher, herra, igen
 ath idher skal wardha enkte meen
 och idher skal wægen kennæ wæl.
 Nw liffuen badhæ hell och sæll!»
 Ther medh the skildos j then riidh;
 2960 gensten effter om pingxdagha tiidh
 tha kom konungen ridhande thær

2941. dygdh] stor dygd G 2108 2944. langan] allæ
 G 2111 tiidh] riidh A 2945. thor — tagha] tager hin
 anden G 2112 androm] annan A 2947—2948 saknas
 i G 2949. J] ok A opp] vd G 2114 2950. j skullæ thet
 wedhæ jech bedher saa G 2115 j] saknas i A 2951. Rom]
 saknas i G 2116 2952. herra] saknas i G 2117 idher] så
 A, G; saknas i B 2953. tha] och G 2118 j (2)] saa G
 2954. skal] wil G 2119 ful godh] så A, fuld got G;
 fullæ B 2955. herra] saknas i G 2120 2956. sa ath i
 skal fonge jngen mien G 2121 2957. och] och then
 G 2122 wægen kennæ] kiene weyen G 2958. liffuen]
 lewe i G 2123 2959. ther medh skyldis the ath i samme
 ridh G 2124 2960. ther effter strax om pindz dags tidh
 G 2125 gensten] genast A om] så A, G; saknas i B
 pingxdagha] pingizdagha A 2961. konungen] konningh
 malmerikt G 2126

- medh mykit folk och stoltan hær.*
Thet iach wil berættæ idher
huru stoltelikæ han kom nider
 2965 *medh Sekana stappande thære*
ok laghdhis thær medh mykle æro.
Tha thetta folk war saman komit
— ower alt landhit war thet fornomit —
tha giorde han swa viselik
 2970 *then stolte hertig Frederik:*
en friidh han lyste thære;
han warth halden medh æræ.
Then annan morghon dagher war lius
tha kom ther ridhande for thet hws
 2975 *konungxins marskalk aff Karllawint,*

2962. *Härefter till. G två verser (2128—2129): nw*
skullæ i bidhæ saa gierne / ridder och frwer och terne
 2963. *thet — wil] thet man vilde A, jech wil thet G 2130*
 2964. *stoltelikæ — kom] stalteligh the komme G 2131*
 2965. *medh stor stat tha komme the thæræ G 2132*
Sekana] så A; sekana B thære] så G (se ovan); hær
B, A 2966. tha lawdis ther medh mygel æræ G 2133;
och matte man at see ther nær B, ok hafðhe medh sik
sin hiærtæ kær A 2967. Tha] så A, G 2134; at B
thetta] thet G saman] så A, G; saknas i B 2968. alt
landhit] all almoghan A, allæ ladhæ G 2135 thet] B
till.: tha (saknas i A, G) fornomit] så G (for nomedh);
fornummit B, A 2969—2970. Jfr Stud. 2: 22 ff. 2969.
tha] så A, G 2136; thet B han swa] så G (han saa);
saknas i B, A viselik] willelikæ B, viselika A, dygde-
ligh G 2970. then stolte] så G 2137 (then stalte); saknas
i B, A Frederik] så G; frederika B, A 2971. han
lyste] man lyste A, lystæ han G 2138 2972. som holden
war medh mygel æræ G 2139 2973 Then annan] orligh
om G 2140 dagher] dagh A, dagen G 2974. tha] så
A, G 2141; saknas i B 2975. konungxins] B, A ha strängt
taget: konungx; konningens G 2142 marskalk] marsk G
Karllawint] karlamint A, karlefyncke G (jfr v. 215)

medh honum swa marght eet stolt kint,
swennæ, stekare, kemmenæræ,
manga vaghna och sømare fieræ.

The lotho thagher opp slaa thæræ

2980 *margh stolt tiæld medh æræ*
the wnderlik ware at see op a
a then heedh herra Frederik laa.

Alt thet folk kommit war thæræ
 wndradhe hwadhen thessæ æræ.

2985 The dwærghæ ther herberghe taka,
 the ey wilæ fly til baka.

Tha mælte hertigh Frederik:

468

»Ther komber en konungh halla riik
 aff sith landh wth genom eth bergh

2990 *ridhande medh mannigh stoltan dwærgh.*

Jach bidher idher allæ j thetta sin

— j gørin thet for tænist min —

2976. swa — kint] så A; margan stoltan kind B,
 saa mange skiolde ther blinke G 2143 2977. stegeræ
 och swenne och kamermeæræ G 2144 2978. manga]
 marghe A vaghna] så A, G 2135; wegnæ B 2979.
 lotho] lodh G 2146 thagher] så A; tha B, tha giensten
 G opp] saknas i G 2980. margh stolt] mange staltæ
 G 2147; A till.: j 2981. the] ther A, G 2148 ware] war G
 at] så A, G; saknas i B op a] så A; pa B, ther aa G
 2982. pa then hiedhæ som konningh malmerikt laa G 2149
 2983—2984. allæ then miænninge her / vndredhæ hwo
 thet medh wæræ G 2150—2151 2983. kommit — thæræ]
 ther kompne æræ A 2984. æræ] vara A 2985. the
 stalte dwerige herberigh toge G 2152 2986. the — wilæ]
 the vilia ække A, och jnghen wilde G 2153 2987.
 mælte] så A; swaradhe B, sawdhe G 2154 2988. nw
 kommer heræ jen koning sa righ G 2155 2989. genom]
 gonghen G 2156 2990. medh hanum ær mangan staltæ
 dwerigh G 2157 mannigh] marghin A 2991. j] at A
 sin] sinnæ G 2158 2992. thet] G 2159 till.: allæ tænist]
 vilia A, tienistæ G min] myne G

- at enghin them onadhæ
 eller gøræ nokon skadhæ.»
- 2995 Thet loffuade almannelikæ
 badhæ armæ och swa rikæ,
 the skuldo them allæ æræ
 mædhen the ther vilia væra.
 Mellan herra Frederikx tiæld och eth bergh
- 3000 herbergadhe mannig stolt en dwærgh.
 Ther elffuen skiptis sunder j twa
 thet rikaste tiæld man sea ma
 slaa the ther och æn flere.
 Man sigher oss æn mere:
- 3005 ther ware swa dyre stenæ j
 swa lankt man skiuter medh bogha tij
 swa mykit liuss aff tiældit gær
 at natten ey swa mørk ær
 thet ær ee liust badhæ wthe och june
- 3010 — thet tieldh war giorth medh list och sinne —

2993. ath i giorær hanum jngen vmaghe G 2160
 at] thet A 2994. gøræ] gøre them A, och giorær hanum
 G 2161 2995. thet beder jech eder mynnerlige G 2162
 loffuade] B till.: iach (saknas i A) 2996. swa] så A,
 G 2163; saknas i B 2997—2998. j skullæ them bodhe
 prisæ och æræ / then stwndh them lyster heræ ath weræ
 G 2164—2165 2997. the skuldo] så A; wi skuldom B
 2998. ther — væra] så A (jfr G); æræ hæræ B 2999
 —3000. mellom hertogens slot och thet bierigh / herber-
 gedis mangel staltæ dwerigh G 2166—2167 3000. man-
 nig — en] margher stolter A 3001. Ther] som G 2168
 skiptis] dieltæ sæg G 3002. jet kosteligh pawlon man
 ther sloo G 2169 thet] the A sea maa] ther sa A
 3003. slaas ther ok flere A, wortæ ther slawen och mange
 fleræ G 2170 3004. Man] bogen G 2171 3005. ware]
 war G 2172 j] vdhi G 3006. som regnes maa for
 stienne nyy G 2173 medh] så A; aff B 3007. tiældit]
 pawlon G 2174 3008. ey] aller G 2175 3009. thet] ther
 G 2176 ee liust] ey lysen G 3010. war] ær G 2177

som solen wenæst skinæ ma.

Man sa ok ther a

a hwar then knap ther war aa
standa wthi karbunkla stenæ twa

3015 och ther til fyræ robiin
jæm wæn som sooll om morgon skiin;
thot bluss baros j thet hws
the thyktis ther haffua enkte lius
for the ædhlæ stenæ

3020 ther lagho medh konst the rena.
A then førstæ knap man eth barn saa,
enæ krono aff gull thet hafdhe a
medh karbunkil stena
ther liwse æro ok rena;

3025 tha natten aldræ mørkast ær
kronan skiin som soolen skær.

3011. wenæst skinæ] weræ *G 2178* 3012. Så *A*;
ther vndre mangel man appa *G 2179*; versen saknas i *B*
3013. a] så *A*, *G 2180*; saknas i *B* aa] appa *G* 3014.
standa] ther ær *G 2181* wthi] i *G*, saknas i *A* karbunkla]
karbunkul *A*, *G* twa] j twa *A* 3015. ther til firæ godhæ
rwbÿn *G 2182* 3016. jæm wæn] iæm væne *A*, saa røde
G 2183 skiin] skÿen *G* 3017—3018. tho at stoor blus
baris ij thet hws / ther thykkis aff vara ænkte liws *A*,
dog mange blwss war i thet hwss / the gaff aff them
jnghe lywss *G 2184—2185* 3019. for] fore *A* ædhlæ]
edelæ rige *2186* 3020. Så *A*; the liusæ æræ och renæ
B (jfr v. 3024), som lawdh war i thet tielh hint hene
G 2187 3021—3026. Verserna i denna ordning i *A*, *G*;
B har följande ordning: 3025, 3026, 3021, 3022; v. 3023
saknas och 3024 står som v. 3020 (se ovan). 3021. pa
thet storæ knap jeth barn man saa *G 2188* eth barn]
ther *A* 3022. enæ] eet barn ena *A*, jen *G 2189* thet
hafdhe] så *A*, *G*; haffde thet *B* a] appa *G* 3023. Så *A*.
medh] aff dyræ *G 2190* 3024. Så *A*. ther] the *B* 3020
liwse æro] klaræ ær *G 2191* 3026. kronan skiin] then
krone skien *G 2193*

- Eet annath tiæl tha slaar man thæræ
 ther drötningin siælff skal ij væra;
 en græssduk gar ther om kringh,
 3030 thet tagher en hallæ widhen ring,
 aff examit thet renæ,
 satter medh dyræ stenæ.
 The andra riddara honum følgdo ther
 herberghæ honum allæ nær.
 3035 Tha hertigh Frederik thet forstodh
 ath ther kom then konung godh
 han ekki lenger hemme bedh;
 han thaghar wth moth honum redh
 medh margha herra rikæ,
 3040 wndfingo han stoltelika.
 Wilin j høræ hwat boken sigher?
 Thu thusænd riddaræ følgdo honum nider
 och margha stoltæ swena;
 the herra foro ey enæ;

469

3027—3028. Så A; eth annat tiæld ther nær stæræ /
 the litzlæ drötning skal j wæræ B, jeth aneth tiel man
 ther vdh slar / ther dronninge sielff skuldhe i wer G 2194
 —2195 **3029.** gar] war G 2196 **3030.** ther giord war
 medh erligh ting G 2197 widhen] storan A **3031.** exa-
 mit thet] så A; samed then B, thet edlæ samet thet
 G 2198 **3032.** satter] sat alt A, hwn war och sat G 2199
3033. riddara] herrær G 2200 følgdo] følghia A **3034.**
 herberghæ] the herberdes G 2201. *Efter denna vers till.*
G (2202—2203): ther til saa mange swenne / then herræ
 han foor jckj jene (*jfr v. 3043 f.*) **3036.** kom] kom
 ridhande A, war komen G 2205 konung] herræ G **3038.**
 thaghar] så A; tha B, giensten G 2207 moth] i modh
 G **3039.** margha] mange G 2208 **3040.** och vndfinghe
 hanum saa hiederligh G 2209 **3041.** hwat] saknas i A
3042. to M ridder for hanum redh G 2211 thu] thry A
3043—3044. *Jfr v. 3034* **3043.** ther til v tallige swenne
 G 2212 swena] så A; swennæ B **3044.** the] then G 2213
 foro] redh G

- 3045 man warth och ther waræ
 aff frvr storan skara,
 drötningen sielff j skarlakan rødh,
 och allæ the frvr som hon bødth
 haffde ok tolik klædhe aa,
 3050 the stolta riddara haffde och swa.
 The riddaræ ørs waro godth
 och all rødh som en blodh.
 Then litzlæ konung haffde aa
 och drötningen kapor twa
 3055 aff silke göra wnderlik
 at aldre sa ængin thera lik
 aff alla the andra herra rika;
 ænga varo ther slike
 aff allæ the herra the førre saa;
 3060 the sagdo allæ saman swa;
 the harnisk waro dyræ och wnderlikæ;

3045. man saa och ther faræ *G 2214* 3046. aff
 fruor marghin stoltan skara *A*, mange frwer skaræ *G 2215*
 3048. frvr] fruor *A*, *G 2217* som hon] hwn ower *G*
 3049. ok] så *A*, *G 2218*; saknas i *B* tolik] tholkin *A*
 klædhe] kledher *G* 3050. riddara] ridder *G 2219*. Här-
 efter till. *G (2220—2221)*: the gonger the frwer redhe
 appa / allæ war the abild graa; jfr v. 3063 f. 3051.
 riddaræ] ridder *G 2222* waro] the varo *A*, waræ allæ *G*
 3052. och — rødh] allæ rødæ *G 2223* en] eet *A*, *G*
 3053. litzlæ] dwerige *G 2224* aa] op a *A*, *G* 3054.
 och hans drønning mantel too *G 2225* 3055—3062. *Se*
Stud. 2: 56 ff. 3055. silke] guld *G 2226* göra] så *A*; klæ-
 der *B*, giord sa *G* 3056. Så *A*; at aldrik enghin thera
 sliik *B*, thet jngen man hawer annen sligh *G 2227* 3057
 —3058. Så *G 2228—2229* (aff alle the andræ herrær
 righe / jngen war ther slige); verserna saknas i *B*, *A*
 3059. aff] så *A*, *G 2230*; at *B* the førre] så *G* (the
 føræ); førre *B*, man ther *A* 3060. saman] som *G 2231*
 3061. the] thieræ *G 2232* harnisk] så *G* (harnskæ); ka-
 por *B*, *A* waro] war *G* wnderlikæ] wnderlig *G*

- man finder ey j hwar stadh slikæ.
 The gangaræ æru hwhite som een snio;
 the gingo wæl, thet maghen j tro;
 3065 the rikhet a thera strygom laa
 ær mik seent at sighiæ j fra.
 Basuna och bambor fore them ridhæ,
 man ma them høræ ømpnæt widhæ,
 och alskons lekara wara ma
 3070 hørðhe man fore the herra tha;
 ther aff war swa mykit bang
 och om the herra mykit trang.
 Tha the møttis theræ
 the wortho wndfagne medh æræ
 3075 och ridhæ j thera herberghe nw
 the herra och margh stolt en frv,
 ther the haffdo allæ nadhæ
 til dryk och ætændh badhæ.
 Thet haffuer aldrîk warit giorth
 3080 swa at man haffuer ther aff sporth

3062. ey — slikæ] ække thera lika A, jckj mange
 sligh G 2233 3063—3064 saknas i G (jfr v. 3050) The]
 thera A een snio] så A; snio B 3065. strygom] hestæ
 G 2234 3066. ær] thet ær G 2235 seent] så A, G;
 lankt B j] saknas i A, G 3067. Basuna] bosunar A
 fore] for A, mwn for G 2236 3068. man] at man A
 them] saknas i A ømpnæt] wegen G 2237 3069. och]
 saknas i G 2238 lekara] så A; leker B, lieger ther G
 3070. fore] for G 2239 herra] saknas i G tha] ga A
 3071—3072. om the herrær war mygel trong / the lieger
 giorde saa mygel bong G 2240—2241 3072. herra] A
 till.: swa 3073. Tha the] then tid the herrær G 2242
 3074. the] så A, G 2243; saknas i B wortho] varo A
 medh] medh mygel G 3075. och] the G 2244 ridhæ]
 ridha A, redhe G herberghe] herberigh G 3076. the
 ridder och the stalte frwer G 2245 margh — en] marghin
 stolt A 3077—3102 saknas i G 3078. dryk — ætændh]
 æta ok drikka A 3080. ther — sporth] thet hørt A

- en rikare høgtiidh æn ther war
 j thessæ næstæ thusændh aar.
 Hwo ther kom effter gull och haffuæ
 han foor thæden medh rikæ gaffuæ;
 3085 skarlakan och baldakinne
 wardho at thy sinne
 swa margh for giffuen thære
 at the otalik ære.
 En lekare war ther och widhæ kendh,
 3090 konungen aff Karllawint til sændh,
 hans hugh stodh mer til gotz æn ære,
 thy war han komin thære.
 Konungen swarar honum gæmelik:
 »Min klæder æræ offliten tik,
 3095 thok wil iach tik belata
 thet tik ær wæl til mata.»
 Han gaff honum j then stunda
 til tio hundradhe pundha
 j gull och ædhlæ stenæ;
 3100 thæss thakkadho honum riddara och swena,
 och ther war gør swa mykit skall
 ower then widhæ hæren all.
 Xx dagha then høgtiid stod;
 man gaff ther allom mannom nogh;
 3105 hwat man wille sielffuer skiliæ

3083. ther] thiit A 3084. han foor] så A; the fooro
 B 3086. thy] thet sama A 3089. och] saknas i A
 3090. Karllawint] karlamit A til] så A; saknas i B
 3091. hans — stodh] så A; lekarens hugh ær B 3092.
 han] A till.: tha Mellan 3092 och 3093 är tydligen något
 utfallet. 3093. swarar] swaradhe A 3094. klæder] klæ-
 dhe A 3095. thok] tho A 3097. stunda] stund A
 3098. tiwghu hundrath pund A 3101. mykit] mykin A
 3103—3104. i tywe dawæ thet bröllop stodh / han gaff
 the herrær allæ nogh G 2246—2247 3105. hwadh the her-
 rær wil ath skilliæ G 2248 wille sielffuer] sielffuer ville A

- gaffs honum efter sin wiliæ;
 the lofuadho thet almannelikæ
 badhæ arme ok swa rikæ.
 The stund the herra waro saman
 3110 war ther manga handa gaman.
 Tha the herra opp stodhæ fra bordh
 tha saa man aldra wegnæ bohord
 hær och ther om markenæ fara
 medh margha høffuelik skara.
 3115 Tha them leddis ther widh
 tha togho the en amnan sidh;
 man saa ther frvr danza
 medh manga hwita swanza
 och riddara medh myken glædhæ
 3120 ther mæsterligæ kunde qwædhæ.
 Man saa ther riddarlik dysteræ
 the rikæ riddare flere.

3106. hwarior æfter hans eghin vilia A, thet wortæ
 alt æfter thieris wiliæ G 2249 3107. lofuadho thet] så A,
 G 2250; prisadhe B; G till.: bröllop 3108. arme —
 swa] så A, G 2251; fatigæ och B 3109. waro] war til
 G 2252 3110. vordho talath margha handa gaman A,
 the haffde bodhe gledhæ och gamen G 2253 3111. opp
 stodhæ] stodho op A, stodh G 2254 fra] fra thet G
 3112. the taledh mange gammels ordh G 2255 man —
 wegnæ] margh man A 3113. man saa ther herrær pa
 marken faræ G 2256 hær] så A; ther B 3114. margha]
 marghin A, sa mange G 2257 høffuelik] høfuizlikin A
 3115. wedh madh och øll them lengdes wedh G 2258
 3116. tha — the] the begiendæ tha G 2259 3117. frvr]
 fruor A, frwer och jomfrver G 2260 3118. medh manga]
 medh margha A, allæ i thieris G 2261 3119. saa fryde-
 ligh medh thieris gledhe G 2262 3120. mæsterligæ] me-
 sterlig G 2263 qwædhæ] qwadhe A 3121—3122. the
 dysteredh almyñneligh / bodhe ridder och swenne righ
 G 2264—2265 3121. riddarlik dysteræ] ridderlika dos-
 teræ A 3122. the rikæ] ok margha A

- Thet hoff stodh iij wiker om kring;
man saa ther margh qwæmelik ting.
- 3125 Tha spordis om landhit widhæ
 om then samma tidhæ
 hwat ther giordis j thet hoff.
Man gaff them litlom dwærgom loff
 ower alt thet folk almannelikæ,
- 3130 badhæ arme ok swa rikæ;
 konung Malmrith hiolt enæ
 then priis for riddara och swenæ. 471
 Nw gaff konungin aff Yrlandh
 sinom maghe j sinæ handh
- 3135 hertigh Frederike
 alt sith konungxrike
 och sinæ dotter Florie,
 the hœffuiskæ, aff falskhet frie;
 thet lystis ther oppenbara
- 3140 for allan then herra skara.
 Her medh thetta hoff for gik.

3124. margh qwæmelik] mangæ ærligh *G* 2267 3125
 —3126 saknas i *G* 3125. om] thet om *A* 3126. om]
 ij *A* 3127. ther — j] the giordhæ ath *G* 2268 3128.
 the dwerige fæk ther priss och loff *G* 2269 them —
 dwærgom] then litla dwærghin *A* 3129. the finge loff
 almenneligh *G* 2270 thet folk] folkith *A* 3130. arme —
 swa] så *A*, *G* 2271; fatigæ och *B* rikæ] righ *G* 3131.
 Malmrith] se v. 483 hiolt] beholtæ ther *G* 2272 3132.
 priis] så *A*, *G* 2273; priiff *B* for riddara] bodhe for
 ridder *G* 3133. konungin] så *A*; konungh *B*, *G* 2274
 3134. hertwg frederik medh sin egen handh *G* 2275 sinæ]
 hans *A* 3135—3136. alt sith konninge rige / och ther
 til andræ gawæ rigæ *G* 2276—2277 3137. sinæ] sin
G 2278 3138. tha war the bodhe aff sorigen fry *G* 2279
 aff] så *A*; wtan *B* 3139. lystis ther] kungiordhe han
G 2280 3140. fore all the folk ther vara *A* 3141.
 thetta hoff] thenne hœgtid *G* 2282

- Tha gaff konung Malmrit
 siin klenodia thoktelikæ
 the andra herra rikæ;
 3145 han loth herræ aldre enæ
 them han ey gaff gull eller stenæ
 til margha hundrad punda.
 Han togh j thera stunda
 orloff och ey lenger beedh;
 3150 herra Frederik medh honum redh
 och thakkade honum manga falda:
 »Gudh lathi mik æn the lykko walda
 jach matte idher til tiænist wæræ
 for thet j haffuin mik giort til ære.»
 3155 Konungen swarade liuffuelik:
 »Iak vil alla dagha thiæna thik;
 mædhan iak i værldinne lifua ma
 mit lif skal til idhra thiænist sta.»
 The skildos tha at swa liufuelik;

3142. konung] så A, G 2283; konungen B Malmrit]
 se v. 483 3143. sine klenodywm saa rigeligh G 2284
 klenodia] klenot A 3144. ath allæ the herrær giordhe
 han righ G 2285 3145—3146. ther war jngen herræ
 æn / han gaff ey guld och dyræ stien G 2286—2287
 3145. herræ aldre] ther aldre herra A 3146. them] ther A
 3147—3154. thet war werdth M pwndh / thet han gaff
 bort i then stwnd / konning malmerikt tog orloff och
 bort han redh / hertwg frederik fwlde hanum aa hans
 ledh / han takede hanum for then mygel æræ / ther i
 hawer giord i modh mægh hæræ G 2288—2293 3147.
 punda] pund A 3148. thera stunda] the same stund A
 3151. manga] marghin A 3154. til ære] hæræ A 3155.
 swarade] thakkar A; A, G 2294 till.: honum liuffuelik]
 lioflik A 3156—3159. Efter G 2295—2298 (jech wil
 allæ dage tiene thik / medhen jech i werden lewe maa /
 til eder tieniste och hieder bestaa / the skылdes tha ath
 sa leweligh); verserna saknas i B, A; jfr Stud. 2: 58 f.

- 3160 tha redh hertigh Frederik
 thiit the herra æræ
 och thakker them mykit thære.
 The skilias nw ath j thetta sin
 ok hwar far ater hem til siin
 3165 medh glædhi som the kommo ther;
 thenne høgtiidh swa en endæ fær.
 Herra Frederik fik sith land aff hendæ
 enom herra ther han wæl kende
 och han haffde fullæ liit op a
 3170 ther landenæ kunde wæl forsta
 och foor medh sinom swæræ tha
 then genæst wægh til Yrland la.
 Konungen antwardedhæ j hans hand
 krono ok rike och alt sith land;
 3175 han liffde sidhen ey eth aar.
 Herra Frederik nw for landith star
 och skipar sik swa dygdelikæ

3161—3162. thil heræn som for hanum ær / och
 takede them for then mōgele æræ / som the haffde giordh
 hanum thæræ G 2300—2302 3162. mykit] hōfuizlik A
 3163. nw skȳldis the ath ath thette sinnæ G 2303 j
 thetta] thet sama A 3164. ok] sȳ A, G 2304; saknas i B
 far ater] thera far A, foor tha G 3166. thenne] the A
 swa] nw G 2306 fær] faar G 3167. Herra] hertwg
 G 2307 sith] sin G 3168. enom] jen G 2308 wæl]
 giørligh G 3169. och] ther G 2309 fullæ] godha A, fullelig
 G op a] sȳ A, G; pa B 3170. landenæ] landith A, landen
 G 2310 wæl] sȳ A, G; saknas i B 3171. och] han G
 2311 sinom] sin G swæræ] swagher A, hostrw fadher G
 3172. genæst] genasta A, G 2312 3173. antwardedhæ j
 hans] antwordhet hertogen i G 2313 3174. ok] sȳ A, G
 2314; saknas i B 3175. han] konningen G 2315 ey]
 saknas i G 3176. Herra] hertwg G 2316 landith] sȳ A,
 G; rikit B 3177. och] han G 2317, saknas i A dygdelikæ]
 dygdeligh G

- badhe mot arma ok swa mot rika
 at alle the i landit æru
 3180 the hafua honum alle i hiærtat kæran,
 the gafuo honum goz ok hafuor
 ok manga rika gafuor.
 Han skipte sit goz swa mildelika,
 kyrkior ok kloster giorde han rika. 473
- 3185 En deell for werldzens æræ
 thorde han wæl forthæræ.
 En mildare herra war aldrík boren;
 en liffnad haffde han sik wtkoren
 ther man høgelik prisa
 3190 fore the førstæ wisa.
 Han war thoktig, en hœffuisk man,
 aldrík man osannind fan
 j hans munne nokon timæ;
 swa skulo och allæ herra nimæ
 3195 sannind sighiæ idhelika,
 tha warda the medh æro rikæ,

3178—3183. *Så G 2318—2323* (bodhe modh arme och sa modh rige / ath allæ the i landhet æræ / the hawe hanum allæ i hierthet kieræ / the gawe hanum gosz och hawe / och mange rige gawe / han skyffte sith gotz sa myldeligh); *verserna saknas i B, A* 3184. kyrkior — kloster] *så A, G 2324* (som börjar med: ath); kloster och kirkior *B* rika] *righ G* 3185. En] och *jen G 2325* 3186. han] han och *G 2326* 3187. war] wortæ *G 2327* boren] boredh *G* 3188. en] jeth *G 2328* haffde] haffde *B* wtkoren] vdh koredh *G* 3189. høgelik] ma høghe- lika *A* 3190. bodhe legmend och klerke wisæ *G 2335* fore] for *A* førstæ] *A till.:* herra 3191. thoktig] kiosk *G 2331* en] ok *A*, then *G* hœffuisk] edelæ *G* 3192. man aldre osannind aff honum fan *A*, aff hanum fand mand aller v sandh *G 2332* 3193. munne] mun *A, G 2333; G till.:* i 3194. swa — och] then sed skullæ *G 2334* skulo] skulde *A* 3195. hwo sannen seyer ydeligh *G 2335* 3196. tha vordhin ij medh var herra rikæ *A*, the worte i allæ æræ *righ G 2336*

- thy tro och sannind ma wæl bæræ
 loff ower all tingh medh særæ.
 Han war eth helædh aff sith liiff,
 3200 hans liiff osparth fore stolta wiiff.
 At en man aff thusænd riddara eller flere
 wtueliæ skulde eller mere
 man skulde ther gørlæ see pa
 hwar man en fromare matte faa.
 3205 Han war en rættare ful godh,
 wndhom mannom hardh och odh,
 — røffuare eller tiuffuæ
 them haffde han ey liuffua,
 swa mykit han matte aff them fanga
 3210 landzens ræth loth han ower them ganga —
 godhom mannom mild och blidh.
 Gudh gaff honum j samma tiidh
 medh sin eyghin kona
 enæ dotter och twa sonu.
 3215 The thakkade gudhi nadhelikæ

3197. thy] thỹ ath G 2337 bæræ] væra A, G
 3198. jen krone ower allæ dyg ath bæræ G 2338 3199.
 han war from aff al sith liiff G 2339 aff] til A 3200.
 fore] for G 2340 3201—3204 saknas i G 3201. At]
 så A, saknas i B eller flere] ok swena A 3202. skulde] så
 A; skuldo B eller] A till.: ok 3203. pa] op a A 3204.
 man] så A; han B matte] skulde A 3205. rættare] retter
 æn G 2341 ful] så A, G; gantzka B 3206. vndhæ mæn
 war han myghet i modh G 2342 3207—3208. røwer och
 tywe kam han aff liwe / han wilde them jnghen node
 giwe G 2343—2344 3208. ey] ække A 3209. e hwadh
 han kwnde aff them faa G 2345 3210. landzens ræth]
 retten G 2346 ganga] gaa G 3211. godhom mannom]
 godhe mendh war han G 2347 3212. j] the A, i then
 G 2348 tiidh] riidh A 3213. medh sin hostrw skiøne
 G 2349 sin eyghin] sinne eghne A 3214. enæ] jen G
 2350 sonu] sona B, sønæ A, sønner G 3215. gudhi
 nadhelikæ] gud sa nadeligh G 2351

- och lotho sidhen rikæ
 iiij kloster j thet landh
 byggia thera godz j bland.
 Then enæ aboth haffde op a
 3220 swartan koffwol och andra gra;
 han giorde them ympnet rika
 swa at the haffde allæ likæ,
 at Ihesus Christus dyrkas ther
 mædhen nokot qwart aff werlden ær.
 3225 Han war konung xiiij aar
 ok iij manadhæ ther ower war.
 Han giorde mædhen han lifde hæra
 gudhi hedher och werldine æra.
 Tha kom then grymmelika dødth,
 3230 ænde hans liiff ey wtan nødh,
 ther engin man ma wndan gaa —
 thet warder os allom ganga swa.
 Gudh gaff hans siæll himmerikis æra;

473

3216. ok sidhan loto the ful rika A, the ower gaff
 sydhen land och rigi G 2352 3218. byggia] byggia aff
 A, skyffte the G 2353 3219. aboth] abote A op a] så
 A, G 2355; pa B 3220. koffwol] kape G 2356 och]
 the A, then G 3221—3222. the haffde allæ til ligæ /
 giordh the kloster rige G 2357—2358 3221. ympnet]
 alla A 3223—3224. sa ath wor herræ lowis ther /
 medhen nogher lewer i werdhen hæær G 2359—2360
 3223. Christus] xpistus B 3224. werlden] værlidine A
 3225. hertwg frederik war konning i xv aar G 2361
 3226. ok] så A, G 2362; saknas i B manadhæ] manedh
 G war] æær G 3227—3228. medhen han leffde i
 werdhen her / gud loffde han och æredh G 2363—2364
 3227. lifde] var A 3229. then grymmelika] och then
 grýme G 2365 3230. ænde] ok ænde A, han ændhæ
 G 2366 hans] syth G 3231—3232. døden kan jngen
 man besta / hwn skal os allæ ower gaa G 2367—2368
 3232. thet] så A; ther(?) B 3233. æra] så A, G 2369;
 glædi B

- thæs skulom wi allæ loffuade wæræ.
 3235 Swa lifde han wth sinæ dagha;
 han fik for rætzill aldrik agha
 och aldre giordhe han torpare heth
 swa mykit som eth haar ær breth.
 Hwart hans fingergull kom tha
 3240 ther kan iach enkte sighiæ fra.
 Hans ældræ son konung war
 ower Yrland och krono bar
 iach weth ey huru langan tiidh;
 then yngre j then sama riidh
 3245 war hertigh ower Normandie.
 The stoltæ frv Florie
 gaff sik j thet kloster tha
 ther hertigh Frederik graffuen la.
 Hon wilde sinæ dotter in haffua medh sik,
 3250 thet skulen j witæ sannerlik,
 thet stilte the frvr medh henne æræ,
 for thy the haffde honæ kæræ.

3234. thet skullæ wȳ allæ tro nw heræ *G 2370*
 loffuade] lofuande *A* 3235. wth] wt alla *A*, i *G 2371*
 3236. ath han redȳs for jnghen klawe *G 2372* rætzill]
 ræzl ræt *A* 3237. och] saknas i *G 2373* aldre — han]
 så *A*, *G*; giorde han aldrik *B* torpare heth] noghen
 vledh *G* 3238. eth — breth] jen har war bredh *G 2374*
 3239. fingergull] fȳngern aff guld *G 2375* 3240. ther]
 thet *G 2376* enkte] ekki *A*, *G* 3241. ældræ] elstæ *G*
 2377 son] son han *A* war] ær *G* 3242. och] ok ther
A och — bar] han kronen bær *G 2378* 3243 saknas i
G ey] så *A*; saknas i *B* 2344. then yngeste søn i
 samme tȳdh *G 2379* 3245. han wortte hertwgh i
 normandy *G 2380* Normandie] normandia *A* 3246—
 3260 motsvaras av *G 2385—2394* 3246—3248. dronningh
 florie gaff seg i kloster tha / som konning frederik be-
 grawen laa *G 2385—2386* 3246. frv Florie] frua floria
A 3249—3252 saknas i *G* 3251. frvr] fruor *A* 3252.
 for] saknas i *A* honæ] hænne *A*

- En abbacia giordis thæræ
 som sidhen warth bygdh medh mykyn ære
 3255 och sæth medh frvr skaræ;
 hwem tiidh lyster fara
 han ma thet finnæ thet ær swa;
 frv Florie, iach sigher jaa,
 hon tiænte ther allæ dagha
 3260 gudhi til hedher ok sik til nadha.
 Hænna dotter giptis tha
 enom konung aff Spania;
 hon lifdhe ther margha godha dagha
 som ær skriffuat j thenne sagha
 3265 och fik ther sönir och dötter rikæ,
 the liffdo thera alder køstelikæ.
 Hans barn wartho allæ godh
 och haffdo rättæ herra modh;
 the hieldo hedherlika
 3270 thera land och rikæ,
 swa at thera mæn medh makt och mugha
 thiænto them medh helom hugha.

3253—3254. jen abbattissze wortte hwn thæræ /
 hwn leffde sit liiff medh mygel æræ *G 2387—2388* **3254.**
 som] ther *A* warth] var *A* bygdh] så *A*; bygt *B*
3255. och sæth] thet kloster satte hwn *G 2389* frvr]
 fruor *A*, *G* **3256.** tiidh lyster] som lyster thid ath
G 2390 **3257.** thet ær] iak sigher *A*, at thet ær *G 2391*
3258. frv] dronningh *G 2392* iach sigher] thet ær *A*
3260—3263. Så *A*; *verserna saknas i B* **3260.** hinne
 siel fæk stor gawe *G 2394* **3261—3272** *motsvaras av*
G 2381—2384: thieris datter gyffte the / hwn fæk kon-
 ningens sön aff yspanya / och allæ worte the rigæ och
 godhæ / thieris land och rigy thÿ wel for stode **3264.**
 ær] os ær *A* **3265.** sönir — dötter] dötter ok sönir *A*
3266. køstelikæ] vnskelika *A* **3267.** wartho allæ] the
 vordho halla *A* **3268.** och] ok the *A* rättæ] ræt *A*
3269. hedherlika] så *A*; hederligæ *B* **3271—3272** *sak-*
nas i A **3271.** mugha] mogha *B*

- Her medh ændis thenne sagha.
 Gudh giffui os swa wara dagha
 3275 j thenne werldh ændhæ
 at wi wardhom kændæ 474
 bland helge mæn j himmerik
 och liffuæ j glædi æuerdelik!
 Thenne bok j her høræ
 3280 hona loth keysær Otte gøra
 och wendhæ aff walsko j tytzt mall;
 gudh nadhæ thæss ædhlæ førstæ sial!
 Nw ær hon annan tiidh giordh til rima
 nylikæ jnnan stuntan tima
 3285 aff thyzko och j swænskæ thungo,
 thet forstanda gamble och vngæ.
 Hona loth wændæ a thetta mall
 Eufemiæ drötning, henne sial
 giffui gudh j himmerike
 3290 medh ænglom nadher æwerdhelika
 for allæ the dygd och ære
 hon giorde mædhen hon war hære

3273. Her] heræ G 2395 3274. Gudh] at gudh A
 swa] i G 2396 3275—3278. thenne werdhen wel ath
 endhæ / j naar som os skal dødhen hende / i blant hel-
 lige mend i hemerigi / at bliwe i gledhe ewinnelige
 G 2397—2400 3275. werldh] værlz A 3276. wardhom]
 A till.: væl 3279—3280. thenne bog som i hawer hørðh /
 then hawer kieszer otte giord G 2401—2402 3279. j]
 ther ij A 3280. hona] henne A 3281. wendhæ] wenden
 G 2403 walsko] B till.: och (saknas i A, G) tytzt]
 tyskæ G 3282. thæss] then G 2404 sial] siell B, siæl
 A, hans siel G 3283—3284. nw ær hwn wend i staked
 timæ / jen anen tid sat i rymæ G 2405—2406 3285.
 aff thyzko] så A, aff tysk G 2407; wenth aff tytztko B
 swænskæ] danskæ G 3286. thet forstanda] henne maa
 for staa bode G 2408 3287—3296 saknas i G 3287.
 thetta] vart A 3288. sial] siæll B, siæl A 3290. Så A;
 medh helgom mannom æuinnelikæ B 3291. for] fore A

- til gudh och werldhen badhæ;
 thy war off stor skadhæ
 3295 at hon matte ey lenger liffuæ,
 nær wenir och frender bliffuæ.
 Tha thusændh vinter och iij^c aar
 fra gudz føtzlo lidhin war
 och ther til viij aar och manade twa
 3300 war thæsse bok diktad swa
 som hon kan at thydha
 them hona lyster lydhæ.
 Iach wil thet ther medh ændæ.
 Gudh os sinæ nadher sændæ
 3305 och giffuæ allom them bokena hørde,
 swa och them ther hona giørdhe
 glædhi for wtan ændæ
 tha them skal dødhen hændæ,
 then hona skreff fangæ och swa.
 3310 Jach tror til idher j sighen jaa.

Amen.

3293. werldhen] værlidina A 3294. off stor] thet
 offdyr A 3296. nær] ok nær A 3297. vinter] så G 2409;
 aar A, saknas i B (jfr Stud. 2: 59) 3298. fra] syden
 G 2410 føtzlo] fødhilse A, G lidhin] for gongen G
 3299. och] saknas i G 2411 viij] jet G aar — manade]
 manadha ok A manade] moned G 3300. tha worte thenne
 bog dict saa G 2412 thæsse bok] så A; thesson boken B
 3301—3302 saknas i G 3301. hon kan] han kunne A
 thydha] så A; dydhæ B 3302. them hona] hwa hænne
 A 3303. thet — medh] nw bogen G 2413 3304. sinæ]
 sin G 2414 3305. och] gud G 2415 allom them] them
 alla A, G bokena] som bogen G 3306. swa och] och
 sa G 2416 hona] bokena A, hinde G giørdhe] giørdæ
 B, A, G 3307. wtan] G 2417 till.: all 3308. tha them]
 then tid som os G 2418 3309. then] han A hona]
 henne G 2419 fangæ] han fa A, hwn saffde G 3310.
 til sighiom alle saman ia A, och ther til seye wi allæ
 G 2420. — Amen] saknas i A.

Bihang: G v. 1576—1651

(motsvarande sv. v. 1919—2462).

Tha saffde hertwg Frederik:

»Jech bedher edher saa jønnerlig,
mÿn kieræ herræ Gamiorin,
— jech wed i ær wen mÿn —

1580 ath i ladher mægh edher ridder skaræ;
jech wil mægh til Jrland faræ.»

Tha swaredhe herræ Gamiorin:

»Fuld giernæ, kieræ herræ mÿn;
tywe skib skal medh edher faræ,
1590 ther til mange ridder i skaræ.»

The bødth hwer annen gode nat
och skildis fra annen deden brath.

Konningens søn aff Engelandh
kam fuld gladh i sinnæ landh,

1590 sa hans dronning Bilapher;
the vndfinge hindhe medh æræ och hiedher.
Hertwgh Frederik wilde ther ey lenger were.
han lod sin ting til skibedh bæræ;
han seyledh til Irlandh then gieneste ledh,
1595 skibedh snarligh vndher them skredh.

Tha kam i fuld stackedæ stwnde
skibedh pa Irlandsz grwndhæ
til jen kosteligi stadh och fæstæ;
konningens datter vilde the giestæ.

1600 The saa ap i skyen j gien,

1588. Engelandh] *las*: Skottelandh

- ther blinckedh jet torn *medh* for gyllæn skien;
 ther war konningens datter jnnæ
medh mange staltæ qwinæ.
 Tha saffde hertwgh Fredrik dyræ:
- 1605 »J høræ mægh wel, i skullæ mægh lyde;
 ladher os nw sa lewe heræ
 thet jngen wedh hwedhen wi komen æræ.»
 The toge herberigh i then stadh,
 the leffde hiederlig och giorde them glad.
- 1610 Hertug Frederik ap til tornedh saa
 som konningens dotter jnnæ laa:
 »Gudh hielpæ mægh i thette sinnæ
 ath jech mattæ komæ i tornedh jnnæ!»
 Dronningen til sin datter gik,
- 1615 hertugh Frederik thet ath see fæk;
 han fulde hinnæ hiemelig som jen qwinne
 til han kam i tornedh jndh;
 herræ gud gaff hanum then nadhe,
 thet matte hans godhe fingern radæ.
- 1620 Han fæk tha jomfrw Florie ath see,
 hans hierte thet mon aff gledæ lee;
 hwn war then wenninstæ jomfrw ræn
 ther solæn mattæ ower skien.
 J tre dage han i tornedh waræ
- 1625 hoos then staltæ jomfrw klaræ;
 alt thet han hørdhæ och alt thet han saa —
 twetth och æræ i hweriæ wroo.
 Then fierdhæ dagh kleddæ jomfrwen sægh
 j silkÿ och guldh saa hiederligh,
- 1630 jen kronæ aff guld ower hinnes haar,
 rigæ stienæ ther i war.
 Ther hwn war kledh saa hiederlig,
 tha togh hærtwgh Frederik
 hinnæ i sin armæ too,
- 1635 til sith skib bar han hinnæ tha,

antwordhet hinnæ frwer och jomfrwer i skaræ
 ther hinnæ medh twct skullæ bewaræ;
 han badh them i then samme stwndhe
 ath seylæ medh hinæ til Skottelandz grwnde
 1840 och antwordhæ dronningen then jomfrw reen,
 thÿ hwn war hertwg Frederiks gode wen.
 Hertwgh Frederik wende sin fingerlin,
 stienen gaff sin fowræ skien;
 jomfrwen fæk tha hanum ath see,
 1845 hinnes hierte mwndhe aff glede lee.
 The seyledæ glade aff then stad,
 thÿ giordhæ som hertwg Frederik bad.
 Hertwg Frederik wildhe i gien bliwe
 och see hwad lādæ the wilde gribæ
 1850 medh jeth skib och eÿ medh fleræ,
 hertwgh Frederik reddes eÿ meeræ.

1636. skaræ] nästan hela sista bokstaven är bortskuren;
 kan även ha varit e.

Innehåll.

	Sid.
Inledning	V
Text	1
Bihang (hs. <i>G</i> v. 1576—1651)	171

UNIVERSITY OF ILLINOIS-URBANA

3 0112 047325698